

Brugse Stam

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
ISSN 2294-5415
54ste jaargang nr. 1 - januari-februari 2022
Verspreiding op ca. 2200 mailadressen
Gratis via mail (aanvraag: brugsestam@gmail.com)

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN REGIO BRUGGE
Kennisplatform voor familiegeschiedenis
FV Brugge vzw - BE 0535.565.209

http://brugge.familiekunde-vlaanderen.be/
FV Brugge, Kleine Hertsbergestraat 3, 8000 Brugge
BE19 9730 9465 0412 van FV regio Brugge
Hoofdredacteur: Paul Lanssens (brugsestam@gmail.com)
Redactie: Johan Haerynck, Reinhilde Aendekerk,
Raf Barzeele, Jean-Marie Bulthé
Secr.: Eddy Dubruqué (familiekundebrugge@skynet.be)
Verantw. uitg.: Jo Patteeuw, Kerklaan 30, 8310 Brugge

Voor al onze lezers een gelukkig 2022!

In dit nummer

UW LIDMAATSCHAP VOOR 2022	1
WIE WIL ONZE WEBMASTER WORDEN ?	2
NIEUWE SERVICE: HELPDESK ALDFAER	2
NATIONAAL CONGRES IN LIER	2
BRUGSE STAM IN 2022 OP PAPIER BIJ U THUIS = 15 EUR	2
NIEUWE PUBLICATIE: VADEMECUM BEERNEM-OEDELEM-ST-JORIS	3
INKLEUREN VAN OUDE ZWART-WIT FOTO'S	4
GETUIGENISSENPROJECT BRUGGE: DIGITAAL INFOMOMENT	5
OEFENING OUD SCHRIFT	6
OVERNAMES DOOR DE GROTE GENEALOGISCHE WERELDSPELERS	6
DE PIJPROKENDE DAME (DEEL 2/2)	7
VRAAG EN ANTWOORD	12
OPENINGSTIJDEN DOCUMENTATIECENTRUM	12
VERLUYDBOEK STAD BRUGGE 1788-1795 - (5/9)	13
WEST-VLAMINGEN IN DE MILITAIRE GEVANGENIS TE AALST 1825-1830 (4/7)	15

UW LIDMAATSCHAP VOOR 2022

Blijf of word lid van onze genealogische vereniging, Familiekunde Vlaanderen v.z.w.

Je lidgeld voor Familiekunde Vlaanderen (FV) dient voor het tijdschrift Vlaamse Stam, de aankoop van boeken, computers, scanapparatuur, huisvesting en de algemene werking.

Als lid kan je terecht in alle FV-afdelingen in Vlaanderen en Brussel. Vlaamse Stam (gedrukt tijdschrift) en Brugse Stam (digitaal tijdschrift) zijn inbegrepen en je krijgt grote korting op alle publicaties, cursussen en voordrachten.

De jaarlijkse bijdrage bedraagt 37 euro (40 euro vanaf 15/01/2022) op BE58 4141 1712 2179 van Familiekunde Vlaanderen, met vermelding "***Lidgeld 2022 afdeling Brugge***".
https://familiekunde-vlaanderen.be/word-lid

Brugse Stam met steun van:

WIE WIL ONZE WEBMASTER WORDEN?

Onze afdeling Familiekunde Vlaanderen regio Brugge heeft een nieuwe URL voor haar website: **http://brugge.familiekunde-vlaanderen.be/**

Nu zijn we op zoek naar een vrijwilliger om de website nieuw op te bouwen in een hedendaagse look en html-taal. De websites van andere regio's kunnen hierbij als leidraad dienen. In samenspraak kan met de vrijwilliger overeengekomen worden om de site op regelmatige basis te blijven actualiseren ofwel ze éénmalig te ontwerpen en dan over te dragen. Volwaardig lid worden van het bestuur is zeker mogelijk.

Je moet geen professional zijn. Heb je zelf interesse, of ken je iemand die wij zouden kunnen aanspreken? Contacteer een bestuurslid, of stuur een contactmailtje naar **brugsestam@gmail.com**.

NIEUWE SERVICE: HELPDESK ALDFAER

Voor diegenen die problemen hebben met het gebruik van Aldfaer, heeft Familiekunde Vlaanderen regio Brugge, een helpdesk ingericht. Gebruikers kunnen, na afspraak, terecht in het lokaal, Kleine Hertsbergestraat 3 te Brugge, op volgende datums (1ste semester 2022):

➔ **19 januari, 22 februari, 22 maart, 19 april, 17 mei en 14 juni telkens tussen 10h00 & 16h00.**

Voor een afspraak stuur je een bericht naar: familiekunde_brugge_aldfaer@telenet.be met een korte schets van het probleem. Breng, indien mogelijk, uw eigen laptop mee.

Voor leden van Familiekunde is het consult gratis, anderen betalen € 5,00.

Na het eerste semester zal het systeem geëvalueerd worden. Deze helpdesk vervangt de vroegere workshops Aldfaer.

NATIONAAL CONGRES IN LIER

Na drie jaar is het eindelijk weer zo ver: FV kan een nationaal congres inrichten waarop we elkaar opnieuw in alle vrijheid kunnen ontmoeten. Het congres is ingepland op **zaterdag 19 maart 2022 in Lier** met als leidraad "De Groten van Lier". Wie kent niet schrijver Felix Timmermans, klokkenmaker Louis Zimmer en schilder baron Isidoor Opsomer, om er maar enkelen te noemen? Bovendien speelde Lier een belangrijke rol in onze Bourgondische en Habsburgse geschiedenis.

Er werd gekozen voor echte historische locaties. De zaal Vredeberg (een voormalige kloosterkerk) is voor de voordrachten. In het vlakbij gelegen hotel-restaurant Hof van Aragon komen de standen. Hier brachten Filips de Schone en Joanna van Castilië ('*de Waanzinnige*' of in het Liers: '*Schone Flup en Zot Jeanneke'*), de ouders van keizer Karel V, hun huwelijksnacht door. Voordien waren ze in de monumentale Sint-Gummaruskerk getrouwd.
https://familiekunde-vlaanderen.be/Congres_2022_Lier

BRUGSE STAM IN 2022 OP PAPIER BIJ U THUIS = 15 EUR

Een papieren afdruk van Brugse Stam bij u thuis ontvangen via de post blijft mogelijk. Ook voor 2022 volstaat het om 15 euro te storten op rekening BE19 9730 9465 0412 van FV-Brugge. Dit bedrag is zelfs niet kostendekkend, maar we bezorgen het tijdschrift met plezier.

Ter info: Noëlla Kesteloot uit Zwevezele, intussen 106 jaar (proficiat!!!) heeft trouw haar 15 euro betaald.

NIEUWE PUBLICATIE: VADEMECUM BEERNEM-OEDELEM-ST-JORIS

Enkele jaren na het Vademecum Wingene-Zwevezele, kondigen we met trots een nieuwe prestigieuze digitale publicatie aan: het **Vademecum Beernem - Oedelem - Sint-Joris-ten-Distel**.

Alle bestaande bewerkingen van de drie deelgemeenten werden samengebracht en zijn te koop op één stick. Alleen al de parochieregisters beslaan 9 lijvige boeken, die vroeger afgedrukt en ingebonden werden aangeboden. Daarnaast nog zoveel meer, naast wat ooit gepubliceerd werd, ook bronnen die nieuw voor deze publicatie bewerkt werden:

	BRON	BRONBEWERKERS	Aantal blz.
01	Beernem – S-J-t-D – Oedelem, Volkstelling 1814	J. Bulcke, P. Coghe, R. Pannier, G.Syryn, C. Van de Cappelle, M. Van Mullem	155
02	Beernem – S-J-t-D – Oedelem, Volkstelling 1846	Eddy Dubruqué, Achiel Defloo	346
03	Beverhoutsveld 1662-1800	Achiel Defloo	164
04	Beernem, beknopte historiek	Diane en Johan De Langhe	35
05	Beernem, dopen 1612-1808	Johan Haerynck	509
06	Beernem, huwelijken 1613-1808	Johan Haerynck	140
07	Beernem, begrafenissen 1619-1808	Johan Haerynck	277
08	Beernem, paasplichtigen 1679	Ronny Debbaut	7
09	Beernem, volkstelling 1748	Eddy Dubruqué	28
10	Beernem, telling mannen 1806	Ronny Debbaut	5
11	Beernem, kadastrale legger Popp 1849		45
12	Oedelem, beknopte historiek	Diane en Johan De Langhe	96
13	Oedelem-Praet & Sijsele, weesakten 1486-1795	Jo Patteeuw	224
14	Oedelem-Praet, weesakten 1542-1586	Diane De Langhe	24
15	Oedelem, tiende penningkohier 1559	Diane De Langhe	22
16	Oedelem, dopen 1616-1800	Diane De Langhe	297
17	Oedelem, huwelijken 1616-1798	Diane De Langhe	306
18	Oedelem, begrafenissen 1628-1797	Diane De Langhe	179
19	Oedelem, wettelijke passeringen 1617-1794	Raf Barzeele, Jo Patteeuw	210
20	Oedelem-Praet, staten van goed 1641-1795	Jan Tanghe, Jo Vandeghinste	291
21	Oedelem-Praet, staten van goed, aanvullingen	Jo Patteeuw	6
22	Oedelem-Knesselaarsche, staten van goed	Willy van Hille, Vl. Stam 1968-1969	13
23	Oedelem-Wulfsberghe, staten van goed	Marcel Smessaert, Vl. Stam 1971	36
24	Oedelem, volkstelling 1748	Eddy Dubruqué	45
25	Sint-Joris-ten-Distel, dopen 1634-1796	Johan Haerynck	183
26	Sint-Joris-ten-Distel, huwelijken 1634-1796	Johan Haerynck	36
27	Sint-Joris-ten-Distel, begrafenissen 1634-1796	Johan Haerynck	119
28	Sint-Joris-ten-Distel, staten van goed, deel 1	Ronny Debbaut	74
29	Sint-Joris-ten-Distel, staten van goed, deel 2	Ronny Debbaut	42
30	Sint-Joris-ten-Distel, staten van goed, deel 3	Ronny Debbaut	23
31	Sint-Joris-ten-Distel, weesakten, deel 1	Ronny Debbaut	36
32	Sint-Joris-ten-Distel, weesatken, deel 2	Ronny Debbaut	19
33	Sint-Joris-ten-Distel, volkstelling 1748	Eddy Dubruqué	11
34	Sint-Joris-ten-Distel, kadastr. legger Popp 1849		22
			4.025 blz.

Jo Patteeuw zorgde voor de samenstelling van het vademecum, Eddy Dubruqué voor de vormgeving.
Prijs voor FV-leden: €25,00, anderen: €33,00, een spotprijs voor ALLES van de 3 gemeenten!
Bestellen via anne-marie.viaene@telenet.be

INKLEUREN VAN OUDE ZWART-WIT FOTO'S

Reinhilde Aendekerk en Paul Lanssens

MyHeritage lanceerde recent de mogelijkheid om foto's in te kleuren, te verbeteren en zelfs te animeren. Als kennismaking was de tool om foto's in te kleuren de eerste maand gratis. Nu moet je echter lid zijn en is het dus betalend.
Maar er bestaat nog altijd een mogelijkheid om gratis een foto in te kleuren. De afbeeldings-kleuring **"API-informatie"** is gebaseerd op paren van kleurenafbeeldingen met hun tegenhanger in grijswaarden. Het programma werkt slechts op foto's van beperkte resolutie (1200 px in elke dimensie). Wanneer je een grotere foto aanbiedt, zal het programma automatisch de resolutie verlagen tijdens het uploaden.

Ga naar de website https://deepai.org/machine-learning-model/colorizer, klik op

en upload vervolgens een foto uit je bestanden. De foto wordt opgeladen en automatisch ingekleurd. Het resultaat is meteen zichtbaar. Met de rechtermuisknop kan je de nieuwe foto opslaan en bewaren.

Vóór en na (gratis) inkleuring API (© Heemkundige Kring 'Ons Wingene')

We weten natuurlijk niet of dit overeenstemt met de oorspronkelijke kleuren, dus wilden we de nieuwe technologie meteen aan een waarheidstest onderwerpen !

Met Photoshop werd een recente kleurenfoto '*gedegradeerd*' naar zwart-wit, en vervolgens opnieuw ingekleurd, zowel met MyHeritage als met API.
En dit is het resultaat!

Originele foto

Omgezet in zwart-wit

Terug ingekleurd met API

Ingekleurd met MyHeritage

Op de vorige blz. zie je de originele kleurenfoto en daarnaast de omzetting in zwart-wit.
- Hierboven links werd de zwart-wit foto opnieuw ingekleurd met API.
- Rechts werd de zwart-wit foto opnieuw ingekleurd met MyHeritage.

Conclusie:
Het inkleuren is een leuke gadget, maar het geeft (nog) niet de reële kleurenweergave. De komende decennia zal de technologie verder evolueren. Uiteraard moet je dus jouw originele zwart-wit foto's bewaren.

De tool van MyHeritage is zowel qua kleuren als qua resolutie een betere versie dan API. Helaas is MyHeritage gekend omwille van zijn prijzenpolitiek. Eerst worden klanten gelokt met promoties. De korting is tijdelijk en je krijgt slechts beperkte mogelijkheden. Zo probeert MyHeritage je naar een duurder abonnement te lokken en finaal naar het duurste met onbeperkte mogelijkheden.

GETUIGENISSENPROJECT BRUGGE: DIGITAAL INFOMOMENT

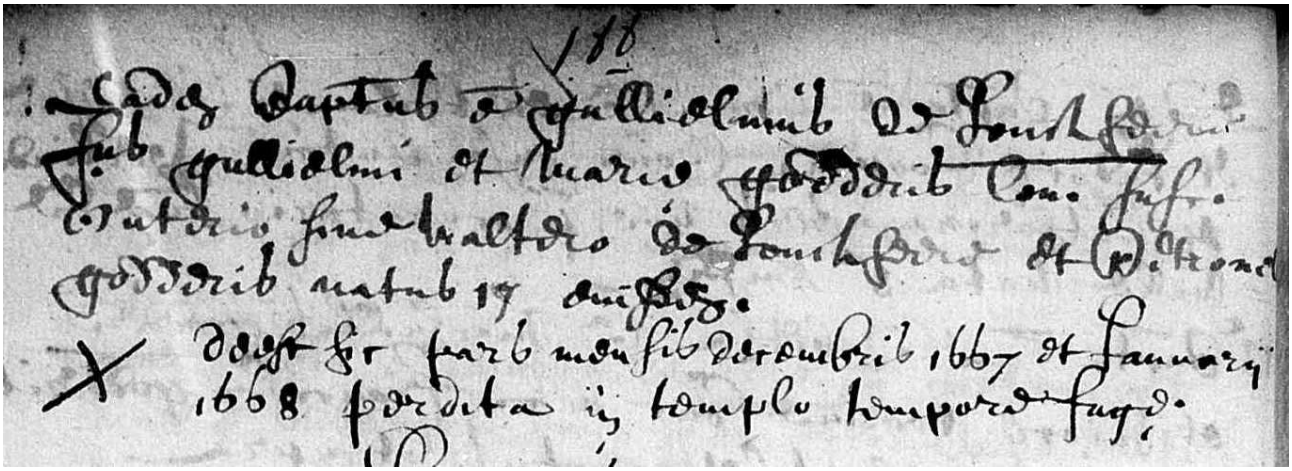
In mei 2019 startte in het Rijksarchief Brugge een ambitieus historisch burgerwetenschapsproject van de VUB, Histories en het RA. Het doel: meer dan 10.000 getuigenverklaringen en verhoren van verdachten uit criminele procesdossiers uit de periode 1700-1900 online ontsluiten. In het eerste deelproject transcribeerden 150 vrijwilligers ca. 3.000 dossiers uit de regio Brugge (Blankenberge, Torhout, Tielt, …). De resultaten hiervan zijn sinds kort beschikbaar voor het brede publiek. Recent werd er nieuw materiaal online geplaatst, dat zich richt op de criminele verhoren uit het achttiende-eeuwse Brugse Vrije, de ruime plattelandsregio rond de stad Brugge. Het volgend deelproject zal zich richten op Antwerpen.

Benieuwd naar het Getuigenissenproject en wat het voor jou en jouw onderzoek eventueel zou kunnen betekenen? Of heb je zin om jezelf onder te dompelen in de leefwereld van onze voorouders en het crimineel gedrag waaraan sommigen van hen zich bezondigden? Luister dan zeker op dinsdag **15 februari 2022 om 20u** naar Tom Bervoets, coördinator van het Getuigenissenproject. Tijdens een digitaal infomoment op Teams vertelt hij je wat meer over het project, hoe je ermee aan de slag kan gaan en wat er in dit razend interessante bronnenmateriaal allemaal te vinden is. Nadien is er de gelegenheid om vragen te stellen. De sessie sluit af rond 21u.

Deelname is gratis, maar bevestig je aanwezigheid met een mailtje naar **getuigenissen@vub.be**. Enkele dagen voordien ontvang je dan de link waarmee je je kan aanmelden.

OEFENING OUD SCHRIFT

Op https://groups.io/g/west-vlaanderen-genealogie gaf onderstaande doopakte van 17 december 1667 uit Rumbeke voer aan enige discussie. De oplossing kwam van lezer **Marc Christiaens**.

eadem bap(tisa)tus e(st) gullielmus de Jonckheere f(ili)us gullielmi et mariae godderis con(jugum) susc(eptores) Outerio sive waltero de Jonckheere et Petrone(lla) godderis natus 17 eiusdem.	*Dezelfde (dag) is gedoopt Gullielmus de Jonckheere, zoon van Gullielmus en Maria Godderis, echtgenoten. Beschermers Wouter - hetzij Walter - de Jonckheere en Petronella Godderis. Geboren de 17de van dezelfde (maand).*
X *deest hic pars mensis decembris 1667 et januarij 1668 perdita in templo tempore fuge.*	X *Hier ontbreekt een deel van december 1667 en januari 1668, dat verloren gegaan is uit de kerk in tijden van vlucht.*

Dit register is een kopie van het origineel. Tijdens het overschrijven werd vastgesteld dat er stukken verdwenen waren, terwijl men op de vlucht was voor oorlogsgeweld. De letter **O** op de derde lijn is een moeilijke: uit andere akten blijkt dat de kopiist hiermee een hoofdletter **O** bedoelt. 'Outerius' in het Nederlands is 'Wouter'.

OVERNAMES DOOR DE GROTE GENEALOGISCHE WERELDSPELERS MYHERITAGE EN ANCESTRY

Paul Lanssens

Genealogie wordt meer en meer een wereldwijde Big Business met imposante jaarlijkse lidgelden. Intussen staan wij – vrijwilligers van Familiekunde Vlaanderen – al meer dan 50 jaar beschikbaar om u hier lokaal te helpen zoeken, lezen van oud schrift, raadplegen van onze bibliotheek, enz. …

MyHeritage en Filae

In 2021 werd MyHeritage, actief sedert 2003, overgenomen door een investeringsmaatschappij (*Brugse Stam 53ste jaargang nr. 4 - juli-augustus 2021, blz. 7*). Blijkbaar was dit het signaal om op overnamepad te gaan. In augustus 2021 volgde het bericht dat MyHeritage FILAE overneemt, een Frans bedrijf, voorheen beter bekend onder de namen NotreFamille.com en Genealogie.com, actief sinds 1994 en in 2016 omgedoopt tot Filae.com. Filae wil genealogisch onderzoek gemakkelijker en toegankelijker maken en stelt exclusieve collecties gedigitaliseerde Franse historische gegevens ter beschikking, inclusief transcripties. De oprichters van beide bedrijven zagen een bundeling van krachten als een natuurlijke stap in hun ontwikkeling.
https://www.businesswire.com/news/home/20210801005070/en/MyHeritage-to-Acquire-90-of-Filae

Filae heeft tot doel haar exclusieve collecties toegankelijker te maken voor alle Franse nakomelingen, overal ter wereld, dankzij de leidersplaats van MyHeritage. Filae belooft (!) Frans te blijven en zorg te dragen voor de bescherming van de gegevens van haar leden.
Ter info: MyHeritage werkt ook samen met Aldfaer.

Ancestry en Geneanet
Het tweede bericht gaat over Geneanet dat op 30 augustus 2021 overgenomen werd door de andere grote speler – naast MyHeritage - Ancestry.
https://en.geneanet.org/genealogyblog/post/2021/08/geneanet-joins-ancestry-the-world-largest-genealogy-company

Ook Geneanet blijft (voorlopig!) apart bestaan met hun huidige werkwijze en lidgeld. De vraag is, hoe dit allemaal verder zal evolueren in de toekomst, en wat er op termijn zou kunnen gebeuren met de geüploade data en beelden. MyHeritage en Ancestry zijn duurder, maar geven wel toegang tot wereldwijde archieven, daar waar Geneanet en Filae eerder territoriaal beperkt zijn.

DE PIJPROKENDE DAME (DEEL 2/2)

Johan Haerynck

In dit artikel doen we opnieuw een diepe genealogische zoektocht, ditmaal naar een dame op een oude foto. De identiteit van de dame is voor de lezers niet zo belangrijk. Het gaat over de methodiek van het identificeren en het uitpluizen van iemands levensgeschiedenis. Dit kan dan toegepast worden voor de eigen familiegeschiedenis.

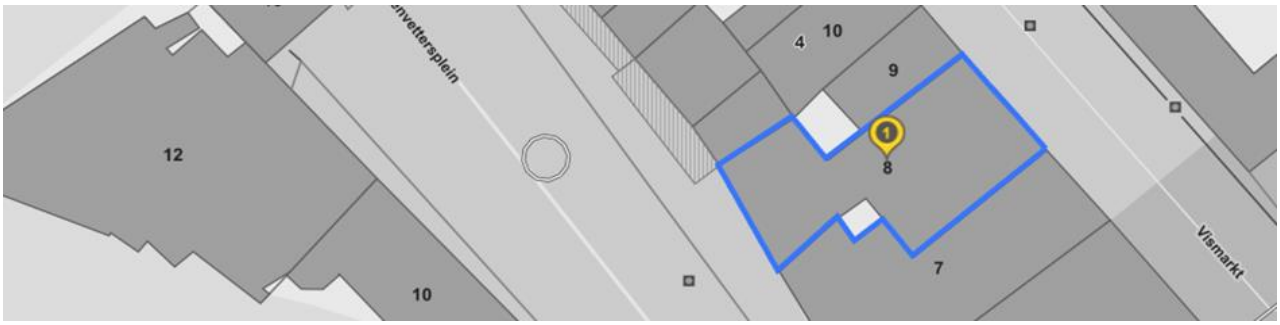
Deel 1 was een zoektocht in Brugge. Op de laatste bladzijde werd een verkeerde foto van het huidige Huidenvettersplein gepubliceerd.
Op dezelfde bladzijde moet ook “Eugenius” vervangen worden door “Charles Louis”. August en Adolf zijn niet zonen, maar broers van Eugenius.
Dank aan **Marc De Brabandere**, **Wim Verstraete** en **Marc Maeyens** voor hun opmerkzaamheid en aanvullingen. We hernemen dus de laatste foto van deel 1.

Links de historische foto, rechts de huidige toestand.

De locatie van de oude estaminet “Het Wit Konijn” valt samen met het huidige pand “De Visscherie” (Vismarkt) en “De Mosselkelder (Huidenvettersplein).

TERUG NAAR BEERNEM

Om de meest recente overlijdens te achterhalen is een bezoek aan een begraafplaats zeker geen overbodige inspanning. Dat doe je best niet met Allerheiligen en Allerzielen, want dan staan de graven meestal vol bloemen. Fotograferen kan je op eenzelfde uur slechts gedeeltelijk als je ook wat kwalitatieve foto's wil, want het zonlicht wil je niet tegen hebben.

De Hautekeetes en de Roets boeiden me op het oude kerkhof van Beernem (rond de Sint-Amanduskerk). Soms zijn de grafstenen zó verweerd dat zelfs de beste belichting geen soelaas biedt. Dan rest er enkel over te schakelen naar de wrijftechniek (het afwrijven of afdrukken op aluminiumfolie met verfborstel of kalkpapier met houtskool of Wascokrijt).

Voor Beernem hebben we geluk dat iemand voor Geneanet de grafzerken gefotografeerd en geïndexeerd heeft. Wat Beernem betreft is dit vooral gebeurd door '*amanda037*' en '*rstrobbe*'. Deze service is wel voorbehouden voor premium-leden (betalende leden, ca 50 euro per jaar). Ik heb de graven die me interesseerden opnieuw gefotografeerd, waarvan hier enkele resultaten:

Nog belangrijker is de verzameling rouwprentjes en rouwbrieven die de afdelingen van Familiekunde Vlaanderen verzamelen en bijhouden. Voor de afdeling Brugge is de lijst te raadplegen op http://brugge.familiekunde-vlaanderen.be en er kunnen kopieën besteld worden.

Julien Hautekeete

De Zielen der rechtvaardigen zijn in de handen van God... Hunne hoop is vervuld met onsterfelijkheden.
I, 4 en 5.

†

Ter Zaliger Gedachtenis
VAN D'HEER
Carolus-Ludovicus Hautekeete
HERBERGIER
Echtgenoot van FREDERICA BALLEGEER
geboren te Beernem, den 11 Februari 1822, overleden te Brugge, den 17 April 1871.

Hij was eenvoudig, zachtmoedig, rechtvaardig, godvrezend, zijne echtgenote [illegible] eene deugdzame man, zijne talrijke kinderen een deugdzaam vader.
H. Bern.

Kinderen, eert uwe moeder al de dagen haars levens, vergeet de lessen van uwen vader niet en hemint elkander.
Prov. I. 8.

Weent niet te zeer, mijne welbeminde vrouw en kinders, over mijne vroegtijdige dood, ik rust en bid in den schoot van mijnen God; onze scheiding zal niet langdurig wezen, ik verwacht U in den Hemel... Alsdan zult gij mij wederzien en uw hart zal zich alsdan verblijden.
H. Bon. Joan. XVI.

GEBED.

God, wiens goedheid oneindig is, wil de eeuwige rust verleenen aan de Ziel van uwen dienaar Carolus; dit vragen wij U, door de verdiensten van onzen Heer Jesus-Christus. — Amen.

Brugge, druk J. Teckenier.

†

BID VOOR DE ZIEL
van
MARIE ROETS
dochter van
Eugeen en Rosalie Deloof

geboren te Beernem op 20 Maart 1860, en godvruchtig overleden te Oostkamp op 22 October 1943, na ontvangen te hebben de gerechten onzer Moeder de H. Kerk.

Zalig zij die den raad der goddeloozen niet heeft opgevolgd, die op den weg der zonde niet heeft gewandeld, maar wier hart aan den Wil des Heeren vastgekleefd was.
Eenvoudig en zonder praal maar oprecht heeft zij den Heer gediend, blijmoedig en met de kracht van een mannenhart heeft zij zich door het leven gewor-steld : een gerust geweten, een vaste hoop, die haar den dood zonder vrees liet afwachten, was de belooning van dat leven van zorgen, noeste werkzaamheid en trouwe plichtsvervulling.
Duurbare Zuster, slechts één zaak deed mij nog verlangen langer te leven : mijn liefde en bezorgdheid voor U ; ik was het gezelschap en het licht van uwe blinde eenzaamheid. Maar Gods wil geschiede ; ik vertrouw U toe aan zijne vaderlijke voorzienigheid en de liefdevolle zorgen van de Eerwaarde Zusters. God verlaat niet diegenen die op Hem vertrouwen, zoo zal Hij ook bijstaan en troosten. Bid veel voor mij.
Beminde Bloedverwanten, tot weerziens in den Hemel en vergeet mij niet in uwe gebeden.
Zoet Hart van Maria, wees mijn zaligheid !
(300 d. afl.)

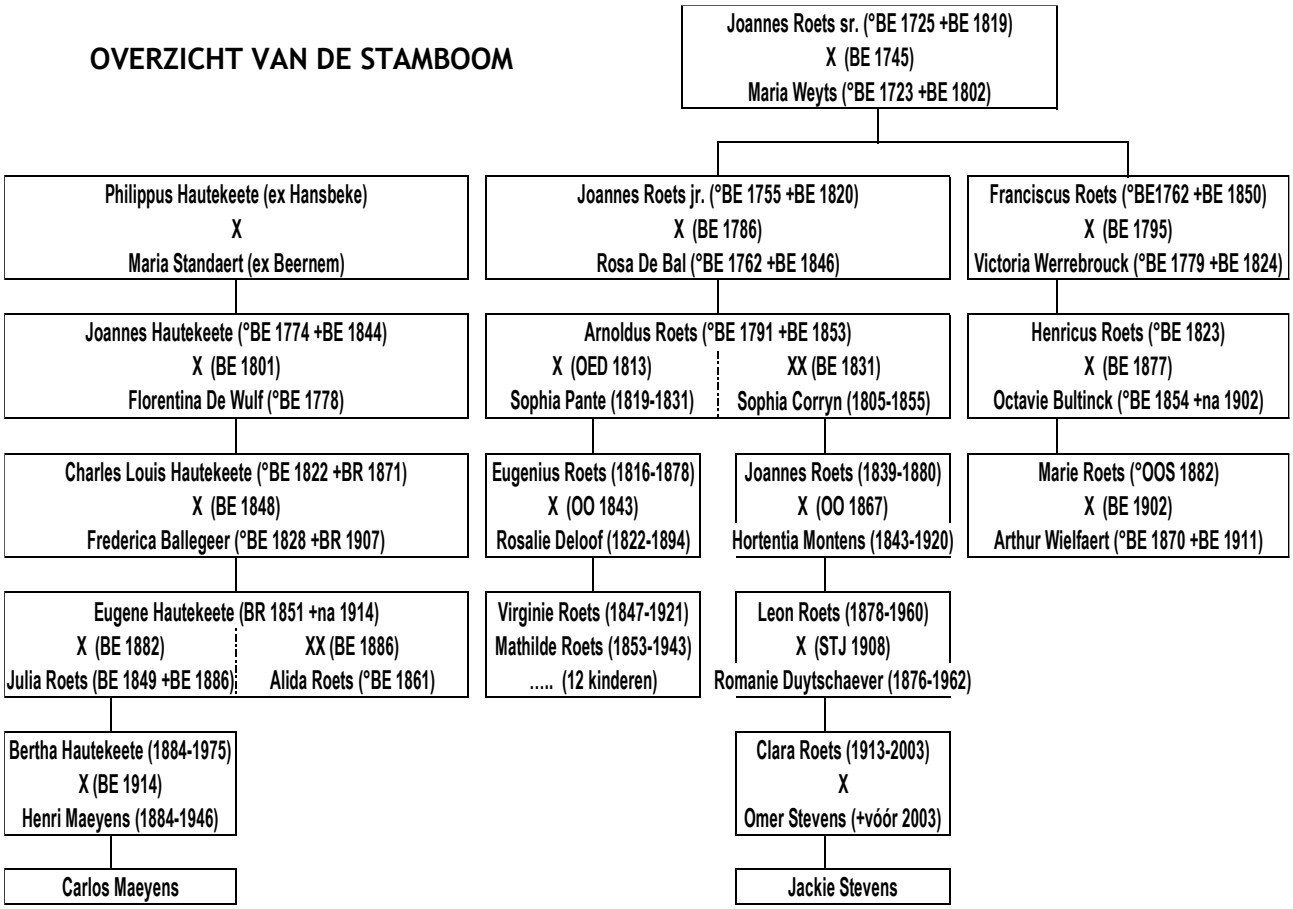
Drukk. S. Delacenserie-Vercruysse, Oostkamp.

Eugenius Hautekeete keerde dus terug naar Beernem en huwde er achtereenvolgens met de zussen Julia (Beernem 19/04/1882) en Alida Roets (Beernem 01/04/1886). Met Julia had hij 4 kinderen, met Alida 9. Die vinden we eerst op Vrijwilligersrab, de site van de vrijwilligers van het Rijksarchief Brugge. Vervolgens zoeken we al die geboorteakten online op, om te controleren of de aktedatum dezelfde is als de geboortedatum en voor eventuele extra familiale gegevens.
Uit de geboorteakten blijkt dat de vader hoefsmid is, de moeder herbergierster en dat ze wonen op de wijk Bloemendale.

Eugenius Hautekeete had een systematische geest, zoals blijkt uit de merkwaardige naamgeving:

Met Julia Roets:	**Met Alida Roets:**
Alida Maria 05/03/1883	**E**mma Mathilde 27/01/1887
Bertha Julie 08/01/1884	**F**lorentina Pelagie 16/02/1888
Cyrille 04/01/1885	**G**abriella 22/12/1889
Desire Francois 03/01/1886	**H**ilaire 31/03/1891
	Irene Joseph 22/04/1892
	Julie 17/09/1893
	Karel Louis 12/12/1894
	Laura Mathilde 16/12/1895
	Maria Anna 30/10/1898

OVERZICHT VAN DE STAMBOOM

HULP VANUIT BOS EN BEVERVELD

De heemkundige kring "Bos en Beverveld", bij monde van hun voorzitter Carlos Croene, stelde mij de digitale versies van een aantal jaarboeken ter beschikking.
In onze bibliotheek hebben we heel wat jaarboeken van deze heemkundige kring, maar het is gemakkelijker opzoeken in de digitale versies. Het ging mij vooral om de bijdragen van Clara Maria Roets (1913-2003):

1974/75: *In de Dorpsstraat te Beernem sluit een 145 jaar oude winkel.*
1976: *Een wandeling door de Dorpsstraat en de Bloemendaalstraat te Beernem.*
1977: *Schoolherinneringen.*
1978: *Over oude vooizekens en grappige aftelrijmen uit onze kindertijd.*
1979: *Veranderingen en andere geplogenheden in en rond het kerkgebeuren.*
1980: *De klok een draaiken terug.*

De meest relevante passages vatten we hier samen:

In het grote huis (Bloemendalestraat 45) hielden indertijd de 3 ongehuwde dochters van Eugeen Roets herberg: Mathilde, Marie en Virginie. Op de roomkleurig geschilderde voorgevel prijkte in grote letters het opschrift: "A la Bonne Espérance". Concordia, de "liberale" harmonie, hield er haar repetities. Er was ook een grote zaal waarin toneel werd opgevoerd.

Eén van de gezusters, nl. Marie, was toen reeds onbewust een voorvechtster van de hedendaagse (1980) beweging voor vrouwenemancipatie, want ze rookte dapper de pijp, stapte als spelend lid mee in de fanfare en aarzelde niet om met ladder en verfpot te gaan schilderen en behangen.

PONT LOUISE

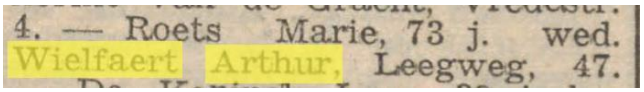
Eugenius Hautekeete woonde aan de Louisa-brug, de enige brug die in Beernem de dorpskern verbond met de wijk Bloemendaal. Hij was smid en tevens gemeenteraadslid in Beernem.
Op volgende foto's is links de herberg "Au Pont Louise Estaminet" te zien. Deze foto heb ik ontleend aan het boek "Mensen van te lande" van Edelhart Matthys.

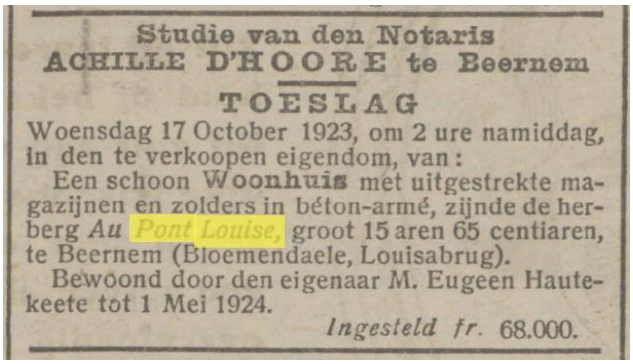

Maandag 27 April 1914,
bij uitscheiding zonder blijver
om 1 ure te Beernem, Brug, voor Mad. Wed. Arthur Wielfaert-Boets, handelaarster aldaar, van : sterk Werkpeerd, Veerze bij de bate, goed voerman- en landbouwhalaam, Menagiegoed en Herbergiersgerief.

Een zoektocht in "Historische kranten" leert ons dat de woning in 1923 werd verkocht. Kort voor de verhuis van Eugeen Hautekeete was er een openbare verkoop van zijn inboedel. Daaruit leren we wat zijn activiteiten waren.

4. — Roets Marie, 73 j. wed. Wielfaert Arthur, Leegweg, 47.

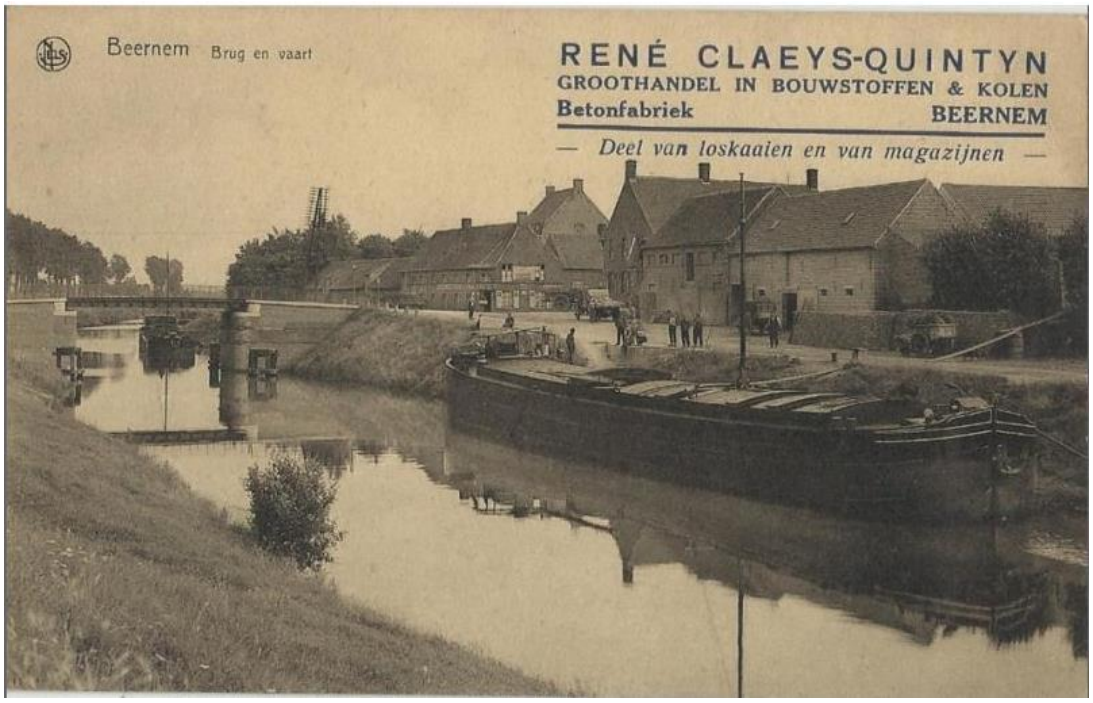
Studie van den Notaris
ACHILLE D'HOORE te Beernem
TOESLAG
Woensdag 17 October 1923, om 2 ure namiddag, in den te verkoopen eigendom, van :
Een schoon Woonhuis met uitgestrekte magazijnen en zolders in béton-armé, zijnde de herberg *Au Pont Louise*, groot 15 aren 65 centiaren, te Beernem (Bloemendaele, Louisabrug).
Bewoond door den eigenaar M. Eugeen Hautekeete tot 1 Mei 1924.
Ingesteld fr. 68.000.

VENDITIE
Op Maandag 21 April 1924 (2e Paaschdag)
om 1 u., te Beernem, Louisabrug, bij M. Eugeen Hautekeete, van : herbergiersgerief, meubels, menagiegoederen, gereedschappen voor het lossen der schepen, smisalaam, enz.

De vermelde Marie Roets, weduwe van Arthur Wielfaert, overleed in 1955. Blijkbaar was het daar ook herberg.

Marie liet haar zaak over aan René Claeys, die van 1946 tot 1964 burgemeester van Beernem was.

CONCLUSIE

We begonnen deel 1 van dit artikel met een foto van 3 onbekende dames. Nu zijn ze geïdentificeerd. Rechts Maria Anna, de pijprokende dame, met daarnaast haar twee, eveneens ongehuwde zusters. Op basis van de leeftijd schat ik dat we ze mogen benoemen van links naar rechts:
- Mathilde Roets (°Beernem 09/01/1853 +Oostkamp 30/11/1943).
- Virginie Roets (°Beernem 28/04/1847 +Beernem 12/04/1921).
- Maria Anna Roets (°Beernem 20/03/1860 +Oostkamp 22/10/1943), de dame met de pijp.

VRAAG EN ANTWOORD

Lezer **Luc Christiaens** zag op TV dat de oorsprong van de Loterij in Brugge ligt. De stadsarchivaris toonde een document uit 1441 met de uitslag van de eerste trekking. Hierin wordt Jacobus Christiaens vermeld. Luc stelt zich de vraag of er meer informatie over deze Christiaens en zijn familie gekend is. Is hij verwant aan een van de families Christiaens die door De Hooghe worden beschreven in zijn handschrift met de grafstenen uit de kerken van Brugge?

Eddy Dubruqué gaf al een eerste antwoord:
- *In de wezen registers voor deze periode wordt er melding gemaakt van een Christiaens Jacob Sint-Donaas 3de boek 1419-1458 folio 104r.*
- *In de regesten Oorkonden (Schouteet) van 1080 tot 1500 vind je de vermelding Christiaens.*
- *In de oorkonden vind je de naam Christiaens.*
- *Bij de klerken van de vierschaar vóór 1580 vind je de naam Christiaens.*

Of deze verwant is met de door u vermelde persoon, is niet zomaar te controleren. Dit vergt een grondige studie, wat voor deze periode niet zo eenvoudig is. Veel van de bovenvermelde items zijn op de website van het Stadsarchief Brugge terug te vinden.

Misschien kunnen onze lezers dit nog aanvullen.

OPENINGSTIJDEN DOCUMENTATIECENTRUM

Iedereen is welkom tijdens de openingstijden van ons documentatiecentrum. Een bestuurslid is beschikbaar voor uw vragen, hulp bij het lezen van oud schrift, e.d. Ook het contact met de medezoekers is leerrijk.
Het adres is Kleine Hertsbergestraat 3, 8000 Brugge. De toegang is gratis voor leden en vrijwilligers, niet-leden betalen € 2,00 per bezoek. Alles is onder voorbehoud van nieuwe coronamaatregelen.
Check evt. wijzigingen op brugge.familiekunde-vlaanderen.be.

OPENINGSTIJDEN:

- Elke eerste maandag van 13:30 tot 16:30
- Elke tweede woensdagvan 13:30 tot 16:30
- Elke vierde zaterdag van 09:00 tot 12:00

Eerste semester van 2022 (reserveer uw plaats via familiekundebrugge@skynet.be):

- ma 03/01: Jo Patteeuw	- ma 07/03: Jean-Marie Bulthé	- ma 02/05: Jo Patteeuw
- wo 12/01: Eddy Dubruqué	- wo 09/03: Eddy Dubruqué	- wo 11/05: Eddy Dubruqué
- za 22/01: Johan Haerynck	- za 26/03: Anne Marie Viaene	- za 28/05: Johan Haerynck
- ma 07/02: Reinhilde Aendekerk	- ma 04/04: Tony Strypsteen	- ma 06/06: Gesloten (feestdag)
- wo 09/02: Eddy Dubruqué	- wo 13/04: Eddy Dubruqué	- wo 08/06: Eddy Dubruqué
- za 26/02: Raf Barzeele	- za 23/04: Paul Lanssens	- za 25/06: Reinhilde Aendekerk

- Afwisselend di en do van 13:30 tot 16:30 met Eddy, Tony, Johan en de vrijwilligers

Dit zijn de datums voor de vrijwilligers in het eerste semester van 2022:

di 04/01	do 13/01	di 18/01	do 27/01	di 01/02	do 10/02	di 15/02	do 24/02	
di 01/03	do 10/03	di 15/03	do 24/03	di 29/03	do 07/04	di 12/04	do 21/04	di 26/04
do 05/05	di 10/05	do 19/05	di 24/05	do 02/06	di 07/06	do 16/06	di 21/06	do 30/06

Buiten bovenstaande uren in het documentatiecentrum werken onze vrijwilligers ook thuis.
Nieuwe vrijwilligers die willen helpen bij het digitaliseren (o.m. naamgeven van ingescande bidprentjes) zijn welkom en kunnen zich aanbieden tijdens de openingstijden.

VERLUYDBOEK STAD BRUGGE 1788-1795 - (5/9)

(Stadsarchief n° 192 boek 1788-1795)

Jean-Marie Bulthé

F°20V Zaterdag 13 maart 1790

Adriaen Joannes Bosbeecke (AB), fs Joannes Francois, 27 jaar, geb. in Baasrode in het district van Dendermonde, gehuwd, kramer of landloper,

en

Marie Van Nieuwenhuijse (MV), fa Joseph, 20 jaar, geb. in Anderlecht bij Brussel, ongehuwd, zonder beroep.

Misdaad: Alhoewel ze allebei jong, kloek en gezond waren om op een eerlijke wijze voor kost en onderhoud te zorgen, verkozen zij om zich te *geneiren* in leegheid en in ontuchtige en onrechtvaardige handel.

AB kon alle soorten ambachten leren, maar heeft altijd gevagebond, zowel ter zee als te lande. In 6 jaar huwelijk bracht hij zijn vrouw en kinderen niets anders bij dan met wat hij in kleine kramen verkocht. Dit werd in alle kantons als zeer verdacht aanzien.

In plaats van haar ouders te steunen, vertrok MV al heel jong om zich in Brussel te prostitueren. Daar ontmoette AB haar, waarna hij vrouw en kinderen verliet om met MV naar Oostende te trekken. Zij zochten er tevergeefs een geschikt pand om er bordeel te houden. Daarop gingen ze naar Brugge in de hoop dat het daar wel zou lukken.

Op een zekere zaterdag liepen zij het merendeel van de winkels binnen met de bedoeling er te stelen. In twee winkels liet MV zich neusdoeken tonen, waarbij ze telkens één coupon kocht. AB betaalde dit, terwijl zij ondertussen iedere keer enkele andere coupons in haar kleren verstopte.

Ze trokken vervolgens naar de winkels van de heren Lucas Rosseel en Jacques Hertebout op de Markt. MV liet zich diverse soorten bruine neusdoeken met groene boorden en grote Engelse halsdoeken tonen. Door de nauwkeurige *oppassingen* van de winkeliers, zagen zij geen mogelijkheid iets te ontvreemden en vertrokken zij onverrichterzake.

In een winkel in de Geldmuntstraat wisten ze een stuk van 11 ellen *zitse* (een stof) te stelen.

In een grote winkel in de Steenstraat vroeg MV naar vrouwenhandschoenen en AB naar opgelegde schoengespen. Zij *amuseerden* zich met de winkelmeisjes, waarbij ze de winkel goed bespiedden. Zo merkten zij op de toonbank twee glazen kasten op, gevuld met min of meer kostelijke *quincaillerie* (=*ijzerwaren*). Zij beloofden terug te keren op de retour naar hun logement De Pelikaan in de Ezelstraat. Daarbij was het de bedoeling die kasten 's avonds mee te nemen.

AB droeg ondertussen het stuk zitse naar de herberg De Beer, waar zij allebei in hun eerste doortocht naar Oostende al waren geweest. AB had er toen zijn horloge in pand gegeven. Hij probeerde daar vruchteloos de zitse te verkopen.

Om 5 uur 's avonds gingen ze terug naar de winkel in de Steenstraat en namen ze een glazen kast mee tot in de Sint-Amandsstraat, waar ze die leeg haalden, de goederen in hun kleren verstopten en de kast achterlieten. Aangekomen in de Pelikaan, dachten ze nog de tweede kast te halen, maar uit vrees betrapt te worden zagen ze hier uiteindelijk van af.

Toen 's anderdaags, de zondag, het gerucht over de diefstallen zich over de stad begon te verspreiden, is AB bij valavond met alle gestolen goederen vertrokken, waarbij hij zijn bijzit achter liet *zonder kruis of munt*. Initieel was het idee dat hij naar Oostende zou trekken en dat zij hem achterna zou reizen om de buit te verdelen. Maar het was zijn bedoeling alles te houden en hij verbleef daarvoor 2 nachten in een kleine herberg in de Wijngaardstraat. Hij verkocht er een deel van de buit en vertrok op dinsdag naar Gent.

Opgespoord en opgesloten, hebben zij daarop allebei geprobeerd met leugens de rechter te misleiden. Personen die op een en dezelfde dag zoveel verschillende winkels beroven, werden door het soevereine decreet van 24 december 1765 beschouwd als publieke dieven, deugnieten en vagebonden.

Straf: op een schavot scherp te worden gegeseld ter discretie van de schepenen. Daarna 15 jaar opsluiting in het provinciaal correctiehuis in Gent.

F°23V Zaterdag 24 april 1790

Francois Collet (FC), fs Francois, 24 jaar, geb. in Franche-Comté, zonder beroep, maar voormalig soldaat in Vierzet. Sinds 27 en 28 november bij de nationale troepen,

en

Pieter Rubin (PR), fs Pieter, 23 jaar, geb. in Fieux-les-Landes omtrent Neufchatelet, kleermaker, eveneens ingelijfd bij de nationale troepen,

verder

Carel Bablin (CB), fs Michiel, 20 jaar, geb. in Luri, koolbrander, ook ingelijfd bij deze troepen,

en tenslotte

Dieter Cuset (DC), fs Jan, 23 jaar, geb. in Parijs, doende vanalles, maar laatst ingelijfd bij de Nederlandse troepen.
Alle vier deserteurs uit Frankrijk.

Misdaad: zij hebben overal engagementen aangegaan met de bedoeling om die aanstonds te verbreken en aldus van het gekregen geld en de ontvangen kledij te profiteren, hierbij zonder stil te staan bij het criminele daarvan.
FC en PR trokken op vrijdag 5 februari kort na de middag naar een kleine herberg in een zijstraat van de Noordzandstraat. Daar ontmoetten ze CB en DC, waarna ze alle vier samen vertrokken om 4 uur in de namiddag. FC stelde op straat voor te deserteren, onder voorwendsel dat in Frankrijk een *generaal pardon* zou verleend worden aan deserteurs en dat zij daar konden van profiteren. Zij stemden toe, waarna PR hen leidde naar een plaats tussen de Kruispoort en de Dampoort, waar zij om 7 uur 's avonds door het water zijn vertrokken.
's Anderdaags werden PR, CB en DC door een patrouille aangehouden in Rekkem en overgebracht naar Menen. Het militair comité van Brugge eiste hen op en liet hen overbrengen naar de Brugse gevangenis.
FC, die zich afgescheiden had van zijn medemaats, ging naar Veurne waar hij zich op 13 februari ll. engageerde bij de West-Vlaamse troepen en er handgeld kreeg. Hij werd echter door het militair comité van Brugge opgeëist en geëscorteerd naar de Brugse gevangenis.
Dergelijk complot en overlopen raakt aan de militaire discipline. Het werd in het bijzonder verboden door het weglopingsedict van 10 maart 1702 en kon met de allerzwaarste lijf- of doodstraf bestraft worden.

Straf: Francois Collet : 2 jaar opsluiting in het provinciaal correctiehuis in Gent om er in het gemene te werken,

en

de anderen: 1 jaar opsluiting in het provinciaal correctiehuis in Gent om er in het gemene te werken.

Wordt vervolgd

WEST-VLAMINGEN IN DE MILITAIRE GEVANGENIS TE AALST 1825-1830 (4/7)

Jef Van der Straeten

nr. 415 **Eugenius Ludovicus De Ryckere** °Gullegem, 24 jaar, fuselier, zoon van Maria Catharina de Ryckere.
Krijgsraad Oost-Vlaanderen: zitting van 27 juni 1827.
Vonnis: 3 jaar gevangenis voor diefstal in een herberg waar hij ontvangen was.
Ingekomen op 10 juli 1827.
Getransporteerd naar Harderwijk op 06 september 1828. [1]
Aan boord van schip "Anthony" op 22 oktober 1828.

nr. 438 **Pieter Jan Van Acker** °Gullegem, 28 jaar, soldaat bij 6e afdeling, zoon van Pieter Eugenius en Constance Van Acker.
Krijgsraad West-Vlaanderen: zitting van 26 juli 1827.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor tweede desertie.
Ingekomen op 16 augustus 1827.
In vrijheid gesteld op 06 februari 1830.
BS Aalst + akte nr. 328, aangifte door Josephus Piron hallebardier en Antonius Godin bewaarder in het huis van militaire detentie.

nr. 470 **Jacobus Josephus Chatelet** °Poperinge, 32 jaar, kanonnier, zoon van Martinus en Josephine Petillians.
Krijgsraad Bergen: zitting van 24 juli 1827.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen wegens tweede desertie.
Ingekomen op 11 oktober 1827.
Einde van straftijd 06 augustus 1830.
In vrijheid gesteld op 06 augustus 1830.

nr. 476 **Pieter Francis Olieux** °Gullegem, 29 jaar, huzaar, zoon van Pieter en Agnes Neef.
Krijgsraad Oost-Vlaanderen: zitting van 24 september 1827.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen wegens tweede desertie.
Ingekomen op 16 oktober 1827.
Getransporteerd naar Harderwijk op 16 december 1828. **[**[2]**]**
Aan boord van schip "De Schelde" op 17 maart 1829.

nr. 478 **Macharius De Jaegher** °Keiem, 24 jaar, soldaat, zoon van Hendrik en Rosalia Jonckheere.
Krijgsraad Brugge: zitting van 22 september 1827.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen wegens diefstal.
Ingekomen op 22 oktober 1827.
In vrijheid gesteld op 21 april 1830.
Eenheid: 5e cie 3e Bn 16e afdeling, in dienst april 1825.
In garnizoen te Ieper, op 18 juni 1827,met Lodewijk de Freyne,...te Vlamertinge op de hofstede van Joannes Baptist Gouwy te drinken vroegen en bij die gelegenheid 23 brabantche stuyvers meenamen die op de kast lagen....

nr. 481 **Joannes Franciscus Louagie** °Moorsele, 20 jaar, soldaat, z.v. Barbara Theresia Louagie.
Krijgsraad Brugge: zitting van 22 september 1827.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen wegens diefstal in de garnizoensziekenzaal.
Ingekomen op 28 oktober 1827.
In vrijheid gesteld op 11 oktober 1828.

[1] https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33SQ-GY1F-9HS1?i=482&cc=1498335 nr. 17826
[2] https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33S7-9Y1F-94T8?i=486&cc=1498335 nr. 19590

nr. 535 **Peter Vandenberge** °Brugge, 24 jaar, dragonder bij 8e Cie regiment dragonders nr. 5, zoon van Petrus en Joanna De Corte.
Krijgsraad Maastricht: zitting van 10 november 1827.
Vonnis: 1 jaar gevangenis voor weerstand tegen de gewapende macht.
Ingekomen op 11 januari 1828.
In vrijheid gesteld op 19 augustus 1828.

nr. 536 **Petrus Arolphus Le Roy** °Nieuwkerke, 22 jaar, soldaat 2e Cie 1 Bn van 16e afd inf., zoon van Pieter Joannes en Maria Theresia Bertier.
Krijgsraad Brugge: zitting van 14 september 1827.
Vonnis: 1 jaar kruiwagen voor diefstal in het slaapkwartier.
Ingekomen op 23 januari 1828.
In vrijheid gesteld op 15 december 1828.

nr. 537 **Augustinus Josephus Fontier** °Kortrijk, 25 jaar, hoornblazer 16e afd inf., zoon van Joannes en Isabella Vandenburre.
Krijgsraad Brugge: zitting van 14 september 1827.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor diefstal van equipement.
Ingekomen op 28 januari 1828.
In vrijheid gesteld op 21 april 1830.

nr. 541 **Petrus Silvester Kerckaert** °Brugge, 25 jaar, dragonder, zoon van Bavo en Barbara Baert.
Krijgsraad Antwerpen: zitting van 17 december 1827.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor diefstal in de chambrée.
Ingekomen op 09 februari 1828.
Getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

nr. 550 **Karolus Ignatius Coutiny** °Moorsele, 31 jaar, soldaat, zoon van Pieter Joseph en Sophia Cardoen.
Krijgsraad Brugge: zitting van 26 januari 1828.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor tweede desertie.
Ingekomen op 16 februari 1828.
Getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

nr. 569 **Constantinus Josephus Gerremonprez** °Kortrijk, 18 jaar, soldaat bij 16e afdeling, zoon van Joseph en Maria Josepha Lepere.
Krijgsraad West-Vlaanderen: zitting van 18 maart 1828.
Vonnis: 2 jaar gevangenis met vervallen verklaring van militaire stand voor diefstal.
Ingekomen op 04 april 1828.
In vrijheid gesteld op 31 maart 1830.

nr. 595 **Philippe De Jaegher** °Lampernisse, 22 jaar, soldaat bij 4e afdeling, zoon van Philippus.
Krijgsraad Bergen: zitting van 18 februari 1828.
Vonnis: 1 jaar gevangenis voor diefstal zonder verzwarende omstandigheden.
Ingekomen op 29 mei 1828.
In vrijheid gesteld op 17 mei 1829.

nr. 596 **Joannes Polfrie** °Kortrijk, 34 jaar, sappeur bij 6e afdeling, zoon van Joannes en Joanna Deswaef.
Krijgsraad Brugge: zitting van 10 mei 1828.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor diefstal in het slaapkwartier.
Ingekomen op 04 juni 1828.
In vrijheid gesteld op 22 augustus 1830.

Wordt vervolgd

Brugse Stam

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
ISSN 2294-5415
54ste jaargang nr. 2 - maart-april 2022
Verspreiding op ca. 2200 mailadressen
Gratis via mail (aanvraag: brugsestam@gmail.com)

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN REGIO BRUGGE
Kennisplatform voor familiegeschiedenis
FV Brugge vzw - BE 0535.565.209

http://brugge.familiekunde-vlaanderen.be/
FV Brugge, Kleine Hertsbergestraat 3, 8000 Brugge
BE19 9730 9465 0412 van FV regio Brugge
Hoofdredacteur: Paul Lanssens (brugsestam@gmail.com)
Redactie: Johan Haerynck, Reinhilde Aendekerk,
Raf Barzeele, Jean-Marie Bulthé
Secr.: Eddy Dubruqué (familiekundebrugge@skynet.be)
Verantw. uitg.: Jo Patteeuw, Kerklaan 30, 8310 Brugge

In dit nummer

ERFGOEDDAG OP 23 EN 24 APRIL 2022 2
OVERHANDIGING KWARTIERSTAAT AAN BURGEMEESTER DE fAUW 2
LEZING: MIDDELEEUWS BRUGGE EN DE RELATIE MET HET OMMELAND 2
NIEUW VADEMECUM BEERNEM-OEDELEM-ST-JORIS: VEEL LOF EN GROOT SUCCES 3
NATIONAAL CONGRES IN LIER 3
OEFENING OUD SCHRIFT 4
EEN INTERESSANTE NIEUWE BRON: GETUIGENISSEN IN BRUGGE 5
NÓG EEN ZEER INTERESSANTE BRON … HET PAROCHIEBLAD! 5
ARCHIEF RECHTSVOORGANGERS OCMW'S GROOT-BLANKENBERGE EN –DAMME 5
VRAAG EN ANTWOORD 6
PUBLICATIE VAN ONZE LEZERS 6
DE MEEST VOORKOMENDE FAMILIENAMEN IN WEST-VLAANDEREN 7
OPENINGSTIJDEN DOCUMENTATIECENTRUM 8
UW LIDMAATSCHAP VOOR 2022 8
VERLUYDBOEK STAD BRUGGE 1788-1795 - (6/9) 9
WEST-VLAMINGEN IN DE MILITAIRE GEVANGENIS TE AALST 1825-1830 (5/7) 11

OVERHANDIGING KWARTIERSTAAT AAN BURGEMEESTER DE fAUW OP ERFGOEDDAG 23 APRIL

Op 24 april 2022 is het opnieuw Vlaamse Erfgoeddag. Naar goede gewoonte breidt Brugge deze dag uit naar een tweedaagse. In Brugge beginnen de activiteiten dus al op zaterdag NM 23 april.

Erfgoeddag richt zich op het roerend en immaterieel cultureel erfgoed (bv. verhalen, documenten, tradities, … uit de tijd van onze voorouders). Het ligt dus voor de hand dat FV Brugge deelneemt aan deze culturele hoogdag. Ook wij zijn al actief vanaf zaterdag 23 april.

Zaterdagnamiddag 23 april om 14:30 ontvangen we burgemeester Dirk De fauw in ons documentatiecentrum en overhandigen hem zijn kwartierstaat (zie blz. 2 hierna).

Brugse Stam met steun van:

ERFGOEDDAG OP 23 EN 24 APRIL 2022
OVERHANDIGING KWARTIERSTAAT AAN BURGEMEESTER DE fAUW

In Brugge is Erfgoeddag een tweedaagse op 23 april (NM) en 24 april 2022 (ganse dag). Het thema is: '*Erfgoeddag maakt school!'*. Ook wij, FV Brugge (*Familiekunde Vlaanderen, regio Brugge v.z.w.)*, zijn actief vanaf zaterdag 23 april.

Zaterdag 23 april om 9:00 is de gewone openingstijd van ons documentatiecentrum voor opzoekers.

Zaterdagnamiddag 23 april om 14:30 ontvangen we in ons documentatiecentrum **burgemeester Dirk De fauw**. Ons bestuur is een tijdje zoet geweest met het opzoeken van 8 à 9 generaties van zijn voorouders. In de rechte vaderlijke lijn (d.w.z. de lijn van de familienaam *'De fauw'*) werden zelfs 12 generaties opgezocht tot ca. 1599. Het resultaat is een kwartierstaat **([1])** die door de burgemeester in ontvangst zal genomen worden.
➔ **Hier zal het mysterie van de kleine 'f' in zijn familienaam onthuld worden**.
Wie geïnteresseerd is mag naar de Kleine Hertsbergestraat 3 komen.

Zaterdagnamiddag 23 april om 16:00 en zondag 24 april om 10:00 en 14:00 geeft Jo Patteeuw op de bovenverdieping van de Kleine Hertsbergestraat 3, een *schoolse* initiatieles voor leken genealogen/stamboomonderzoekers. Dit is telkens voor max. 10 personen.

Hoe begin ik aan een stamboom / Op zoek naar je familiegeschiedenis /
Welk erfgoed is er in jouw familie / Welke soorten stambomen zijn er / …

➔ **Wil je op zoek gaan naar het verhaal van je voorouders, schrijf dan zeker in.** ➔
Inschrijven kan via familiekundebrugge@skynet.be

Intussen zullen onze andere bestuursleden beschikbaar zijn in de bibliotheek op het gelijkvloers, om doorlopend **(vrije toegang)** bezoekers te ontvangen. Het thema is MamaMito: je moederlijke voorouderlijn, maar genealogische vragen van alle aard zijn welkom. Moeilijke vragen mag je eventueel vooraf sturen naar familiekundebrugge@skynet.be (niet verplicht).

LEZING: MIDDELEEUWS BRUGGE EN DE RELATIE MET HET OMMELAND DOOR JAN DUMOLYN

In samenwerking met Brugs Ommeland - Koninklijke Heemkundige Kring Maurits Vancoppenolle.

Tijdstip: Maandag 25 april 2022 om **19:30** **(➔ vanaf nu altijd om 19:30 !)**
Waar: CM-lokaal, Moerkerke Steenweg 118, 8310 Brugge-Sint-Kruis **(➔ opnieuw in St-Kruis)**
Toegang: Toegangsprijs leden FV of HK € 2,00, niet-leden € 5,00. Vooraf inschrijven niet nodig.

Brugge is een stad die tot haar economische bloei kwam door de internationale handel. Maar een middeleeuwse stad ontwikkelde zich ook door de interactie met haar onmiddellijke omgeving, haar achterland en de bredere regio waarin ze gesitueerd was. De groei van de landbouwproductiviteit, de regionale landbouwhandel en de immigratie van dorpsbewoners uit de omgeving was wellicht nog crucialer voor Brugge dan de internationale handel. Deze lezing brengt het verhaal van die wisselwerking stad-platteland in de middeleeuwen.

Jan Dumolyn is dr. in de geschiedenis en prof. aan de UGent.

[1] Een kwartierstaat wil zeggen dat je alle voorouders van een persoon opgezocht hebt: de 2 ouders, de 4 grootouders, de 8 overgrootouders, … tot je niet meer verder kan. Een kwartierstaat geeft dus een overzicht van alle mensen - mannen én vrouwen - die in het verleden genetisch bijgedragen hebben tot jouw bestaan.

NIEUW VADEMECUM BEERNEM-OEDELEM-ST-JORIS: VEEL LOF EN GROOT SUCCES

Enkele jaren na het Vademecum Wingene-Zwevezele, kondigden we in ons vorig nummer trots een nieuwe prestigieuze digitale publicatie aan:
Vademecum Beernem – Oedelem – Sint-Joris-ten-Distel.

Alle bestaande bewerkingen van de drie deelgemeenten werden samengebracht, zijn te koop en worden opgestuurd via WeTransfer. Alleen al de parochieregisters beslaan 9 lijvige boeken, die vroeger afgedrukt en ingebonden werden aangeboden. Daarnaast nog zoveel meer, naast wat ooit gepubliceerd werd, ook bronnen die nieuw voor deze publicatie bewerkt werden. Jo Patteeuw zorgde voor de samenstelling van het vademecum, Eddy Dubruqué voor de vormgeving.

Een eerste reactie kregen we van **Ronny Debbaut**, hoofdredacteur van Vlaamse Stam, die nieuwe gegevens over zijn roots vond in een staat van goed (svg):

> *De index van het Vademecum is fantastisch, zeker voor minder frequente familienamen.*
> *In het Vademecum vind ik een extra svg van Praet. Die uit het fonds Découvertes had ik al opgespoord, maar de verzameling svg in Praet 433 had ik nooit geraadpleegd.*

Verder signaleerde Ronny een ontbrekend item in het Vademecum: de bewerking van de staten van goed van de heerlijkheid Den Nieuwen Beernem 1681-1730 door Jan Tanghe en Jo Patteeuw. Voor de nieuwe sticks heeft Eddy dit onmiddellijk aangevuld en de kopers van het eerste uur kregen de aanvulling van Anne Marie.

Lezer en FV-lid **Wilfried Vankerschaver** uit Brugge schrijft:

> *Hierbij mijn waardering voor het werk dat het bestuur in deze ambetante tijden toch verricht heeft. Het Vademecum Beernem-Oedelem-St.Joris is een voltreffer.*

Lezer en FV-lid **Paul De Jaeghere** uit Bekkevoort meldt:

> *Beste Jo. Met het huidige weer blijft stamboomonderzoek een leuke bezigheid. Jullie fantastisch werk over Oedelem en Praet is een bijkomende reden. Ik kan in elk geval enkele mooie aanvullingen doen.*
> … en dan wordt het pluimpje gevolgd door een uitgebreide vraag om extra hulp – één van de gemiddeld vijf vragen per dag die gesteld worden aan voorzitter Jo Patteeuw – die hij naar best vermogen beantwoordt, zelfs voor niet-leden …

Het Vademecum kan besteld worden bij anne-marie.viaene@telenet.be en wordt bij voorkeur bezorgd met WeTransfer (d.w.z. via een eenvoudige downloadlink in een mail).
Prijs voor FV-leden: €25,00, anderen: €33,00, een spotprijs voor ALLES van de 3 gemeenten!
Opsturen op een stick kost € 2,40 extra.

NATIONAAL CONGRES IN LIER

Na drie jaar is het eindelijk weer zo ver: FV kan een nationaal congres inrichten waarop we elkaar in alle vrijheid kunnen ontmoeten. Het congres is ingepland op **zaterdag 19 maart 2022 in Lier** met als leidraad “De Groten van Lier” (denk aan Felix Timmermans, Louis Zimmer, …).

Er werd gekozen voor historische locaties. De zaal Vredeberg (een voormalige kloosterkerk) is voor de voordrachten. In het vlakbij gelegen hotel-restaurant Hof van Aragon komen de standen. Hier brachten Filips de Schone en Joanna van Castilië (‘*de Waanzinnige*’ of in het Liers: ‘*Schone Flup en Zot Jeanneke*’), de ouders van keizer Karel V, hun huwelijksnacht door. Voordien waren ze in de monumentale Sint-Gummaruskerk getrouwd.

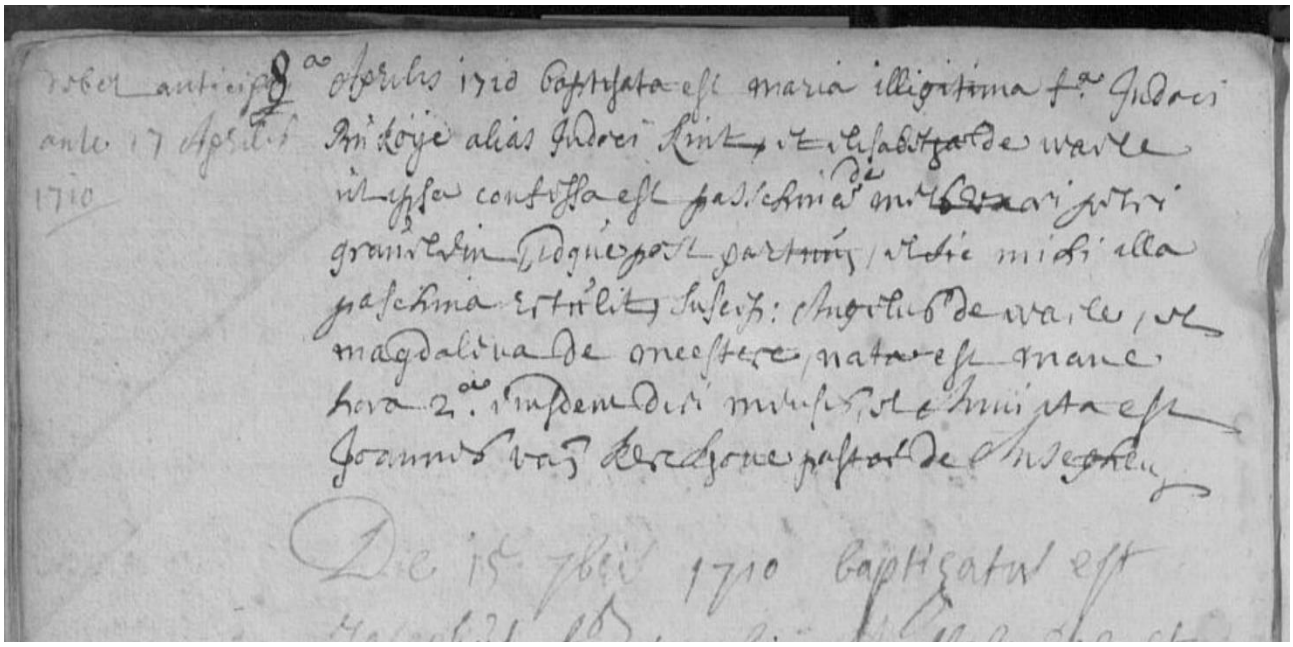
https://familiekunde-vlaanderen.be/Congres_2022_Lier

OEFENING OUD SCHRIFT

Aimé Smeyers

Elisabetha Kint is een voorouder van lezer en FV-lid **Seppen De Hullu** uit Kortrijk. Hij vroeg om haar doopakte d.d. 8 april1710 in Anzegem te transcriberen en te verklaren. Dank aan lezer en FV-lid Aimé Smeyers uit Alsemberg om dit te willen doen.

De bewuste akte van 8 april is pas vier maanden later ingeschreven, ze staat nl. tussen 4 september en 15 september 1710.

[In de marge] *debet anticipere ante 17 aprilis 1710*	*Moet ingevoegd worden voor de 17de april 1710*
8a aprilis 1710 baptisata est maria illegitima f(ili)a judoci Bu koÿe (*) alias judoci kint et elisabethæ de waele ut ipsa confessa est passchinæ de mets uxori petri gravelein idque post partum et sic mihi illa paschina retulit suscep(tores) angelus de waele et magdalena de meestere, nata est mane hora 2a eiusdem diei mensis, et anni ita est joannes van(de) kerckhove pastor de anseghem	*Op 8 april 1710 is gedoopt Maria de onwettige dochter van Judocus Bukoye [= Buquoy] alias Judocus Kint en Elisabetha de Waele zoals deze heeft bekend aan Passchina de Mets echtgenote van Petrus Gravelein, en deze Paschina dit na de geboorte aldus aan mij heeft overgebracht. Doopheffers Angelus de Waele en Magdalena de Meestere. Het (kind) is geboren 's morgens om 2 uur van dezelfde dag, maand en jaar. Zo is dat. Joannes vande Kerckhove, pastoor van Anzegem.*

(*) Met de omschrijving *"Judocus Bukoye, alias Judocus Kint"* hebben we geen zekerheid over de naam van de vader/dader: is zijn officiële naam Bukoye en zijn bijnaam Kint? Of is het omgekeerd? In Waregem vind ik in een verloving van 25 augustus 1700, de naam Debuqay terug, met getuigen Judocus t'Kint en Maria Dewaele, dus geen twijfel mogelijk: de officiële naam is 'Kint'. Ook vrijwilligersrab noteert 'Kint'. De dopeling is dus **Maria Kint**.

Volgens Seppen Dehullu is ze echter door het leven gegaan als 'Elisabeth Kint'.

In de vorige Oefening Oud Schrift (januari 2022) moest het laatste woord in de Latijnse tekst 'fugę' zijn, te transcriberen als 'fugae' ('van de vlucht') en niet fuga. Dank aan Marc De Maeseneer uit Halle-Zoersel, Joop Huijssoon uit Waalre NL en ook Aimé Smeyers voor hun opmerkzaamheid !

EEN INTERESSANTE NIEUWE BRON: GETUIGENISSEN IN BRUGGE

'Getuigenissen' is een transcriptie- en digitaliseringsproject door vrijwilligers, aangestuurd door de VUB, het Rijksarchief en Histories v.z.w. Het gaat over de getuigenverklaringen en verhoren die men terugvindt in gerechtelijke dossiers.

Achterliggende gedachte is, om de gewone mens van vroeger aan het woord te laten. Archieven zijn grotendeels gevuld met nieuws van de elite uit vorige eeuwen. Over het dagelijks leven van die tijd bestaat zeer weinig archief. De criminele verslagen bieden een uitweg, omdat de gewone mens hier ondervraagd wordt. In de getuigenissen lezen we over de zeden en gewoonten, denkbeelden, taalgebruik en het reilen en zeilen van de 18de- en 19de-eeuwse samenleving.

Het project is gestart in het Rijksarchief van Brugge. Enkele duizenden dossiers van de Schepenbank (18de eeuw) en de correctionele rechtbank (19de eeuw) werden door ca. 150 vrijwilligers getranscribeerd en online geplaatst. Let wel: het gaat uitsluitend om de getuigenverklaringen uit die dossiers. De vonnissen bv. werden niet opgenomen.

Het project is nog maar pas gestart. Dat men begonnen is in Brugge, is een meevaller voor de genealogen en heemkundigen uit onze regio, die hun stamboom via verhalen willen upgraden naar een familiegeschiedenis. Na Brugge zal verder gewerkt worden in het archief van Antwerpen. Het doel is om minstens 10.000 getuigenissen te ontsluiten.

https://www.getuigenissen.org/general-3

NÓG EEN ZEER INTERESSANTE BRON … HET PAROCHIEBLAD!

Secretaris Eddy Dubruqué meldt dat bepaalde recente familiegebeurtenissen, die men nergens terugvindt in andere archieven, soms toch gevonden kunnen worden in de oude *Parochiebladen*, nu *Kerk en Leven*. Die staan sinds kort online op:
https://limo.libis.be/primo-explore/collectionDiscovery?vid=KADOC&collectionId=8158340000001480

Een onverwachte nieuwe bron. Een zeer interessante tip, die kan helpen om een saaie stamboom aan te kleden tot een familiegeschiedenis!

ARCHIEF RECHTSVOORGANGERS OCMW'S GROOT-BLANKENBERGE EN -DAMME ONTSLOTEN

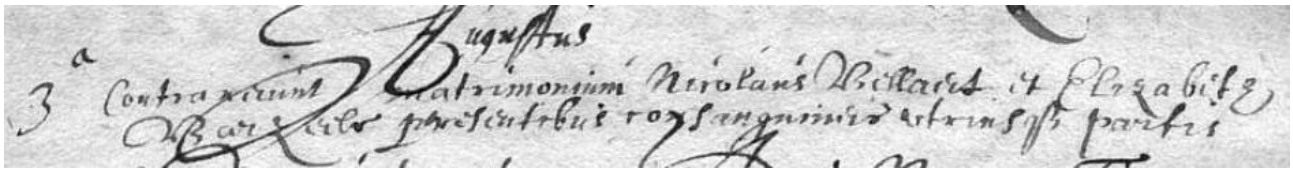
Het gaat om twee recente inventarissen die kunnen geraadpleegd worden in het **Rijksarchief**. Ze maken vlot onderzoek mogelijk naar de sociaaleconomische geschiedenis van Blankenberge en Damme en hun respectievelijke deelgemeenten in de 18de tot de 20ste eeuw.

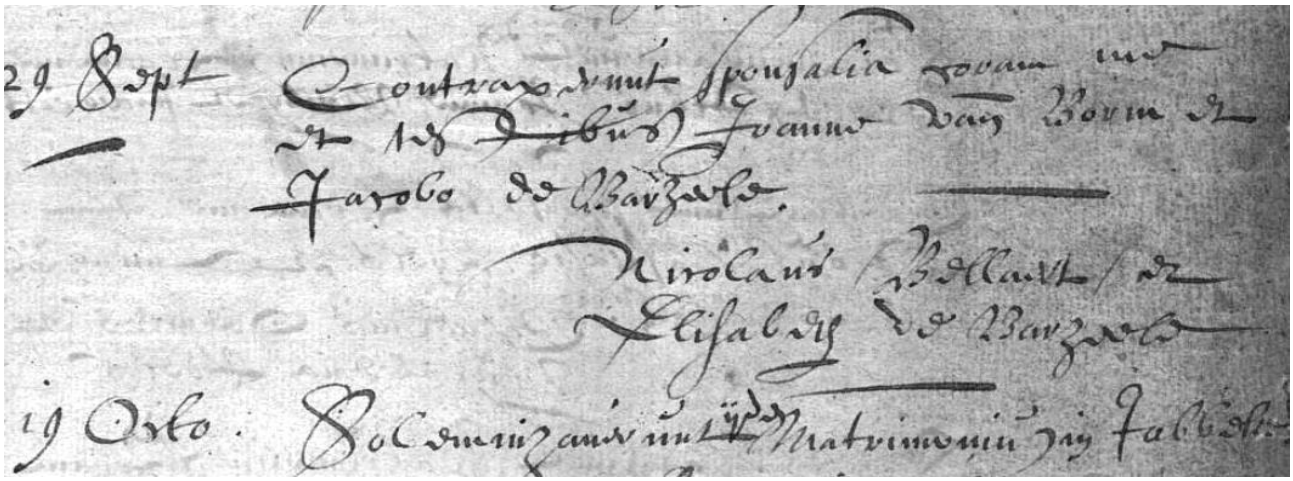
Voor **Blankenberge** gaat het over de periode 1868-1969. De inventaris ontsluit 17,5 strekkende meter archief van de Commissie van Burgerlijke Godshuizen, het Bureel van Weldadigheid, het Prinses Elizabethziekenhuis en de Commissies van Openbare Onderstand van Blankenberge en Uitkerke.

In **Damme** is de periode 1734-1979. Het gaat om de ontsluiting van 39 meter archief van de Commissie van Burgerlijke Godshuizen van Damme, en de Burelen van Weldadigheid en de Commissies van Openbare Onderstand van Damme, Hoeke, Lapscheure, Moerkerke, Oostkerke en Sijsele. Bijzonder zijn ook de archiefdocumenten over de ondersteuning van burgers tijdens de Tweede Wereldoorlog door de COO's van Damme, Moerkerke en Sijsele.

VRAAG EN ANTWOORD

Bestuurslid Raf Barzeele vraagt hulp om volgend raadsel op te lossen. Het gaat over het huwelijk van Nicolaus Bellaert en Elizabeth (de) Barzeele.

De foto boven is hun huwelijksakte op 03 augustus 1637 te Jabbeke, in aanwezigheid van wederzijdse bloedverwanten:
3a contraxerunt matrimonium Nicolaus Bellaert et Elizabeth Barzeele presentibus consanguines utriusque partis

De foto onder is hun verloving. Die is 6 weken later (!), op 29 september 1637 in Sint-Andries, met 2 getuigen. Daaronder een melding van 19 oktober dat ze het huwelijk vierden in Jabbeke …
29 sept Contraxerunt sponsalia coram me et testibus Joanne Van(den) Borm et Jacobo de Barzele
Nicolaus Bellaert et Elisabeth de Barzele
19 octo Solemnizaverunt ijdem matrimonium in Jabbeke

Kan iemand deze chronologische anomalie verklaren??

PUBLICATIE VAN ONZE LEZERS

Boek en website familie De Langhe, afkomstig uit Oedelem en Beernem: 'De Langhe Queeste'

Na meer dan twintig jaar onderzoek publiceerden lezers Diane en Johan De Langhe [[2]] uit Schoten en Lommel het boek *'De Langhe Queeste - De familie De Langhe afkomstig uit Oedelem en Beernem, 13de - 16de eeuw'*. Het is een tweedelig imposant werk waarvan het eerste de familiegeschiedenis en het tweede achtergrondinformatie bevat.

In deel 1 worden de familieleden in afzonderlijke hoofdstukken gesitueerd binnen hun tijd en sociaal kader. Personages die hun leven inkleurden zoals echtgenoot of echtgenote in het gezin, voogden, borgen, personen met wie ze handelden of in conflict lagen, passeren de revue.

➔

[2] Diane en Johan De Langhe zorgden voor de bewerking van de parochieregisters van Oedelem en de beknopte geschiedenis van Beernem en Oedelem die in het Vademecum staan.

Beroepsactiviteiten, lepra, pest, moord- en doodslag, hekserij, godsdiensttroebelen, misoogsten en algemene verarming komen eveneens uitgebreid aan bod.

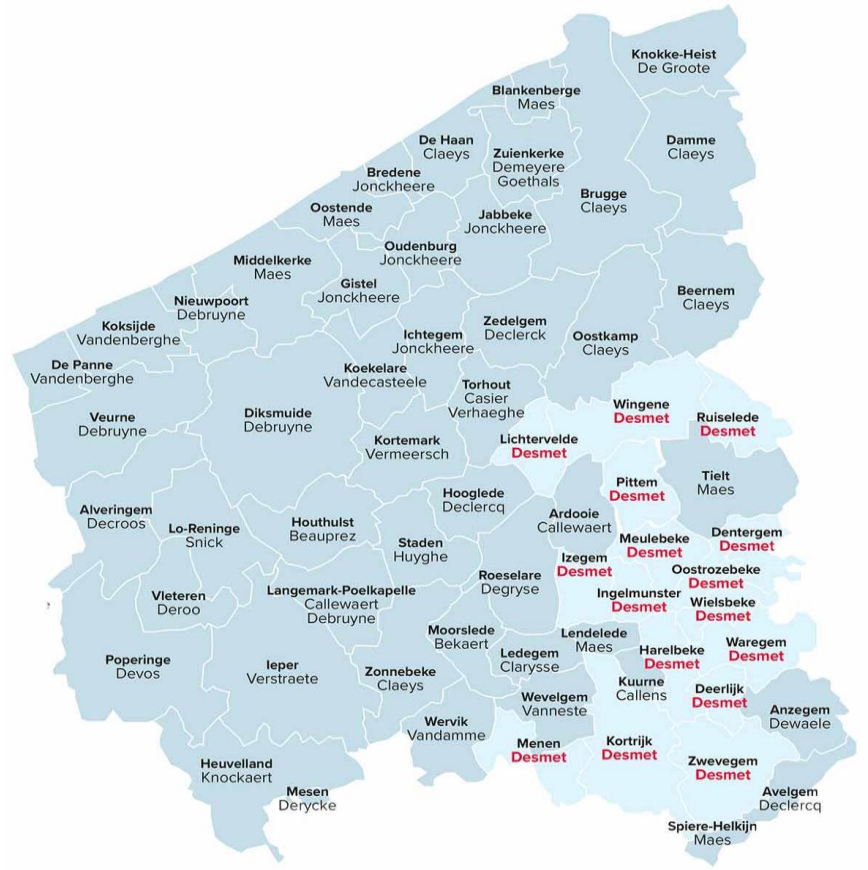
Deel 2 focust op de leefwereld en informeert over de dorpen Oedelem en Beernem met daarin aandacht voor de feodale situatie en het kerkelijk en sociaal leven tijdens de 16de eeuw. Ook is er een uitgebreide kroniek met gebeurtenissen uit de Brugse regio van 1421 tot 1604. Hierin is veel aandacht voor klimaat, epidemieën en de nefaste gevolgen van de godsdienstoorlogen.

De Langhe Queeste kan gedownload worden via de site https://www.delanghe.vlaanderen.
Op papier kan het boek geconsulteerd worden in de leeszalen van het Rijks- en Stadsarchief Brugge en het kan ook aangekocht worden.

De website bevat een uitgebreide interactieve familieboom. Zeker eens een kijkje nemen.

DE MEEST VOORKOMENDE FAMILIENAMEN IN WEST-VLAANDEREN

Elk jaar stelt het Belgische statistiekbureau een lijst op van de familienamen per gemeente. In de Krant van West-Vlaanderen (KW) verscheen op 28 januari 2022 een artikel over dit onderwerp.
De kaart hiernaast toont voor elke West-Vlaamse gemeente de meest voorkomende familienaam in 2022. In het artikel zelf, kan je interactief de top-10 zien per gemeente, of je kan checken hoe vaak je eigen naam voorkomt in de provincie. Ook de andere Belgische provincies worden kort besproken.

https://kw.be/familienamen
(betalend of proefabonnement)

© kw.be

OPENINGSTIJDEN DOCUMENTATIECENTRUM

Iedereen is welkom tijdens de openingstijden van ons documentatiecentrum. Een bestuurslid is beschikbaar voor uw vragen, hulp bij het lezen van oud schrift, e.d. Ook het contact met de medezoekers is leerrijk.
Het adres is Kleine Hertsbergestraat 3, 8000 Brugge. De toegang is gratis voor leden en vrijwilligers, niet-leden betalen € 2,00 per bezoek. Alles is onder voorbehoud van nieuwe coronamaatregelen.
Check evt. wijzigingen op brugge.familiekunde-vlaanderen.be.

OPENINGSTIJDEN:

- Elke eerste maandag van 13:30 tot 16:30
- Elke tweede woensdagvan 13:30 tot 16:30
- Elke vierde zaterdag van 09:00 tot 12:00

Concreet zijn dit volgende maandagen, woensdagen en zaterdagen:

- ma 07/03: Jean-Marie Bulthé	- ma 02/05: Raf Barzeele	- ma 04/07: Raf Barzeele
- wo 09/03: Eddy Dubruqué	- wo 11/05: Eddy Dubruqué	- wo 13/07: Eddy Dubruqué
- za 26/03: Anne Marie Viaene	- za 28/05: Johan Haerynck	- za 23/07: Anne Marie Viaene
- ma 04/04: Tony Strypsteen	- ma 06/06: Gesloten (feestdag)	- ma 01/08: Jean-Marie Bulthé
- wo 13/04: Eddy Dubruqué	- wo 08/06: Eddy Dubruqué	- wo 10/08: Eddy Dubruqué
- za 23/04: Paul Lanssens	- za 25/06: Reinhilde Aendekerk	- za 27/08: Tony Strypsteen

- Afwisselend di en do van 13:30 tot 16:30 met Eddy, Tony, Johan en de vrijwilligers

Concreet zijn dit volgende dinsdagen en donderdagen:

di 01/03 do 10/03 di 15/03 do 24/03 di 29/03 do 07/04 di 12/04 do 21/04 di 26/04
do 05/05 di 10/05 do 19/05 di 24/05 do 02/06 di 07/06 do 16/06 di 21/06 do 30/06
In juli en augustus zijn er geen bijeenkomsten.

Buiten bovenstaande uren in het documentatiecentrum werken onze vrijwilligers ook thuis.
Nieuwe vrijwilligers die willen helpen bij het digitaliseren (o.m. naamgeven van ingescande bidprentjes) zijn welkom en kunnen zich aanbieden tijdens de openingstijden.

- Datums voor de **helpdesk Aldfaer** met Tony Strypsteen:

19 januari, 22 februari, 22 maart, 19 april, 17 mei en 14 juni 2022 tussen 10:00 & 16:00.
Om gebruik te maken van de helpdesk, stuur je een bericht met een korte schets van het probleem naar familiekunde_brugge_aldfaer@telenet.be Dan krijg je een afspraak in ons documentatiecentrum op een van deze datums. Breng, indien mogelijk, uw eigen laptop mee. Voor leden van Familiekunde is het consult gratis, anderen betalen € 5,00.

UW LIDMAATSCHAP VOOR 2022

Blijf of word lid van onze genealogische vereniging, Familiekunde Vlaanderen v.z.w.

Je lidgeld voor Familiekunde Vlaanderen (FV) dient voor het tijdschrift Vlaamse Stam, de aankoop van boeken, computers, scanapparatuur, huisvesting en de algemene werking.

Als lid kan je terecht in alle FV-afdelingen in Vlaanderen en Brussel. Vlaamse Stam (gedrukt tijdschrift) en Brugse Stam (digitaal tijdschrift) zijn inbegrepen en je krijgt grote korting op alle publicaties, cursussen en voordrachten.

De jaarlijkse bijdrage bedraagt 40 euro op BE58 4141 1712 2179 van Familiekunde Vlaanderen, met vermelding "***Lidgeld 2022, regio Brugge***".
https://familiekunde-vlaanderen.be/word-lid

VERLUYDBOEK STAD BRUGGE 1788-1795 - (6/9)

(Stadsarchief n° 192 boek 1788-1795)

Jean-Marie Bulthé

F°24V Zaterdag 15 mei 1790

Joannes Goegebeur, fs Jan, 50 jaar, geb. in Brugge, gehuwd, koetsier.

Misdaad: Tijdens de laatste 3 maanden van zijn gevangenschap, werkte hij als paardenoppasser bij Michiel Vanden Berghe, koopman op de Langerei.Van bij het begin kon hij vanuit de paardenstallen bespieden dat men langs die weg gemakkelijk in het magazijn kon komen, aangezien die kant nooit gesloten was. Daar stal hij eerst 10 porselijnen theetassen met de *telen* **[**[3]**]**. Na deze eerste geslaagde diefstal is hij teruggekeerd om nog eens 9 porselijnen borden weg te nemen. Bij de derde en vierde diefstal nam hij telkens een compleet garnituur theekannen mee. Bij een vijfde en zesde diefstal telkens 9 porselijnen borden.
In totaal kwam hij tot 14 à 15 diefstallen van porselein, te weten: 4 theepotten, 6 spoelkommen, 3 suikerpotten met deksel, 5 melkkannen, 6 onderschotels voor de pannen, 3 theebussen, 58 thee*telen*, 36 theetassen, 11 chocoladetassen, ongeveer 150 porselijnen borden -alles in blauw porselein -, enkele ovalen saladekommen en enkele theestukken, gemarkeerd voor Vaderland en Vrijheid.
Deze goederen werden verstopt in de *remisen* onder het stro om die later naar zijn huis mee te nemen in zijn kleren of in een haverzak, maar grotendeels bracht hij de goederen naar het huis van Geeraert De Roo, herbergier in de Hoedenmakersstraat, inclusief 2 porselijnen theestukken die op zijn vraag door de vrouw van De Roo werden verkocht.
De rest verkocht hij zelf of werd verkocht door Sebastiaan Lambreghts of door enkele vrouwen. Hij had hen wijs gemaakt dat hij die goederen de stad had binnen geblauwd, waardoor zij niet konden vermoeden dat het om gestolen goederen ging.
De heer Vanden Berghe werd stilaan gewaar dat er meerdere porselijnen garnituren waren verdwenen. Hij begon Goegebeur te verdenken en hield zijn handel en wandel in zijn huis in het oog, tot hij hem kon betrappen toen hij met porselijnen goederen uit het magazijn kwam.
Dergelijke onstopbare drift om te stelen zou waarschijnlijk blijven doorgaan als men het niet had ontdekt. Bovendien verdiende hij in dit huis een eerlijk dagloon, evenwaardig aan dat van de andere knechten.

Straf: 2 jaar opsluiting in het provinciaal correctiehuis in Gent om er in het gemene te werken

F°26 Zaterdag 22 mei 1790

Joannes Lijbaert, fs Lodewijck, 25 à 26 jaar, geb. in Ruddervoorde, woonachtig in Brugge,ongehuwd, alle soorten boerenwerk.

Misdaad: Hij heeft met de allergrootste waarschijnlijkheid Jan Haverbeke op 19 april ll. om 11 uur 's nachts in de Artoisstraat bij de wip met een scherp stekend en snijdend instrument een moordige steek toegebracht langs het linkerkaakbeen tot in de nek.
Op 19 april zat Lijbaert in de keuken van Jan Eekhout, waar hij logeerde. Om 11 uur 's nachts hoorde hij Haverbeke thuis komen en hem diverse malen kloppen op het poortje van Carel Adam, waar hij woonde. Zonder enig voorafgaand motief of reden is Lijbaert naar Haverbeke gestapt, ondanks de poging van de vrouw van Eekhout om dit trachten te beletten.

[3] Hier is 'teel' een bordje, een ondertas

Haverbeke hoorde hem komen en, zijn boosaardige oprispingen kennende, probeerde hij hem te ontvluchten. In de Artoisstraat, in de buurt van de wip, heeft Haverbeke een steek in de nek gekregen, waarna hij in volle vlucht teruggekeerd is naar het huis van Eekhout.
Lijbaert koesterde al lang haatgevoelens en rancune jegens Haverbeke. Deze schenen hun oorsprong te vinden in het feit dat Haverbeke en een zekere Jan Belfort hem vaak hielpen bij het blauwen van stukgoederen. Aan de perenboom in Koolkerke werd door de garden een grote partij brandewijn en Hollandse jenever uit Sluis *afgepand*. Lijbaert meende dat Haverbeke hem toen verklikt had in ruil voor een dubbel dagloon. Hij beloofde meermaals om hem op de een of andere manier hiervoor te laten boeten.
Die betreffende avond zag hij zijn kans schoon om zijn boosaardige inzichten uit te werken, zodat niemand anders van deze daad kon verdacht worden.
Aangezien hij enerzijds nooit enige stiel of handwerk heeft kunnen aantonen, waarbij hij op eerlijke wijze zijn kost kon verdienen, en anderzijds niets anders heeft gedaan dan goederen de stad binnen te blauwen, hetgeen gelijk stond met openbare diefstal, werd hij gelijk gesteld met Blauwers en Deugnieten en kon hij hier niet als vrije burger gedoogd worden.

Straf: 15 jaar opsluiting in het provinciaal correctiehuis in Gent om er in het gemene te werken.

F°27V Zaterdag 19 februari 1791

Mathias Devisschere, fs Jan, 28 à 29 jaar, geb. in Brugge op de Sint-Salvatorparochie, gehuwd, gewezen meester nagelmaker, nu metser truweelwerker, wonend in de Vispaanstraat.

Midaad: Op zaterdag 15 januari in de namiddag tussen 2 en 3 uur was hij in de nagelmakerswinkel van zijn moeder, de weduwe van Joannes Devisschere, in de Sint-Amandsstraat. Hij smeedde er op het blok van Ernestus Fonteyne een kleine kram voor een hengsel. Daar naast werkte, zoals gewoonlijk, Francois Coppijn op zijn eigen blok.
Ondertussen probeerde Devisschere de knechten met ordinaire slechte klap te amuseren. Hij beweerde in de gratie van zijn moeder en zijn zuster, een gewezen religieuze, te staan en beweerde ook dat hij hier de Baas was en dat alle knechten zouden moeten weg gaan. Coppijn kon en wilde dat slecht en ongerijmd discours niet verdragen en belastte hem te zwijgen, hem rustig te laten verder werken, waarbij hij hem uitmaakte voor leugenaar.
Op dat ogenblik keerde Coppijn zich om met de bedoeling het ijzer, waaraan hij werkte, in het vuur te steken. Devisschere draaide zich naar Coppijn en het ijzer, dat hij vast hield met een tang, stak hij met veel geweld in de buik van Coppijn.
De wonde veroorzaakte diens dood op maandag 17 januari tussen 12 en 1 uur ’s middags.

Straf: 30 jaar opsluiting in het provinciaal correctiehuis in Gent om er in het gemene te werken.

Wordt vervolgd

WEST-VLAMINGEN IN DE MILITAIRE GEVANGENIS TE AALST 1825-1830 (5/7)

Jef Van der Straeten

nr. 597 **Jan Frans Schiere** °Kortrijk, 22 jaar, soldaat bij 16e afd., zv Jan en Joanna Cecilia Coucke.
Krijgsraad Brugge: zitting van 10 mei 1828.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor diefstal in het slaapkwartier.
Ingekomen op 04 juni 1828 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

nr. 613 **Joannes Baptist Christiaens** °Waregem, 30 jaar, flankeur bij 16e afdeling, zoon van Joannes en Isabella Rose Koudijzer.
Krijsgraad Brugge: zitting van 04 juni 1828.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor desertie en diefstal in het kwartier.
Ingekomen op 04 juli 1828 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

nr. 655 **Cornelius Gregorius Couture** °Poperinge, 20 j., sold. 16e afd., zv Baptist & Francisca Kruys.
Hoog Militair Krijgshof: zitting van 17 juni 1828.
Vonnis: 1 jaar gevangenis voor verwondingen op een burger.
Ingekomen op 22 augustus 1828 in vrijheid gesteld op 17 juni 1829.

nr. 656 **Romanus Urbanus Lagae** °Gullegem, 17 j., tambour 16e afd., zv Louis en Rosa Verbeken.
Krijgsraad Brugge: zitting van 07 augustus 1828.
Vonnis: 3jaar kruiwagen voor desertie en diefstal in het slaapkwartier.
Ingekomen op 28 augustus 1828 getransporteerd naar Harderwijk op 26 augustus 1829 [4]
Aan boord van schip " Ruymont " op 29 oktober 1829.

nr. 674 **Jan Baptist Vanderdonckt** °Marke, 22 jaar, flankeur bij de 6e afdeling, zoon van Jacobus en Theresia Povrie.
Krijgsraad Brugge: zitting van 30 september 1828.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor diefstal in het slaapkwartier.
Ingekomen op 28 oktober 1828 en in vrijheid gesteld op 21 april 1830

nr. 688 **Eduard Vynckier** °Izegem, 18 jaar, soldaat bij 6e afd., z.v. Bernard en Marianne Hoppe.
Krijsgraad Brugge: zitting van 06 november 1828.
Vonnis: 1 jaar kruiwagen voor het verkopen van zijn kleine uitrustingsstukken en diefstal.
Ingekomen op 28 november 1828 en in vrijheid gesteld op 19 november 1829.

nr. 694 **Joannes Alexander De Clercq** °Kortrijk, 18 jaar, tamboer bij de 4e afdeling, zoon van Joannes en Maria Josepha Coucke.
Krijgsraad Bergen: zitting van 17 november 1828.
Vonnis: 13 maanden gevangenis met vervallen verklaring van de militaire stand voor diefstal gepleegd met meerdere personen bij nacht in een bewoond huis, met verzachtende omstandigheden.
Ingekomen op 17 december 1829 en in vrijheid gesteld op 01 januari 1830.

nr. 698 **Franciscus Karel Raes** °Brugge, 20 jaar, soldaat, zoon van Karel en Barbara Dermote.
Krijgsraad Brugge: zitting van 13 december 1828.
Vonnis: 1 jaar gevangenzetting met vervallen verklaring van de militaire stand voor poging tot diefstal.
Ingekomen op 04 januari 1829, eenheid: 1e korps 3e Bn 4e afdeling infanterie.

[4] https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33SQ-GY1F-9X2N?i=226&cc=1498335 nr. 22873

Overgebracht naar Harderwijk op 24 oktober 1829 [5]
Aan boord van schip " Peeter en Karel " op 30 april 1830.

nr. 712 **Petrus Mahieu** °Ieper, 26 jaar, korporaal bij 17e afd., zv Petrus Frans en Rosalia Briand.
Krijgsraad Gent: zitting van 23 december 1828.
Vonnis: 3 jaar gevangenis met vervallen verklaring van mil. rang voor diefstal in een winkel.
Ingekomen op 16 januari 1829 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

nr. 740 **Ivo Vansteenkiste** °Meulebeke, 28 jaar, soldaat bij de 16e afdeling infanterie, zoon van Pieter Josephus en Isabella Theresa De Scheemaeker.
Krijgsraad Brugge: zitting van 24 maart 1829.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor desertie en diefstal in de chambrée.
Ingekomen op 22 april 1829 en in vrijheid gesteld op 13 april 1830.

nr. 741 **Fredericus Thys** °Oedelem, 18 jaar, tamboer, zoon van Pieter en Isabella Kerreman.
Krijgsraad Brugge: zitting van 24 maart 1829.
Vonnis: 1 jaar gevangenzetting met vervallen verklaring van de militaire stand voor diefstal.
Ingekomen op 22 april 1830 en overleden op 17 december 1829.
Eenheid: 5e comp. 2 Bn 6e afd. infanterie BS Aalst. +akte 398 van 1829, aangifte door Jan Frans Van de Cruys en Godefridus Coppens, bewaarders in het huis van militaire detentie.

nr. 742 **Jan Baptist Delheye**° Wervik, 32 j., soldaat 16e afd. infanterie, zv Pieter en Catharina Rau.
Krijgsraad Brugge: zitting van 24 maart 1829.
Vonnis: 1 jaar gevangenis met vervallen verklaring van de militaire stand voor dieverij.
Ingekomen op 22 april 1829 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

nr. 743 **Eduard Frans Neirinckx** °Brugge, 18 j., sold. 16e afd. infant., zv Joannes en Maria Verhein.
Krijgsraad Brugge: zitting van 24 maart 1829.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor diefstal in de chambrée.
Ingekomen op 28 april 1829 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.
Vrijwillig geëngageerd voor 8 jaar met handgeld van 5 gulden [6] op 10 juni 1828.
(Zie BS Brugge huwelijk 144 van 1837 van Eduardus Francis Joannes Neirinckx kleermaker, °Brugge 31 juli 1811, zoon van schoenmaker Joannes en Maria Verheyen.)

nr. 759 **Jean Constantin Limborgh** °Kortrijk, 19 jaar, tamboer bij de 4e afdeling infanterie, zoon van Johannes en Therese Gonthier.
Krijgsraad Henegouwen: zitting van 22 april 1829.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor diefstal in het hospitaal te Doornik aan een zijner kameraden.
Ingekomen op 22 april 1829 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

nr. 788 **Pieter Napoleon Clicteur** °Brugge, 17 jaar, fuselier 2e Cie, depot Bn 17e afdeling infanterie, zoon van Pieter en Isabella.
Krijgsraad Gent: zitting van 27 juni 1829.
Vonnis: 1 jaar kruiwagen voor diefstal in de chambrée.
Ingekomen op 22 juli 1829 en getransporteerd naar Harderwijk op 11 december 1829.
Aangekomen in alg. depot landmacht nr. 33 op 19 dec. 1829.
Engagement als soldaat voor koloniën, zonder handgeld, voor 6 jaar, op 27 oktober 1829.
Aan boord van schip "Ongenoegen" op 1 april 1831. [7]

Wordt vervolgd

[5] https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33SQ-GY1F-9VNV?i=36&cc=1498335 nr. 23513
[6] https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33S7-9Y1N-XZS?i=209&cc=1498335 f 210
[7] https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33S7-9Y1F-9J79?i=123&cc=1498335 nr. 23979

Brugse Stam

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
ISSN 2294-5415
54ste jaargang nr. 3 - mei-juni 2022
Verspreiding op ca. 2200 mailadressen
Gratis via mail (aanvraag: brugsestam@gmail.com)

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN REGIO BRUGGE
Kennisplatform voor familiegeschiedenis
FV Brugge vzw - BE 0535.565.209

http://brugge.familiekunde-vlaanderen.be/
FV Brugge, Kleine Hertsbergestraat 3, 8000 Brugge
BE19 9730 9465 0412 van FV regio Brugge
Hoofdredacteur: Paul Lanssens (brugsestam@gmail.com)
Redactie: Johan Haerynck, Reinhilde Aendekerk,
Raf Barzeele, Jean-Marie Bulthé
Secr.: Eddy Dubruqué (familiekundebrugge@skynet.be)
Verantw. uitg.: Jo Patteeuw, Kerklaan 30, 8310 Brugge

In dit nummer

KWARTIERSTAAT VAN BRUGS BURGEMEESTER DIRK DE fAUW: DE KLEINE f 2
DOODSOORZAKEN VAN ONZE VOOROUDERS OPZOEKEN 4
OEFENING OUD SCHRIFT: AANVULLENDE CEREMONIE NA HET DOOPSEL 6
VRAAG EN ANTWOORD 7
OPENINGSTIJDEN DOCUMENTATIECENTRUM 8
UW LIDMAATSCHAP VOOR 2022 8
VERLUYDBOEK STAD BRUGGE 1788-1795 - (7/9) 9
WEST-VLAMINGEN IN DE MILITAIRE GEVANGENIS TE AALST 1825-1830 (6/7) 11

KWARTIERSTAAT VOOR BRUGS BURGEMEESTER DIRK DE fAUW

Vorige zaterdagnamiddag 23 april mochten we burgemeester Dirk De fauw verwelkomen in ons documentatiecentrum in de Kleine Hertsbergestraat. Dit ging niet onopgemerkt voorbij, want de Krant van West-Vlaanderen was al eerder langsgeweest.
De hamvraag van de namiddag was uiteraard: hoe komt het dat “De fauw” geschreven wordt in twee woorden, maar met een kleine “f”? ➔ blz. 2

Brugse Stam met steun van:

KWARTIERSTAAT VAN BRUGS BURGEMEESTER DIRK DE fAUW: DE KLEINE f

Paul Lanssens

Guillame Defau (geboren ca. 1599)
X
Petronella Valentyn

Guillielmus Defau (°Petegem 1630 +Astene 1676)
X (Petegem 1653)
Cornelia Desmet (°1623 +1681)

Adrianus Defau (°Astene 1660 +Ruiselede 1731)
X (Ruiselede 1682)
Joanna Galle (°Ruiselede 1665 +id. 1702)

Guillielmus Defaux (°Ruiselede 1700 +id. 1750)
X (Ruiselede 1728)
Elisabetha Schoonaert (°Ruiselede 1708 +id. 1765)

Joannes Defauw (°Ruiselede 1731 +id. 1805)
X (Poeke 1753)
Maria Degraeve (°Lotenhulle 1729 +Ruiselede 1791)

Petrus Defauw (°Ruiselede 1759 +id. 1808)
X (Ruiselede 1784)
Anna Braeckevelt (°Kanegem 1761 +Ruiselede 1829)

Rosalia Defauw
(°Ruiselede 1791 +Ruiselede 1879)
ongehuwd

Charles Louis Defauw (°Aalter 1815 +id. 1889)
X (Knesselare 1843)
Amelie Stevens (°Knesselare 1813 +Aalter 1894)

Leonardus De fauw (°Aalter 1856 +id. 1939)
X (Beernem 1890)
Silvie Persyn (°Beernem 1865 +Aalter 1925)

Emilius De fauw (°Aalter 1899 +Brugge 1986)
X (Sint-Andries 1923)
Beatrice Andries (°Sint-Andries 1902 +id. 1961)

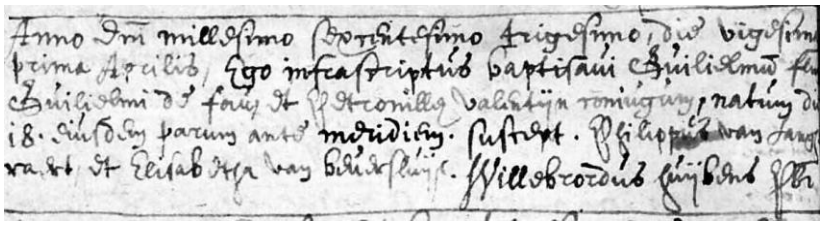
Hilaire De fauw (°Sint-Andries 1923 +Brugge 1992)
X (Sint-Andries 1947)
Zoë Vande Steene (°Sint-Andries 1923 +Brugge 2017)

Dirk De fauw (°Varsenare 1957)
X (Brugge 1982)
Ann Staelens (°Oostende 1959)

Dieter De fauw
Jasper De fauw
Bieke De fauw

Volgens het Woordenboek van de Familienamen (Frans Debrabandere, 2003) is 'Defau(w)' een afleiding van het Latijnse woord 'fagus' wat betekent 'beuk'. In dat geval is het een **eigenschapsnaam**. Volgens de franstalige versie kan 'Defaux' ook afkomstig zijn van de gemeentenaam Faulx-les-Tombes in de provincie Namur. Dan is het een **toponiem**.

De oudste bekende voorvader van burgemeester De fauw is Guillaume (Latijn: Guillielmus - Nederlands: Willem) Defau. We vonden hem in het Oost-Vlaamse Petegem - tegenwoordig een deelgemeente van Deinze – bij het doopsel van zijn zoon Guillielmus Defau jr., die dus dezelfde naam kreeg als zijn vader. Deze doopakte van 18 april 1630 is dus het oudste teruggevonden document.

Anno d(omin)i millesimo sexcentesimo trigesimo, die vigesima prima Aprilis, ego infrascriptus baptisavi Guilielmus f(i)lius Guilielmi de fau et petronellae valentijn coniugum, natum die 18 eiusdem parvum ante meridiem. Suscept(ores) philippus van langhraert et Elisabetha van beversluys. Willebrordus huybens pbr (presbyter).

De typische generatieduur in die tijd was 30 jaar. Daarom noteren we als geboortejaar voor Guillaume sr. ca. 1599. Bovendien schrijven we zijn voornaam als 'Guillaume', omdat we overtuigd zijn dat hij een immigrant was uit Franstalig gebied. Dat wordt hierna uiteengezet.

Een ellendige periode uit de geschiedenis van onze streek begon in 1566 en duurde 150 jaar. De jaren daarvoor waren de noordelijke Nederlanden protestants geworden onder invloed van de '*populisten*' uit die tijd (Calvijn, Luther, ...). Vanuit het noorden werd de nieuwe leer ook verkondigd in Vlaanderen. Dit gebeurde tijdens openluchtpreken met massa's toehoorders.
De climax werd bereikt in 1566, met de grootste culturele barbarij uit onze geschiedenis: de Beeldenstorm. De protestanten vernielden overal de eeuwenoude kunstschatten in de kerken. Als reactie bedacht de Spaanse koning ons van 1567 tot 1573 met het schrikbewind van Alva. Zo begon in 1568 **de tachtigjarige oorlog** tussen Spanje en de Nederlanden, tussen katholieken en protestanten.

De Spanjaarden veroverden Brugge in 1584. Het is echter de val van Antwerpen in 1585, die gezien wordt als de scheiding van noord en zuid. Vanaf dan groeiden Nederland en Vlaanderen uit elkaar. Vanaf 1586 kwam er terreur uit Oostende en Sluis. Dit had niets meer te maken met godsdienst. De zogenaamde 'vrijbuiters' organiseerden rooftochten tegen de bevolking, tegen reiskonvooien, e.d., en eisten een 'contributie' om bescherming te verlenen.

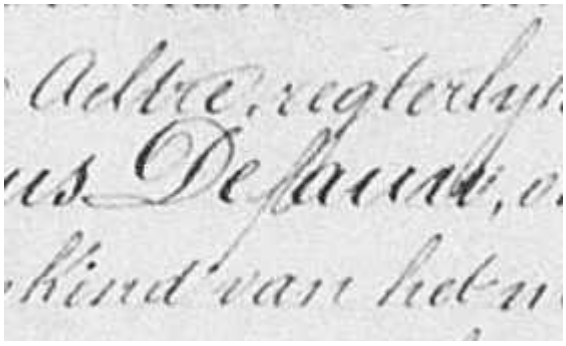
In 1609 kregen we het **twaalfjarig bestand** in de tachtigjarige oorlog. Iedereen kreeg weer hoop op een normaal leven. Onze streek, de Zuidelijke Nederlanden, was katholiek en onder Spaans bewind. In het noorden waren de protestantse Nederlanden. In het zuiden droomden de Fransen om Vlaanderen in te palmen. **In deze periode is Guillaume Defau sr. naar hier geïmmigreerd**.

Vlaanderen was deels ontvolkt. De protestantse bekeerlingen waren gevlucht naar het noorden. De achterblijvers werden verder uitgedund door oorlog, brandstichting, hongersnood, hinderlagen, ontvoeringen, afpersing en de pest.
Tal van heren van heerlijkheden hadden nog amper onderdanen. Het land bleef onbewerkt en hun inkomsten daalden drastisch. Ze beslisten om nieuwe bewoners uit andere streken aan te trekken door hen vrij te stellen van grondrenten gedurende drie, vier tot zelf vijf jaar (bron: Jo Patteeuw, Rekeningen van heerlijkheden te Wingene). Veel migratie tijdens het twaalfjarig bestand kwam uit zuidelijk of zuidoostelijk gebied (Henegouwen, Artesië, …) **Veel immigranten waren dus Franstaligen**.

De familienaam 'Defau' vinden we begin de jaren 1600 alleen in Petegem en nergens in de omliggende gemeenten: dit is alvast de indicatie voor een immigrant. De kleinkinderen heten **'Defau', 'Dufau' en 'Lefau'**: een onweerlegbare verwijzing naar een Franstalige oorsprong. De achterkleinkinderen in Ruiselede worden eerst gedoopt als 'Defau', maar dan als 'Defaux', wat beslist uitgesproken wordt als «defoo». Daarmee is bewezen dat de familienaam over meerdere generaties uitgesproken werd op zijn Frans. Tot er plots vanaf 1708 'Defauw' geschreven wordt. Was er tussen 1705 en 1708 in Ruiselede een nieuwe pastoor aangesteld? Uit de opeenvolgende doopakten blijkt dit niet het geval te zijn. Het was dus een evolutie in de uitspraak.

In de zevende generatie loopt de familienaam verder via een **ongehuwde moeder**, Rosalia Defauw. Op 19 april 1815 bevalt zij in Ruiselede van een zoon Charles Louis Defauw, de bet-overgrootvader van Dirk De fauw. Een Y-DNA vergelijkende test, tussen mannelijke naamgenoten verwant van vóór Rosalia, zal dus niet kloppen !
Pittige andecdote: ook de vorige burgemeester Renaat Landuyt, stamt af van een ongehuwde moeder in dezelfde periode en in dezelfde streek: Theresia Landuyt, uit Ruiselede afkomstig, kreeg haar zoon Pierre Landuyt (betovergrootvader van Renaat Landuyt) in Knesselare op 27 juni 1810.

Nu springen we naar 1856 in Aalter. Toen de burgemeester de geboorteakte van overgrootvader Leonardus opmaakte wou hij schrijven ‘Defauw’, in overeenstemming met de familienaam van de vader Charles Louis hiervoor. Maar hij aarzelde. Hij schreef 'Defauw' maar tussen 'De' en 'fauw' hief hij eventjes zijn pen op. Daardoor liet hij een heel kleine spatie. Vervolgens schreef hij in de marge ‘De Fauw’. Wanneer er tegenspraak is tussen de tekst van de akte en de tekst in de marge, heeft de akte voorrang. Daarom werd de familienaam van Leonardus achteraf geïnterpreteerd als **'De fauw'**. Deze schrijfwijze werd dus toegepast op zijn nageslacht. In 2008 waren er 68 naamdragers ‘De fauw’ in België. Hun afkomst werd niet onderzocht.

Detail uit de geboorteakte van Leonardus DF op 10 november 1856 in Aalter. Hier ontstond de schrijfwijze ‘De fauw’.
Geef toe, de spatie is wel heel erg klein!

DOODSOORZAKEN VAN ONZE VOOROUDERS OPZOEKEN

Reinhilde Aendekerk

We zijn allemaal wel op zoek naar de doodsoorzaak van onze voorouders, maar vinden die zelden. Voornaamste reden is dat in België (en ook Nederland) de doodsoorzaak niet op de overlijdensakte werd genoteerd, in tegenstelling tot landen als het Verenigd Koninkrijk en Duitsland. Er zijn echter wel bronnen om de doodsoorzaak proberen te achterhalen.

Kranten archiefbanken

Een bron bij uitstek om meer te weten te komen over de wijze waarop een voorouder om het leven is gekomen, is bijv. krantenartikel n.a.v. een misdrijf of ongeval.

Bevolkingsregisters

In België was het tussen 1866 en 1900 verplicht om in het bevolkingsregister de doodsoorzaak te noteren, wanneer iemand om die reden uit de gemeente werd uitgeschreven. Deze aantekening kwam dan ook vaak in het vak van uitschrijving uit de gemeente terecht. Soms werd de doodsoorzaak vermeld, soms ook enkel een nummer dat naar de doodsoorzaak verwijst. Helaas werd dat niet overal strikt bijgehouden, en vaker niet dan wel.

Doodsoorzakenregisters

Slechts op enkele plaatsen werd er al vroeg in de 19de eeuw een register aangelegd, waarin de doodsoorzaken van de burgers werden opgeschreven. Een prachtig voorbeeld is de stad Antwerpen.

Begrafenisregisters

Een wat onverwachte bron. In vroeger tijden wilde de pastoor wel eens de doodsoorzaak van een van zijn parochianen of kerkgangers optekenen. Dat was dan meestal wel voor de invoering van de burgerlijke stand, dus tussen circa 1600 en 1800.

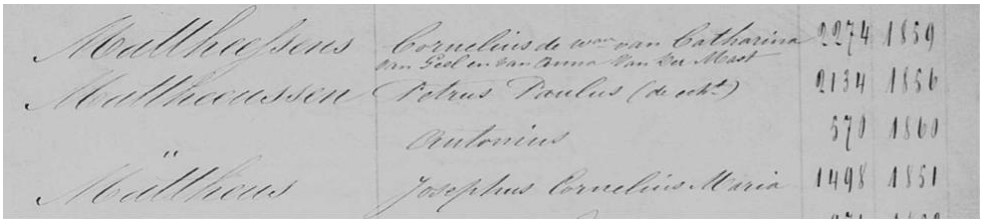
De statistiek

Voor statistiekdoeleinden werden ook in in ons land de doodsoorzaken bijgehouden op losse briefjes of registers en dit vanaf circa 1851, maar slechts van enkele gemeenten zijn deze bij het Rijksarchief bewaard gebleven. De vraag is, of er in de inventarissen van de gemeentearchieven zelf nog meer te vinden is.

PROJECT S.O.S. ANTWERPEN

Binnen het project S.O.S. Antwerpen kan je nu de doodsoorzaak opzoeken in de Antwerpse doodsoorzakenregisters van 1820 tot 1946. Maar enkel voor personen overleden op het grondgebied van de stad Antwerpen.
Lijst doodsoorzakenregisters - SOS Antwerpen
Hier kan je nagaan of er voor een andere gemeente ook een doodsoorzakenregister werd bijgehouden.

Als je noch de datum van overlijden, noch het nummer van de akte kent, kan je de akte van overlijden opzoeken op de website van FamilySearch a.h.v. de tafels. Je hebt wel een 'gratis' account nodig om in te loggen.
https://www.familysearch.org/search/catalog/1479551?availability=Family%20History%20Library
Daar vind je de registers van de burgerlijke stand van Antwerpen voor de periode 1891 tot 1920, en dus ook de ***tienjarige tafels van overlijdens (of klappers genoemd)***. Dit zijn alfabetisch op familienaam gerangschikte lijsten van alle overledenen uit een bepaald decennium. Het kan zijn dat je verschillende klappers moet doorzoeken om je voorouder terug te vinden. Eens je je voorouder hebt gevonden, zal je zien dat er naast de naam een aktenummer (het nummer van de overlijdensakte) en het jaar van overlijden staan (zie afbeelding op de volgende blz.).

Het zijn deze twee cijfers die je helpen om de overlijdensakte te lokaliseren. Maar met deze twee cijfers kan je echter ook meteen de doodsoorzaak opzoeken in het doodsoorzakenregister. Het aktenummer van de overlijdensakte is namelijk hetzelfde als het aktenummer in dat register. De Antwerpse doodsoorzakenregisters staan sinds kort integraal online op de website van het Felixarchief, waar ook de fysieke registers worden bewaard:
https://felixarchief.antwerpen.be/archievenoverzicht/42189

Kies het decennium waarin je voorouder overleed (driehoekje voor de map), dubbelklik op het jaar van overlijden en druk vervolgens op de knop “digitaal bekijken” die rechts verschijnt.

Wil je het register online inkijken, klik dan op de naam van het pdf-bestand onderaan de pagina die verschijnt (bij onderstaand voorbeeld is dat MA_76104.pdf). Wil je het register downloaden op je computer, klik dan op het download-icoon (neerwaartse pijl) naast het pdf-bestand.

Het aktenummer van de overlijdensakte stemt overeen met het volgnummer in het doodsoorzakenregister. Blader in het geopende pdf-bestand tot je het aktenummer gevonden hebt. De doodsoorzaak staat vermeld in de kolom “doodsoorzaak” of “cause de deces”. Heb je geen aktenummer, dan kan je ook op basis van de overlijdensdatum zoeken. Let wel, de personen die op eenzelfde dag overleden zijn, staan hier NIET alfabetisch gerangschikt. De datum vooraan is de datum van de registratie van het overlijden, de tweede datum, die in een kolom iets verder naar rechts terug te vinden is, is de overlijdensdatum.

Heb je hulp nodig bij het opsporen van de doodsoorzaak van een persoon? Geef een seintje aan sosantwerpen@ugent.be.

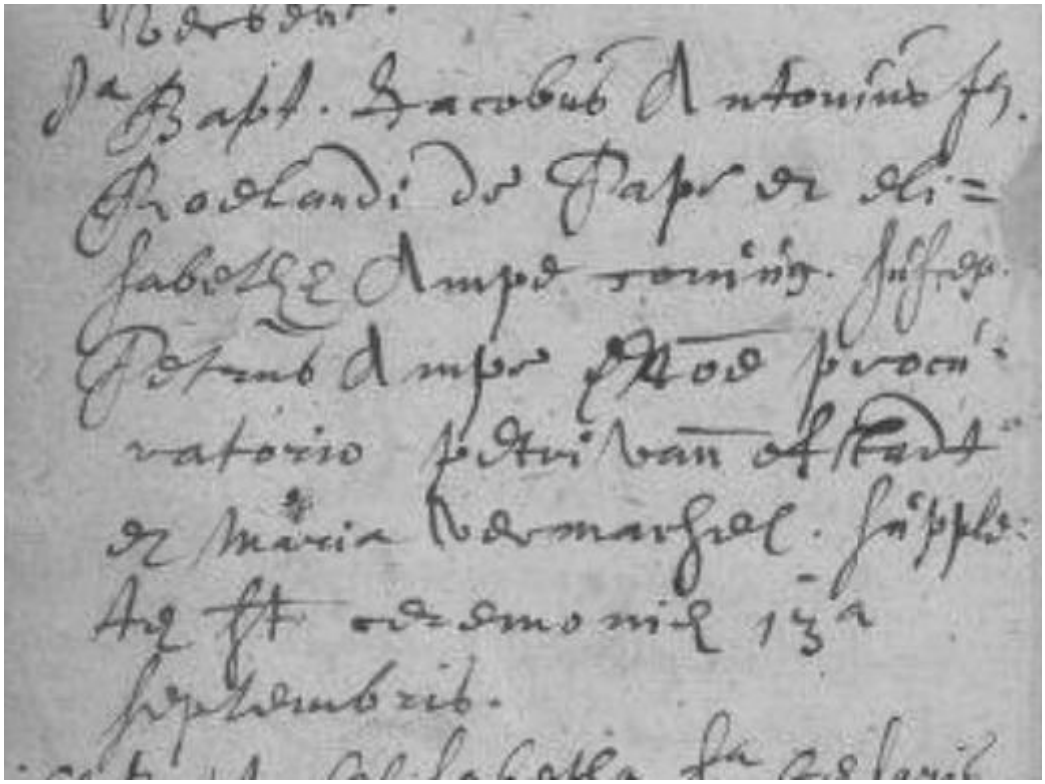
Voor mensen die geen Antwerpse voorouders hebben, kan deze nieuw ontsloten bron toch interessant zijn voor statistiek en om te verwijzen naar analogie met de eigen stad.

Bronnen:
- FB groep (inmiddels stopgezet maar nog raadpleegbaar) Nederlanden.be - Berichten | Facebook
- Histories https://sosantwerpen.be/doodsoorzaken-van-antwerpse-voorouders-opzoeken/

OEFENING OUD SCHRIFT:
AANVULLENDE CEREMONIE NA HET DOOPSEL

Aimé Smeyers

*Lezer en FV-lid **Dirk Laforce** uit Oostkamp stuurde ons deze doopakte van Jacobus Antonius de Pape op 8 september 1665 in Brugge St-Jacob. (PR – 1665 – RA film 00191/0022/links 5).*
*De ouders waren goudsmeden in Brugge (afkomstig van Brussel). We hebben de akte voor hem uitgeschreven, maar we bleven zitten met een vraag. **Wat is die aanvullende ceremonie vijf dagen na het doopsel?** Een persoon mag slechts één maal gedoopt worden. Is het een misviering, maar waarvoor?*
Dank aan lezer en FV-lid Aimé Smeyers uit Alsemberg om een verklaring te geven aan dit raadsel.

8a Bapt(isatus) Jacobus Antonius f(iliu)s Roelandi de Pape et Eli-sabethae Ampe coniug(um) suscep(erunt) Petrus Ampe ~~et~~ n(omin)e procu-ratorio Petri Van(der) Ofstadt et Maria Vermarsel. supple-tae s(un)t ceremoniae 13a septembris.	*De 8ste is gedoopt Jacobus Antonius, zoon van Roelandus de Pape en Elisabetha Ampe, echtgenoten. Peter en meter Petrus Ampe (die handelt volgens volmacht van Petrus vander Ofstadt) en Maria Vermarsel. **Een aanvullende ceremonie was op 13 september.***

Opmerking: de volmachthouders voor de peter en meter in deze doop, worden niet verbonden met het kind door spirituele of geestelijke verwantschap. Het is immers niet hun doopkind.

Om de bijkomende ceremonie bij dit doopsel te verklaren, citeren we uit volgend boek:
P.F.X. DE RAM en J. VAN DE VELDE, Synodicon Belgicum sive acta omnium ecclesiarum Belgii a celebrato concilio Tridentino usque ad concordatum anni 1801, deel IV: Episcopatus Gandavensis, Mechelen, 1836, p. 20:

CAPUT VI.

Si autem causâ necessitatis infantem extra Ecclesiam baptizatum esse contingat, et is supervivat, statim ad Ecclesiam deferatur, ut omnes cæremoniæ ecclesiasticæ ante et post Baptismum adhiberi solitæ suppleantur. Et si Parochus justâ ratione dubitaverit, an baptizans extra Ecclesiam, debitam servaverit verborum formam; tunc ipse Parochus Sacramentum Baptismi infanti administret, sub hac forma: *N. si es baptizatus, ego te non rebaptizo: si autem non es baptizatus, ego te baptizo, in nomine Patris et Filii et Spiritûs-Sancti* (2).

Hoofdstuk 6. Indien het echter voorvalt dat omwille van noodzaak een kind buiten de kerk is gedoopt en dat het overleeft, wordt het onmiddellijk naar de kerk gebracht, opdat alle kerkelijke ceremoniën die voor of na het doopsel worden uitgevoerd, zouden worden afgewerkt. En als de pastoor terecht twijfelt aan de doop buiten de kerk, moet hij de geijkte formule gebruiken en het sacrament van het doopsel van het kind onder deze vorm uitvoeren:
«N. als je gedoopt bent, doop ik u niet opnieuw; maar indien je niet gedoopt bent, doop ik u in de naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest.»

Het vermoeden is dus dat aan Jacobus Antonius de Pape bij zijn geboorte op 8 september 1665 een nooddoop toegediend werd. Op 13 september vond dan een plechtigheid/ceremonie plaats, waarbij alle onderdelen die normaal deel uitmaken van het kinderdoopsel zijn uitgevoerd, behalve het doopsel zelf. Alleen indien de pastoor twijfels heeft over de wettigheid van het nooddoopsel, moet hij voorwaardelijk (sub conditione) dopen volgens de voorgeschreven formule hierboven.

VRAAG EN ANTWOORD

In ons vorig nummer publiceerden we een vraag van Raf Barzeele over een chronologische anomalie bij het huwelijk van Nicolaus Bellaert en Elizabeth (de) Barzeele. Hun huwelijk was op 3 augustus 1637 in Jabbeke. Het vervolg speelde zich af in de buurgemeente Sint-Andries. Daar was de verloving op 29 september 1637 en op 19 oktober wordt verwezen naar hun huwelijk in Jabbeke.

Lezer **Luc Christiaens** uit Tongeren: «In Maastricht kwam dit regelmatig voor en ook met een verschil van enkele weken. De reden daar was dat de echtgenoten ingeschreven waren in verschillende 'parochies' waarvan de ene Rooms-Katholiek en de andere Gereformeerd was. Dit kan een logische verklaring geven, maar ik weet niet of dit van toepassing is op Brugge.»

Lezer en FV-lid **Aimé Smeyers** schrijft: «Er was (en is nog steeds) een procedure voorzien voor de gevallen waarbij verloving en huwelijk voltrokken worden door pastoors uit verschillende decanaten. Zij moe(s)ten zich schriftelijk vergewissen van de gedane afroepingen, het uitblijven van verhinderingen en de voltrokken plechtigheden **[**[1]**]**.»
Dat de pastoor die het huwelijk niet heeft ingezegend, het pas achteraf in zijn register heeft kunnen inschrijven, nadat hij het per brief heeft vernomen, is uiteraard best mogelijk.

Volgens de **redactie** is er nog een eenvoudige verklaring. Het eerste huwelijk op 3 augustus in Jabbeke gebeurde halsoverkop, want de getuigen zijn zelfs niet vermeld. Er zal dus ook geen ondertrouw geweest zijn, geen afroepingen en hiervoor ook geen dispensatie. Bijgevolg kan men daarna in Sint-Andries beslist hebben om de procedurefouten recht te zetten: eerst de ondertrouw, dan de afroepingen en tenslotte vermelden dat de trouw eigenlijk al gebeurd was in Jabbeke …

[1] Zie: Syndicon Belgicum, sive Acta Omnium Ecclesiarum Belgii, Mechelen, 1839, Tomus Quartus, Monum. III, Titulus VIII De Sponsalibus et Matrimoniis, Sectionis Primæ, Cap. IX, p. 27-28 (staat online).

OPENINGSTIJDEN DOCUMENTATIECENTRUM

Iedereen is welkom tijdens de openingstijden van ons documentatiecentrum. Een bestuurslid is beschikbaar voor uw vragen, hulp bij het lezen van oud schrift, e.d. Ook het contact met de medezoekers is leerrijk. Het adres is Kleine Hertsbergestraat 3, 8000 Brugge. De toegang is gratis voor leden en vrijwilligers, niet-leden betalen € 2,00 per bezoek.
Check evt. wijzigingen op brugge.familiekunde-vlaanderen.be.

OPENINGSTIJDEN:

- Elke eerste maandag van 13:30 tot 16:30
- Elke tweede woensdagvan 13:30 tot 16:30
- Elke vierde zaterdag van 09:00 tot 12:00

Concreet zijn dit volgende maandagen, woensdagen en zaterdagen:

- ma 02/05: Raf Barzeele	- ma 04/07: Raf Barzeele	- ma 05/09: Paul Lanssens
- wo 11/05: Eddy Dubruqué	- wo 13/07: Eddy Dubruqué	- wo 14/09: Eddy Dubruqué
- za 28/05: Johan Haerynck	- za 23/07: Anne Marie Viaene	- za 24/09: Jo Patteeuw
- ma 06/06: Gesloten (feestdag)	- ma 01/08: Jean-Marie Bulthé	- ma 03/10: Johan Haerynck
- wo 08/06: Eddy Dubruqué	- wo 10/08: Eddy Dubruqué	- wo 12/10: Eddy Dubruqué
- za 25/06: Reinhilde Aendekerk	- za 27/08: Tony Strypsteen	- za 22/10: Reinhilde Aendekerk

- Afwisselend di en do van 13:30 tot 16:30 met Eddy, Tony, Johan en de vrijwilligers

Concreet zijn dit volgende dinsdagen en donderdagen:

do 05/05 di 10/05 do 19/05 di 24/05 do 02/06 di 07/06 do 16/06 di 21/06 do 30/06

In juli en tot 29 augustus zijn er geen bijeenkomsten.

di 30/08 do 08/09 di 13/09 do 22/09 di 27/09 do 06/10 di 11/10 do 20/10 di 25/10
do 03/11 di 08/11 do 17/11 di 22/11 do 01/12 di 06/12 do 15/12 di 20/12

Buiten bovenstaande uren in het documentatiecentrum werken onze vrijwilligers ook thuis.
Nieuwe vrijwilligers die willen helpen bij het digitaliseren (o.m. naamgeven van ingescande bidprentjes) zijn welkom en kunnen zich aanbieden tijdens de openingstijden.

- Voor de zomervakantie is er nog één datum voor de **helpdesk Aldfaer** met Tony Strypsteen:
  14 juni 2022 tussen 10:00 & 16:00.
  Om gebruik te maken van de helpdesk, stuur je een bericht met een korte schets van het probleem naar familiekunde_brugge_aldfaer@telenet.be Dan krijg je een afspraak in ons documentatiecentrum op een van deze datums. Breng, indien mogelijk, uw eigen laptop mee. Voor leden van Familiekunde is het consult gratis, anderen betalen € 5,00.

UW LIDMAATSCHAP VOOR 2022

Blijf of word lid van onze genealogische vereniging, Familiekunde Vlaanderen v.z.w.

Je lidgeld voor Familiekunde Vlaanderen (FV) dient voor het tijdschrift Vlaamse Stam, de aankoop van boeken, computers, scanapparatuur, huisvesting en de algemene werking.

Als lid kan je terecht in alle FV-afdelingen in Vlaanderen en Brussel. Vlaamse Stam (gedrukt tijdschrift) en Brugse Stam (digitaal tijdschrift) zijn inbegrepen en je krijgt grote korting op alle publicaties, cursussen en voordrachten.

De jaarlijkse bijdrage bedraagt 40 euro op BE58 4141 1712 2179 van Familiekunde Vlaanderen, met vermelding "***Lidgeld 2022, regio Brugge***".
https://familiekunde-vlaanderen.be/word-lid

VERLUYDBOEK STAD BRUGGE 1788-1795 - (7/9)

(Stadsarchief n° 192 boek 1788-1795)

Jean-Marie Bulthé

F°28V Zaterdag 28 april 1792

Antone Mestdagh, fs Francois, 20 jaar, geb. in Brugge op de Onze-Lieve-Vrouwparochie,

en

Ludovicus Pijpe, fs Francois, 17 jaar, geb. in Brugge op de Sint-Annaparochie;
allebei katoendrukkers in de fabriek van de heer Faveers in de binnenstad.

Misdaad: Diefstal in het huis waar zij op een eerlijke wijze hun kost en onderhoud konden verdienen. Mestdagh werkte er zelfs al 8 jaar.
Tussen Allerheiligen en de dag van zijn opsluiting werd Mestdagh verdacht een eind van 20 ellen te hebben afgescheurd van een stuk gedrukt katoen van 48 ellen. Daarvan heeft hij een deel van verkocht en de rest in de vochtkelder gelegd. Pijpe, zijn medeplichtige, heeft de helft van de kooppenningen gekregen. Mestdagh heeft uit de vochtkelder ook een stuk van 25 ellen gedrukt katoen gestolen, in twee gescheurd en met Pijpe naar een huis in de Semiraalstraat gedragen. Zij kregen hiervoor 2 coupons *velours de cotton*.
Daarnaast heeft Mestdagh uit de drukkamer een lap lijnwaad gestolen en verkocht in een herberg in de Kandelaarstraat. Hij herinnerde zich de verkoopprijs niet meer, maar gaf 's avonds wel een deel van de opbrengst aan Pijpe. Verder stal hij gans alleen uit die kelder een coupon van 20 stukken neusdoeken, die hij eveneens verkocht. Hij is ook meermaals bij iemand langs geweest, aan wie hij al eerder onder valse voorwendsels gestolen goederen had verkocht. Die persoon had geen interesse meer.
Op donderdag 20 maart ll., na de dagtaak, kreeg Mestdagh de opdracht om op de achterplaats een zeef schoon te maken met de hulp van Pijpe. Ondertussen scheurde Mestdagh in de vochtkelder 17 à 18 stukken neusdoek af. Hij vroeg daarop Pijpe de grendels van de achterpoort los te maken. Mestdagh vertrok met de goederen, waarna Pijpe de poort sloot en aan mevrouw Faveers vroeg of hij nog iets kon doen. Hij vervoegde zijn compagnon in de Semiraalstraat om de goederen in herberg Het Kruisken te verkopen. Zij werden er verder van verdacht om nog meer diefstallen te hebben gepleegd, alhoewel men die diefstallen niet heeft kunnen achterhalen.

Straf: Antone Mestdagh: 6 jaar opsluiting in het provinciaal correctiehuis in Gent om er in het gemene te werken,

en

Ludovicus Pijpe: 4 jaar opsluiting in het provinciaal correctiehuis in Gent om er in het gemene te werken.

F°30V Zaterdag 29 september 1792

Pieter De Reu, fs Antone en Pieternelle Van Speybrouck, ongeveer 42 jaar, geb. in Zomergem, gehuwd, gewezen staalboer, wonend rechtover de Blindekenskapel.

Misdaad: In september 1790 verhuurde hij zich als paardenknecht aan Jeanne Devos, weduwe van Cypriaan Vlamijnck, en dit onder de valse naam van Pieter De Roo, geboren in 1758 in Knesselare.
Hij kon de voornoemde weduwe er van overtuigen om met hem kerkelijk te trouwen op 22 februari 1791. Ter goeder trouw en met de bevestiging nog jongman te zijn, want hij verzweeg dat hij sinds 18 september 1773 al gehuwd was met Pieternelle Pruijm. Die persoon was echter nog in leven en woonde in Lotenhulle, hetgeen hem bekend was.

Hij heeft dus bigamie gepleegd, alsook continueel overspel en de misdaad van plechtige meineed ten aanzien van de Kerk. Verder nog openbare heiligschennis en gedelibereerde spotdrijving en verachting van het sacrament van het huwelijk.
Tenslotte een ontoelaatbaar misbruik van een vrouw, die in deze stad bekend stond om haar goede naam en faam.

Straf: 15 jaar opsluiting in het provinciaal correctiehuis in Gent om er in het gemene te werken.

F°31 Zaterdag 20 oktober 1792
Jan Louis Bouqué, fs Louis, 46 jaar, geb. in Choisy bij Parijs, gehuwd, zonder beroep.

Misdaad: Hij en zijn echtgenote kwamen, samen met zijn compagnon en diens echtgenote, aan in Brugge op woensdagavond 10 oktober. Zij logeerden in herberg Den Wulf in de Boeveriestraat en kwamen van Sluis en daarvoor van Cadzand. Zij beweerden enkel in Brugge te zijn om er een paar dagen uit te rusten alvorens naar hun land te trekken om er in het vlas te werken.
De volgende morgen om 6 uur is hij, samen met zijn compagnon, over de Vrijdagmarkt naar de straat langs de rechterkant gestapt. Zijn compagnon opende daar de deur van het huis van de heer Bulcke in de Geldmunststraat, en ging er binnen. Hij volgde hem of bleef minstens op de *zille* staan.
De heer Bulcke hoorde zijn voordeur openen, trok direct naar de winkel, waar de compagnon van Bulcke een ons koffie bestelde en betaalde. Daarna vertrokken ze, waarbij zijn compagnon hem verweet niet van de gelegenheid gebruik gemaakt te hebben om iets te stelen. Zijn compagnon stelde voor om terug te keren en er een neusdoek te kopen, terwijl hij iets moest stelen. Hij ging daar niet op in.
's Avonds stelde zijn compagnon voor om 's anderdaags terug te gaan, iets te stelen en daarna uit Brugge te vertrekken. Na eerst hier tegen *gerelucteerd (= weerstand bieden*) te hebben, was hij uiteindelijk akkoord om op vrijdag om 6 uur15 samen naar deze winkel te gaan. Zij drongen er op identieke wijze binnen. Hij zag 2 stukken *velours de cotton* aan de voordeur liggen, waarvan hij niet wist of zijn compagnon die daar gelegd had. Hij stopte ze onder zijn *capote* en liep weg in de Geldmunststraat. De heer Bulcke kwam ondertussen in zijn winkel, zag hem lopen en veronderstelde bestolen te zijn. Hij riep naar de burgers in de straat om hem tegen te houden.
Toen hij dit hoorde, vluchtte hij de 's Heer Geerminstraat (= Gheerewijnstraat) in en liet, kort voor de Munte (= Muntplaats) één van de stukken vallen. Hij liep verder richting Leeuwenbrug tot hij in de Palmstraat door de stadsbediende gevat werd, terwijl hij net voordien het tweede stuk had laten vallen.
Hij beweerde al 20 jaar te werken in de streek van Cadzand, er hertrouwd te zijn en er ook zijn domicilie te hebben. Hij was ook al meerdere keren naar Brugge gekomen en had er gelogeerd. Dit zonder enige verdenking van het begaan van onrechtmatigheden.
Er werd besloten dat hij in deze zaak door zijn compagnon was verleid, maar ook dat deze daad van voorbedachte diefstal diende te worden bestraft.

Straf: 15 jaar verbanning uit de ganse provincie Vlaanderen, op straffe van geseling of andere arbitraire straffen. Hij diende binnen de 24 uur de provincie te verlaten.

Wordt vervolgd

WEST-VLAMINGEN IN DE MILITAIRE GEVANGENIS TE AALST 1825-1830 (6/7)

Jef Van der Straeten

nr. 791 **Pieter Boute** °Pittem, 32 jaar, sappeur bij 16e afdeling infanterie, zoon van Pieter en Theresia Turnhout.
Krijgsraad Brugge: zitting van 29 juni 1829.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor diefstal in de chambrée.
Ingekomen op 28 juli 1829 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1829.

nr. 792 **Pieter Frans Coopman** °Waregem, 26 jaar, sappeur bij 16e afdeling infanterie, zoon van Laurentius en Maria Isabella Geselle.
Krijgsraad Brugge: zitting van 29 juni 1829.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor diefstal in de chambrée
Ingekomen op 28 juli 1829 en getransporteerd naar Harderwijk op 26 juli 1830.
Aangekomen in alg depot landmacht nr. 33 op 27 mei 1830.
Engagement als soldaat voor koloniën, zonder handgeld, voor 6 jaar en aan boord van schip "Batavia" [2] op 16 september 1830.

nr. 793 **Jan Frans Maertens** °Menen, 23 jaar, soldaat bij de 16e afdeling, zoon van Joannes Frans en Geneveva Rosina Vandamme.
Krijgsraad Brugge: zitting van 29 juni 1829.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor tweede desertie.
Ingekomen op 28 juli 1829 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

nr. 794 **Jan Frans Breyne** °Wervik, 18 jaar, tamboer bij de 16e afdeling, z.v. Petrus en Angela NN.
Krijgsraad Brugge: zitting van 29 juni 1829.
Vonnis: 3 jaar gevangenis met vervallenverklaring van militaire stand voor diefstal.
Ingekomen op 28 juli 1829 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

nr. 814 **Bernard Albert Baelens** °Oostende, 29 jaar, flankeur bij de 4e afdeling infanterie, zoon van Joseph en Isabella Desmet.
Krijgsraad Bergen: zitting van 21 mei 1829.
Vonnis: dood onder de wapens wegens insubordinatie met woorden, dreigingen en daden tegen een superieur en zware verwondingen. Straf werd veranderd in 15 jaren kruiwagen.
Ingekomen op 17 augustus 1829.
Op 28 september 1830, op bevel van commissie van Administratie, overgebracht naar Gent op beschuldiging van oproer in het gesticht op 28 september 1830. [3]
Overgegaan van 3e Bn veldartillerie op 07 oktober 1823.
Overgegaan naar Bn art nat mil nr. 1 met een engagement van 6 jaar op 7 oktober 1823.

nr. 822 **Petrus Jacobus Pages** °Diksmuide, 23 jaar, fourier bij de 16e afdeling infanterie, zoon van Joannes Baptist en Isabella NN.
Krijgsraad Brugge: zitting van 30 mei 1829.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen wegens het verkopen van kleine uitrustingsstukken en diefstal in de kamer.
Ingekomen op 10 september 1829 en in vrijheid gesteld op 01 oktober 1830.

---

[2] https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33SQ-GY1F-95MS?i=41&cc=1498335 nr. 25800
[3] https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33SQ-GY16-9YSZ?i=60&cc=1498335 nr. 2065

nr. 823 **Severinus Tailleu** °Ardooie, 28 jaar, soldaat bij de 6e afdeling infanterie, zoon van Pieter en Isabella Poulaert.
Krijgsraad Brugge: zitting van 14 augustus 1829.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen wegens tweede desertie.
Ingekomen op 10 september 1829 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

nr. 837 **Louis Kerckhove** °Waardamme, 21 jaar, soldaat, zoon van David en Jacoba Fr. Prevoost.
Krijgsraad Brugge: zitting van 12 september 1829.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen wegens diefstal in de kamer.
Ingekomen op 10 oktober 1829 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830, bij de eenheid 16e afdeling.

nr. 838 **Constant Joseph Ponseele** °Kortrijk, 21 jaar, soldaat bij 16e afdeling, zoon van Petrus en Barbara Van den Bulcke.
Krijgsraad Brugge: zitting van 12 september 1829.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen wegens diefstal in de chambrée.
Ingekomen op 10 oktober 1829 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

nr. 849 **Francis Vanhove** °Knokke, 29 jaar, soldaat, zoon van Jacobus en Martha Basthoen.
Krijgsraad Brugge: zitting van 09 oktober 1829.
Vonnis: 3 jaar gevangenis met vervallenverklaring van militaire stand voor achterblijven tijdens verlof en diefstal.
Ingekomen op 04 november 1829 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830 bij de eenheid algemeen depot.

nr. 913 **Karel Louis Bras** °Ieper, 21 jaar, soldaat bij de 16e afdeling, zoon Emanuel en Maria Jacoba Andries.
Krijgsraad Brugge: zitting van 09 februari 1830.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor diefstal.
Ingekomen op 28 februari 1830 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

nr. 931 **Petrus Callewaert** °Lauwe, 27 jaar, kanonnier, zoon van Martinus en Maria Baert.
Krijgsraad Brugge: zitting van 09 maart 1830.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor verkoop van zijn equipementstukken en diefstal.
Ingekomen op 28 maart 1830 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830 bij de eenheid 2e Bn artillerie.

nr. 942 **Leonardus Parmentier** °Izegem, 19 jaar, soldaat bij 16e afdeling, zoon van Silvester en Maria Anna De Volder.
Krijgsraad Brugge: zitting van 09 maart 1830.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor desertie en diefstal.
Ingekomen op 28 april 1830 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

nr. 943 **Constant Jozef Wastyn** °Lauwe, 19 jaar, soldaat bij de 16e afdeling, zoon van Joannes Franciscus en Constantia Demeter.
Krijgsraad Brugge: zitting van 31 maart 1830.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor desertie en ontvreemding van kameraadsgoederen.
Ingekomen op 28 april 1830 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

Wordt vervolgd

Brugse Stam

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
ISSN 2294-5415
54ste jaargang nr. 4 - juli-augustus 2022
Verspreiding op ca. 2200 mailadressen
Gratis via mail (aanvraag: brugsestam@gmail.com)

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN REGIO BRUGGE
Kennisplatform voor familiegeschiedenis
FV Brugge vzw - BE 0535.565.209

http://brugge.familiekunde-vlaanderen.be/
FV Brugge, Kleine Hertsbergestraat 3, 8000 Brugge
BE19 9730 9465 0412 van FV regio Brugge
Hoofdredacteur: Paul Lanssens (brugsestam@gmail.com)
Redactie: Johan Haerynck, Reinhilde Aendekerk,
Raf Barzeele, Jean-Marie Bulthé
Secr.: Eddy Dubruqué (familiekundebrugge@skynet.be)
Verantw. uitg.: Jo Patteeuw, Kerklaan 30, 8310 Brugge

In dit nummer

BASISCURSUS GENEALOGIE IN HET NAJAAR 2
STUDIENAMIDDAG: ARCHIEVEN KASSELRIJBESTUREN ALS GENEALOGISCHE BRON 2
BIDOC: DE ONLINE BIBLIOTHEEKCATALOGUS VAN FAMILIEKUNDE 3
OEFENING OUD SCHRIFT EN LATIJN 4
NIEUWE WEBSITE VAN DE BRUGSE BEGRAAFPLAATSEN 5
UITBREIDING DIGITAAL ARCHIEF KORTRIJK 5
INVENTARIS WEST-VLAAMSE GENEALOGISCHE EN HEEMKUNDIGE TIJDSCHRIFTEN 6
ACTUALISATIE DELPHER 6
NUTTIGE LINKS 7
OPENINGSTIJDEN DOCUMENTATIECENTRUM 8
UW LIDMAATSCHAP VOOR 2022 8
VERLUYDBOEK STAD BRUGGE 1788-1795 - (8/9) 9
WEST-VLAMINGEN IN DE MILITAIRE GEVANGENIS TE AALST 1825-1830 (7/7) 11

BASISCURSUS GENEALOGIE IN HET NAJAAR

Doelgroep is niet alleen de beginnende stamboomonderzoeker, maar ook de iets gevorderde onderzoeker, die alle codes van goede praktijk en alle bronnen eens op een rijtje wil zien.
➔ **blz. 2**

ARCHIEVEN KASSELRIJBESTUREN ALS GENEALOGISCHE BRON

Zeer interessante studienamiddag voor iedereen die nog meer wil zoeken in oude bronnen, om zijn of haar familiegeschiedenis uit te breiden of beter te staven.
➔ **blz. 2**

Brugse Stam met steun van:

BASISCURSUS GENEALOGIE IN HET NAJAAR

Nu we – hopelijk niet gehavend - uit het coronadal gekropen zijn, kunnen de vroegere tradities eindelijk opnieuw opgenomen worden. Eén van de belangrijke tradities zijn onze lessenreeksen. We starten in het najaar met de Basiscursus Genealogie. Doelgroep is niet alleen de beginnende stamboomonderzoeker, maar ook de iets gevorderde onderzoeker, die alle codes van goede praktijk en alle bronnen (online en offline) eens op een rijtje wil zien.

Waar en wanneer:
De cursus gaat door op 6, 13, 20 en 27 oktober 2022, telkens van 19h30 tot 21h00, in ons documentatiecentrum, Kleine Hertsbergestraat 3, Brugge-centrum.

Programma:
- Donderdagen 06 en 13 oktober: PERIODE NA DE FRANSE REVOLUTIE door Johan Haerynck.
- Donderdagen 20 en 27 oktober: PERIODE VOOR DE FRANSE REVOLUTIE door Jo Patteeuw.

Deelname:
Leden van Familiekunde Vlaanderen (FV) betalen 20 euro. Cursus en syllabus zijn inbegrepen voor dit bedrag. Niet-leden betalen 30 euro.

Inschrijven door storting van 20 of 30 euro op BE19 9730 9465 0412 van FV-Brugge met vermelding van uw eventueel lidmaatschap bij Familiekunde Vlaanderen. Maximum 15 deelnemers.

STUDIENAMIDDAG: ARCHIEVEN KASSELRIJBESTUREN ALS GENEALOGISCHE BRON

Familiekunde Vlaanderen - Regio West-Vlaanderen i.s.m. Rijksarchief Brugge-Kortrijk organiseren een **zeer interessante** studienamiddag voor iedereen die nog meer wil zoeken in oude bronnen, om zijn of haar familiegeschiedenis uit te breiden of beter te staven. Alle sprekers zijn top-onderzoekers. Na de voordrachten geven we een receptie, zodat iedereen nog ruimschoots de gelegenheid krijgt voor kennismaking en vragen.

Waar en wanneer
Vrijdag 14 oktober 2022 in de lokalen van Rijksarchief Brugge, Predikherenrei 4A, Brugge-centrum.

Programma:
13u15: Onthaal.
13u30: Welkom, Wilfried Devoldere, voorzitter.
13u35: Kasselrijen van het graafschap Vlaanderen, Johan Roelstraete.
14u00: Kasselrij Veurne, staten van goed, Jan Van Acker.
14u30: Kasselrij Ieper, wettelijke passeringen, Kevin Dekoster.
15u00: Kasselrij Kortrijk, poorters & buitenpoorters, Hendrik Callewier.
15u30: Kasselrij Brugse Vrije, procesdossiers, Laurent Inghelbrecht.
16u00: Tentoonstelling archiefdocumenten Kasselrijen.
16u15: FV-West-Vlaanderen trakteert met een natje en een droogje.

Deelname:
Leden Familiekunde Vlaanderen en vrijwilligers RA € 20, anderen € 30.

Inschrijven door storting op BE19 9730 9465 0412 van FV-Brugge met eventuele vermelding van lidmaatschap of van vrijwilliger.

TE WEINIG BEKEND

BIDOC: DE ONLINE BIBLIOTHEEKCATALOGUS VAN FAMILIEKUNDE

Paul Lanssens

BIDOC, de online bibliotheekcatalogus van Familiekunde Vlaanderen (FV), is een machtig instrument voor de stamboomonderzoeker. Deze catalogus overspant (bijna) alle Vlaamse documentatiecentra en kan vrij geraadpleegd worden door iedereen, zowel leden als niet-leden. Een beetje tot onze verbazing stellen we vast dat deze catalogus veel te weinig bekend is.

Je kan vrij zoeken op één of meer trefwoorden. Zo weet je al na enkele seconden of er boeken of tijdschriftartikels bestaan over jouw familienaam, over jouw dorp, over lokale geschiedenis, bewerkingen van parochieregisters, burgerlijke stand, staten van goed, enz., enz. Wanneer je een interessante titel vindt, kan je een bezoekje brengen aan één van de documentatiecentra waar ze het werk bezitten. Voor leden zijn alle documentatiecentra in Vlaanderen en Brussel gratis toegankelijk. Niet-leden betalen een klein toegangsrecht. Er is altijd een verantwoordelijke om te tonen waar het gezochte werk staat. Je kan ook (beperkt) fotograferen of kopieren.

Typ in Google 'bibliotheek' en 'familiekunde' en je vindt onmiddellijk:
http://bib.familiekunde-vlaanderen.be/ **of** https://www.bidocnet.be/fv/ (beiden zijn goed)

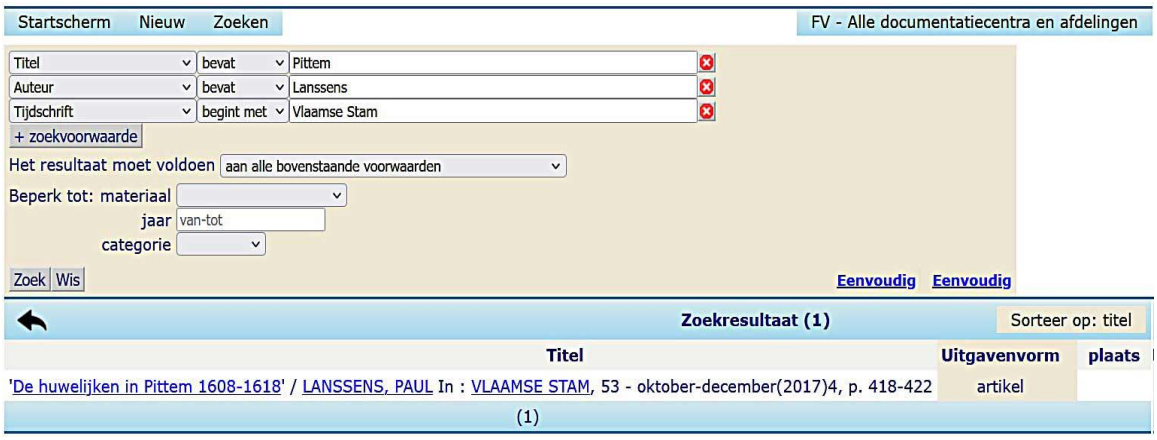
Eenvoudig zoeken

Vul in het startscherm een trefwoord in en kies evt. in welk documentatiecentrum je wil zoeken. Meteen worden alle criteria gescreend op dit woord. Bv. 'devoldere' geeft meer dan 1.000 hits. Hierbij verschijnt de gezochte naam zowel als auteur, als in de titels.

Geavanceerd zoeken

Wanneer je met eenvoudig zoeken teveel zoekresultaten bekomt, kan je klikken op 'Geavanceerd'. In dit scherm kan je meer dan één criterium invoeren, om gerichter te zoeken.
Het screenshot hieronder toont in één oogopslag hoe simpel het allemaal is. Er zijn 3 zoekwoorden ingevoerd: één zoekwoord uit de titel, de familienaam van de auteur en een tijdschriftentitel. Het resultaat is 1 artikel dat je kan raadplegen in Merksem, Oostende en Handzame.

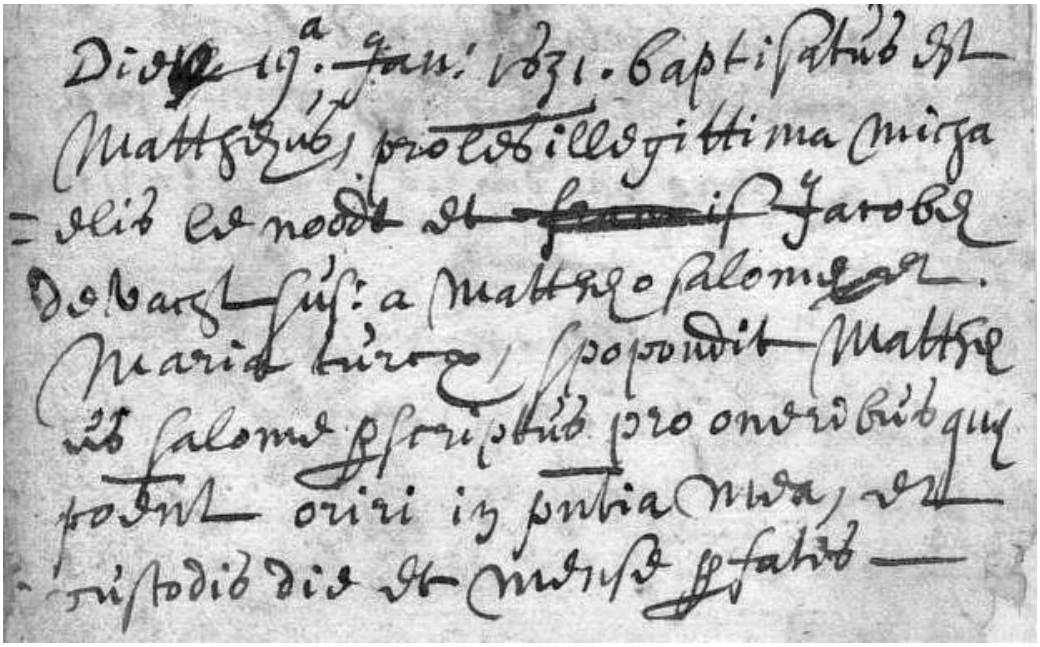

Besluit
Ga zeker eens aan de slag met BIDOC. Je zal verrast zijn wat er allemaal te vinden is. Veel kans dat je publicaties vindt, die je kunnen helpen bij het stamboomonderzoek of bij het opmaken van je familiegschiedenis.
Dan heb je ook een reden om nog eens langs te komen in een documentatiecentrum van Familiekunde Vlaanderen. Voor de regio Brugge is dat - voorlopig nog !! - in de Kleine Hertsbergestraat 3, een zijstraat van de Hoogstraat, in Brugge. Iedereen welkom !!

OEFENING OUD SCHRIFT EN LATIJN

Aimé Smeyers

*Jacoba Devacht behoort tot de stamboom van **Sebastiaan Deraedt**, leeszaalverantwoordelijke bij FV-Oostende. Hij vroeg om deze doopakte uit Eernegem te transcriberen en te verklaren. Dank aan lezer en FV-lid Aimé Smeyers uit Alsemberg om dit te willen doen.*

Die 19a januarii 1631. baptisatus est Matthæus, proles illegittima (1) Michaelis le Noodt et Jacobae de Vacht sus(ceptus) a Matthæo Salomæ et Maria Turcx (2), spopondit (3) Matthæus Salome p(ræ)scriptus pro oneribus (4) quae po(ner)ent (5) oriri (6) in p(raese)ntia mea, et custodis (7) die et mense p(ræ)fatis

Op 19 januari 1631 is gedoopt Mattheus, onwettig kind van Michaël le Noodt en Jacoba Devacht. (Hij werd) boven de doopvont gehouden door Mattheus Salome en Maria Turx. De vermelde Mattheus Salome heeft beloofd voor de kosten die daaraan verbonden zijn te verschijnen in mijn aanwezigheid en in die van de koster. Op dag en maand hoger vermeld.

[1] proles is vrouwelijk dus ook illegitima (met één t).
[2] turcx is een vorm van de turck (cfr Smeyers en Demeyer, zie Brugse Stam 2020 n°5, blz 7).
[3] spopondit (een vorm van spondere = plechtig beloven).
[4] pro oneribus (van onus, genitief oneris) = voor de kosten.
[5] quæ ponerent (conjunctivus potentialis) infinitief ponere = lett. die er zouden op rusten.
[6] oriri = ontstaan
[7] custodis (genitief van custos) = van de koster.

NIEUWE WEBSITE VAN DE BRUGSE BEGRAAFPLAATSEN
OPZOEKEN VAN OVERLEDENEN, OOK MINDER DAN 50 JAAR

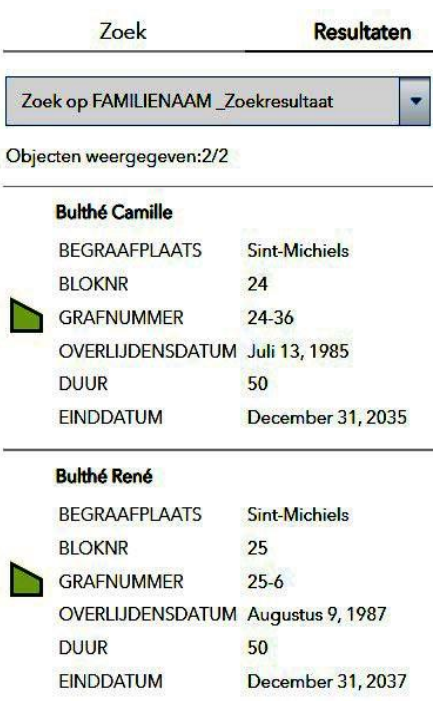
Jean-Marie Bulthé

De privacywetten zijn, zoals gekend, niet gunstig gezind voor genealogen. Een courant middel om toch recente overlijdensgegevens te vinden, zijn de rouwbrieven en bidprentjes die je kan consulteren bij onze vereniging.
De stad Brugge biedt nog een andere uitweg om enkele gegevens te vinden. De voorwaarden hiervoor zijn dat de gezochte persoon op een van de Brugse begraafplaatsen ligt en dat de concessie niet vervallen is.

www.brugge.be/overzicht-begraafplaatsen

Op de site scroll je naar beneden en klik je op het vakje “Overledene opzoeken”. Op die pagina volstaat het om de familienaam (en eventueel de voornaam) in te tikken en je krijgt een volledige lijst van personen met die naam, die begraven liggen in Brugge. De lijst is alfabetisch gerangschikt volgens voornaam. Je vindt er de begraafplaats, het grafnummer+blok, de duur en het einde van de concessie, maar vooral heel interessant ook de overlijdensdatum.

Als de concessie vervallen is, kan je nog altijd navraag doen in het infokantoor op de centrale begraafplaats.

UITBREIDING DIGITAAL ARCHIEF KORTRIJK

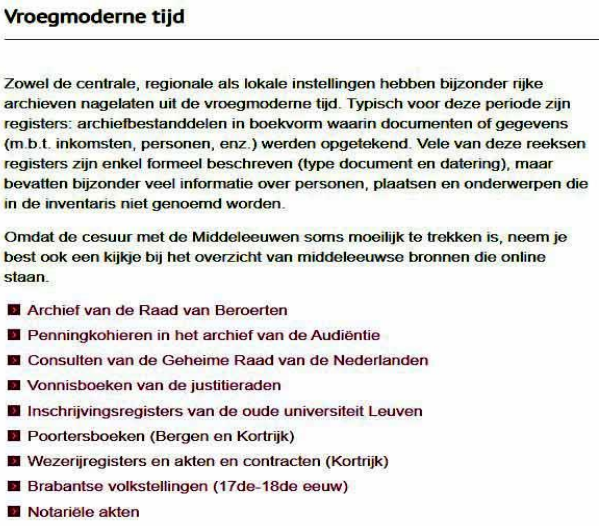
Jean-Marie Bulthé

De Parkemijnen Index kon al enkele jaren digitaal geraadpleegd worden. Maar een uitbreiding met meer dan 120.000 namen uit de periode 1403-1502, voornamelijk van overleden Kortrijkse poorters, hun kinderen en hun voogden, maakt de index van wezerijakten nu compleet. Dit is de link:

https://www.arch.be/index.php?l=nl&m=archieven-online&r=vroegmoderne-tijd#poortersboeken-kortrijk

De onderzoeker komt in de website van het Rijksarchief op een algemene pagina waar men kan doorklikken naar de Kortrijkse weesregisters (1403-1796), de Kortrijkse poortersboeken (1413-1796) en de Kortrijkse akten en contracten (1438-1796).

Deze digitalisering is zeer interessant, omdat dit zich niet beperkt tot de Kortrijkse regio. Een groot deel van de inwoners van de omliggende kasselrij was namelijk “buitenpoorter” van Kortrijk. Een zeventigtal steden, gemeenten en dorpen maakten deel uit van deze kasselrij, denk maar aan plaatsen zoals Wingene, Tielt, Deinze, Dottenijs, Herseaux en Menen.

INVENTARIS WEST-VLAAMSE GENEALOGISCHE EN HEEMKUNDIGE TIJDSCHRIFTEN

Reinhilde Aendekerk

De databank http://hkwestvlaanderen.be/ omvat momenteel reeds meer dan 90.000 bijdragen uit 97 tijdschriften, zowel verdwenen als actuele tijdschriften. Hij is een onderdeel van de grote artikelendatabank van Histories, het aanspreekpunt voor genealogie, lokaal erfgoed/heemkunde en cultuur van alledag, met 200 tijdschriften en 170.000 beschrijvingen. Per gevonden resultaat vind je onder "detail" info over het tijdschrift. https://historiesvzw.be/aanbod/databanken/

Je moet dan op zoek gaan naar waar de tijdschriften (al dan niet digitaal) bewaard en ingekeken kunnen worden. Dat kan o.a. in de verschillende lokale documentatiecentra van Familiekunde (zoek via **BIDOC**, bidocnet.be/fv/ zie artikel hiervoor op blz. 3) of in een openbare bibliotheek. Maar bijvoorbeeld ook in de Erfgoedbibliotheek 'Hendrik Conscience'
https://consciencebibliotheek.be/nl/content/kranten-en-tijdschriften.
Het wordt dus wel even zoeken.

De Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL) is een digitale collectie van teksten uit de Nederlandse letterkunde, taalkunde en cultuurgeschiedenis, van de vroegste tijd tot heden. De collectie omvat het hele Nederlandse taalgebied. Zie ook het artikel over Delpher hierna.
https://dbnl.org
DBNL kwam tot stand door een samenwerking tussen de Taalunie, de Vlaamse Erfgoedbibliotheken (http://www.flandrica.be/) en de **KB**, Nederlandse nationale bibliotheek (https://www.kb.nl/), vergelijkbaar met het digitaal aanbod van onze **KBR** (https://belgica.kbr.be/BELGICA/home-belgica.aspx). Zo zijn bijvoorbeeld op de website van de DBNL de meeste jaargangen van het tijdschrift Biekorf, verschenen tussen 1939 en 2002, online te raadplegen: https://www.dbnl.org/titels/tijdschriften/tijdschrift.php?id=_bie001biek01. Voor Biekorf kan het ook rechtstreeks via https://www.tijdschriftbiekorf.be/lezingen-125-jaar-tijdschrift-biekorf/.

Ook bieden een aantal heemkundige - of erfgoedkringen hun oude nummers digitaal aan. Slechts enkele voorbeelden:
- De Plate - Koninklijke Oostendse heem- en geschiedkundige kring
  https://www.deplate.be/nl
- Heemkundige Kring Ten Mandere Izegem
  https://www.tenmandere.be/Oude_nummers.html
- Rond de Poldertoren/Sint Guthago tijdingen
  http://www.guthago.net/publicaties.html
- Voor de Zwinstreek – Sincfala
  https://www.zwinstreek.eu/geschiedenis/heemkundige-kringen/zoeken-in-publicaties?cck=pdf&art_title=&tekst=&pdf_jaar_dynamisch=&pdf_kring_dynamisch=Rond+de+poldertorens&auteur=&search=pdf&task=search

---

ACTUALISATIE DELPHER

Reinhilde Aendekerk

Enige tijd geleden werden er op www.delpher.nl meer dan 250.000 krantenafleveringen toegevoegd, en ruim 17.500 historische tijdschriften. Dat zijn nu 1,7 miljoen kranten, 10 miljoen tijdschriftpagina's. Ook de boekencollectie breidt voortdurend uit, zo kan je er o.a. de Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL) doorzoeken (zie vorig artikel).

NUTTIGE LINKS

Raf Barzeele

Tijdens de coronapandemie hebben nóg meer mensen de weg gevonden naar de genealogie. Meer dan ooit is het internet een speeltuin geworden voor het opzoeken en vinden van relevante informatie voor het stamboomonderzoek.
Als lezer van Brugse Stam helpen wij u hierbij, ondermeer door onze cursussen (zie blz. 2), maar ook door geregeld een aantal nuttige internetlinks mee te geven.

Steden en gemeenten met een online archief.

Het digitale stadsarchief van Brugge is hier al vaak besproken. Het bevat een schat aan online informatie, die dag na dag uitgebreid wordt door tientallen vrijwilligers: **archiefbankbrugge.be**.

Dit zijn links naar enkele andere stadsarchieven:
Aalst - Aarschot - Antwerpen - Denderleeuw+Ninove - Erpe-Mere - Evergem - Geel - Halle - Hasselt Houthalen-Helchteren - Izegem - Kortrijk - Lede - Ledegem - Lier - Maldegem - Mechelen - Oud-Turnhout Pelt - Ranst - Rijkevorsel - Schilde - Sint-Truiden - Turnhout - Wingene - Zedelgem - Zonhoven
Let wel: meestal vragen ze om je eerst te registreren.

Het 'ABC van de Genealogie' nu online.

Johan Roelstraete

De bijbel van de genealogie, samengesteld door Johan Roelstraete, ondervoorzitter van Familiekunde Vlaanderen, regio Mandel-Leie. De jongste versie dateert van 2012, maar een addendum is in voorbereiding.
Wie zich in de Latijnse taal wil verdiepen, kan op dezelfde website een powerpoint hierover raadplegen.
http://fv-mandelleie.familiekunde-vlaanderen.be/documenten/abc.pdf

Frequentie van familienamen

Voor België gebruik je uiteraard de bekende site **familienaam.be**. Hieronder vind je een site om te zoeken hoe vaak een familienaam voorkomt in enkele andere landen of landsdelen.
Kies eerst een land. Typ dan de familienaam in het voorziene vak en druk op 'Zoeken' om de kaart te genereren. Op de kaart vind je de geografische spreiding van de naam, inclusief het aantal plaatsen waar ze voorkomt. Het ontwijken van de reclame is een deel van de oefening.
https://www.surnamemap.eu/belgium/nl/

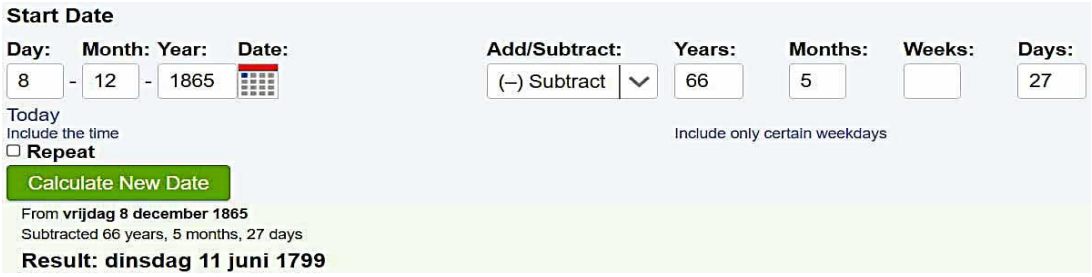
Arolsen Archives:

Deze interessante site omvat ongeveer dertig miljoen documenten, die bewaard worden in het archief van Arolsen Archives in Duitsland, voorheen International Tracing Service (ITS). Ook is er informatie te vinden over het lot van gevangenen, dwangarbeiders en bevrijde overlevenden.
Er is een handleiding met nuttige tips om online opzoekingen te doen. Het is ook mogelijk om schriftelijke vragen te stellen.
https://collections.arolsen-archives.org/de/search

Met de volgende tool kun je snel de geboortedatum berekenen a.d.h.v. de leeftijd :

https://www.timeanddate.com/date/dateadded.html

Voorbeeld: iemand is op 8 dec 1865 - 66 jaar 5 maanden en 27 dagen oud - resultaat 11 jun 1799.

OPENINGSTIJDEN DOCUMENTATIECENTRUM

Iedereen is welkom tijdens de openingstijden van ons documentatiecentrum. Een bestuurslid is beschikbaar voor uw vragen, hulp bij het lezen van oud schrift, e.d. Ook het contact met de medezoekers is leerrijk. Het adres is Kleine Hertsbergestraat 3, 8000 Brugge. De toegang is gratis voor leden en vrijwilligers, niet-leden betalen € 2,00 per bezoek.
Check evt. wijzigingen op brugge.familiekunde-vlaanderen.be.

OPENINGSTIJDEN:

- Elke eerste maandag van 13:30 tot 16:30
- Elke tweede woensdagvan 13:30 tot 16:30
- Elke vierde zaterdag van 09:00 tot 12:00

Concreet zijn dit volgende maandagen, woensdagen en zaterdagen:

- ma 04/07: Jo Patteeuw	- ma 05/09: Paul Lanssens	- ma 07/11: Raf Barzeele
- wo 13/07: Eddy Dubruqué	- wo 14/09: Eddy Dubruqué	- wo 09/11: Eddy Dubruqué
- za 23/07: Anne Marie Viaene	- za 24/09: Raf Barzeele	- za 26/11: Anne Marie Viaene
- ma 01/08: Jean-Marie Bulthé	- ma 03/10: Johan Haerynck	- ma 05/12: Jean-Marie Bulthé
- wo 10/08: Eddy Dubruqué	- wo 12/10: Eddy Dubruqué	- wo 14/12: Eddy Dubruqué
- za 27/08: Tony Strypsteen	- za 22/10: Reinhilde Aendekerk	- za 24/12: Kerstavond, gesloten

- Afwisselend di en do van 13:30 tot 16:30 met Eddy, Tony, Johan en de vrijwilligers

Concreet zijn dit volgende dinsdagen en donderdagen:

In juli en tot 29 augustus zijn er geen bijeenkomsten.

di 30/08	do 08/09	di 13/09	do 22/09	di 27/09	do 06/10	di 11/10	do 20/10	di 25/10
do 03/11	di 08/11	do 17/11	di 22/11	do 01/12	di 06/12	do 15/12	di 20/12	

Buiten bovenstaande uren in het documentatiecentrum werken onze vrijwilligers ook thuis.
Nieuwe vrijwilligers die willen helpen bij het digitaliseren (o.m. naamgeven van ingescande bidprentjes) zijn welkom en kunnen zich aanbieden tijdens de openingstijden.

- Vanaf september is er opnieuw de **helpdesk Aldfaer** met Tony Strypsteen.
  Om gebruik te maken van de helpdesk, stuur je een bericht met een korte schets van het probleem naar familiekunde_brugge_aldfaer@telenet.be Dan wordt er een datum afgesproken voor een afspraak in ons documentatiecentrum. Breng, indien mogelijk, uw eigen laptop mee. Voor leden van Familiekunde is het consult gratis, anderen betalen € 5,00.

UW LIDMAATSCHAP VOOR 2022

Blijf of word lid van onze genealogische vereniging, Familiekunde Vlaanderen v.z.w.

Je lidgeld voor Familiekunde Vlaanderen (FV) dient voor het tijdschrift Vlaamse Stam, de aankoop van boeken, computers, scanapparatuur, huisvesting en de algemene werking.

Als lid kan je terecht in alle FV-afdelingen in Vlaanderen en Brussel. Vlaamse Stam (gedrukt tijdschrift) en Brugse Stam (digitaal tijdschrift) zijn inbegrepen en je krijgt grote korting op alle publicaties, cursussen en voordrachten.

De jaarlijkse bijdrage bedraagt 40 euro op BE58 4141 1712 2179 van Familiekunde Vlaanderen, met vermelding "***Lidgeld 2022, regio Brugge***".
https://familiekunde-vlaanderen.be/word-lid

VERLUYDBOEK STAD BRUGGE 1788-1795 - (8/9)

(Stadsarchief n° 192 boek 1788-1795)

Jean-Marie Bulthé

F°33 Zaterdag 11 mei 1793

Carel Joseph Jan Wouters, fs Ferdinand Ignace en Catherine Elisabeth Loots, 38 jaar, geb. in Gent op de parochie Sint-Michiels, ongehuwd, zonder domicilie en zonder beroep,

en

Marie Petit, fa N., 30 jaar, geb. in Chalons-sur-Saône, weduwe van Jacques Du Pont, gewezen zilversmid in Chalons in Bourgogne, en nu al 8 à 9 jaar aan het *bouleren* (=ongehuwd samenleven) met bovenvermelde Wouters.

Misdaad: Ze zijn op dinsdag 20 november 1792 vanuit Gent in Brugge aangekomen. 's Avonds ging Wouters naar een vergadering in een hal, genaamd de Club, waar hij het volk met zeer oproerige voorstellen aanwakkerde mee te gaan naar de Duinenabdij om er matrassen te halen. Dit onder het voorwendsel dat de Franse Vrijwilligers niet voorzien waren van behoorlijke slaapgelegenheid. Men zei hem dat deze vrijwilligers niet te klagen hadden, want dat ze van alles waren voorzien. Met veelvuldig gevloek *persisteerde* hij en kreeg hij enkele mannen zo ver om mee te gaan. Hij was gekleed in het nationale uniform en werd zo aanzien als de commandant van het batallion.

Vooraleer met een groep de abdij binnen te gaan, gaf hij aan de anderen de opdracht om, als hij binnen het kwartier niet terug was met matrassen, de abdij langs de 4 kanten in brand te steken. Hij heeft de *dispensier* (huisbewaarder) van de voorzijde op arrogante manier *gepraamd* alle kamers te openen. Ze hebben er alle matrassen van de bedden getrokken, ook die van de Franse ruiters die er verzorgd werden.

Het volk was door zijn opruiende taal zo verbitterd, dat het de abdij wilde plunderen en daarna naar particuliere huizen trekken. Toen ze wilden beginnen, kwamen militaire officieren af op het gerucht dat hun commandant aan het hoofd stond van dat volk. Toen men hen de commandant aanwees, konden zij het volk overtuigen dat dit niet hun commandant was, maar een bedrieger, een valsaard en een publieke oproermaker.
Het volk is daarop op hem gesprongen. Hij had in zijn bezit een koppel *fonde*, een koppel zakpistolen – alles geladen met kogels -, een provisie kruit en lood, een *poignard* (=*korte puntige degen, dolk*). De woede was zo groot dat zij hem wilden *massacreren* tot goed menende mensen hen konden overtuigen hem uit te leveren aan Justitie.

Beiden waren, naar eigen zeggen, al sinds 1786 in Parijs aan het bouleren, toen zij zelfs nog getrouwd was met Du Pont, en zij zijn dit altijd blijven doen.
Ze hebben meerdere gewesten in Duitsland, Nederland, Frankrijk, Brabant en Vlaanderen doorkruist zonder ergens domicilie te nemen. Zij konden ook geen enkele correspondentie, kennissen, logementen of verblijfplaatsen aanwijzen.
Wouters, bedreven in het koopmanschap in juwelen, heeft nooit kunnen aantonen met wie hij zaken deed. Petit ontkende enige kennis te hebben van zijn handel, alhoewel zij allebei een frauduleus bankroet in Vlissingen in Zeeland op hun kerfstok hadden.Ze slaagden er daar in om kredieten los te weken bij goede burgers, hun goederen af te troggelen en hen te paaien met loze wisselbrieven.

Straf: Wouters: 25 jaar opsluiting in het provinciaal correctiehuis in Gent,

en

Petit: 25 jaar verbanning uit de gehele provincie Vlaanderen met het verbod er terug te keren op *peene* van arbitraire straffen.

F°35 Zaterdag 29 maart 1794

Isabelle Van Damme, fa wijlen Andries, ong. 20 jaar, geb. in Gent op de Sint-Annaparochie, ongetraind, woonachtig bij haar moeder in Gent achter de Capucijnen,

en

Marie Caroline Derouck, fa wijlen Jan, 25 jaar, geb. in Gent op de Sint-Baafsparochie, echtgenote van Pieter Salieres, spellemaker, woonachtlg met haar man in Gent op een bovenkamer bij de weduwe Van Damme achter de Capucijnen.

Misdaad: Zij vertrokken op vrijdag 22 november 1793 vanuit Gent op een vrachtschip. Ze waren in het gezelschap van Pieter Salieres, geb. in Brugge, de voortvluchtige Pieter Wein en Jacobus Van Damme, geb. in Gent en daar in de gevangenis. Zij arriveerden alle vijf 's avonds in Brugge en logeerden in herberg Het Mandeken op de Grote Markt.

Zij kwamen met de bedoeling om te stelen, waarbij zij gebruik maakten van de kennis van Brugge door Salieres, die hen meerdere winkels aanwees. 's Anderdaags trokken ze alle 5 naar meerdere winkels. De dames hielden de winkeliers aan de praat door meerdere soorten koopwaar te laten tonen en de indruk te geven iets te kopen. Zo konden de mannen goederen uit de winkel wegdragen. 's Avonds brachten zij een gedeelte van de goederen naar het huis van Joseph Salieres op het kerkhof van Onze-Lieve-Vrouw. Deze werden in een Engelse neusdoek van Isabelle Van Damme gebonden. De overige goederen, in een neusdoek van Pieter Wein, brachten zij naar de kelder van het huis van de verlaten echtgenote van Jacobus Devos in de Eekhoutstraat. De volgende dag bij valavond gingen zij terug naar winkels, aangewezen door Pieter Salieres, waar zij op dezelfde manier identieke diefstallen pleegden. Deze goederen werden overgebracht naar de kelder van Devos, die zelf niet wist dat er bij haar goederen werden verstopt.

Vooraleer op maandag naar Gent te vertrekken, gingen ze zondagavond op zoek naar grof lijnwaad om een grote zak te maken. In de winkel vond Isabelle Van Damme een lap stof. 's Avonds logeerden ze in herberg De Rode Poort op de Grote Markt en op maandagochtend trokken ze naar de kelder. Jacobus VD nam een gedeelte van de buit mee in de gemaakte zak; de rest zat in een pak, dat Pieter Wein droeg onder zijn *schansloper* (= *lange overjas*). Bij Joseph Salieres verborg Isabelle Van Damme de daar achtergelaten buit onder haar mantel. Ze vertrokken naar de barge van Gent en verstopten de goederen onder een bank. Ze werden herkend door een winkeldochter, bij wie zij de dag voordien goederen hadden gestolen. Zij herkende een stuk blauw gestreepte *siamoise* (=*gemengde stoffen zijde en katoen, een imitatie van Siamese stof*) en een stuk blauw *geperkt* (= *geruit*) lijnwaad. Daarop werden beide dames door de politie aangehouden , maar waren de mannen al op de vlucht geslagen.

In de gevangenis hebben zij, vooral Isabelle Van Damme, gepoogd de rechter met leugens te misleiden met vooraf afgesproken uitvluchten.
Dergelijke personen werden volgens het souvereine decreet van 24 december 1765 beschouwd als publieke dieven, deugnieten en vagebonden.

Straf: Isabelle Van Damme: scherp te worden *gefustigeerd* (=*geselen, kastijden),*

en

Marie Caroline Derouck: gebonden te worden aan een *staak* gedurende de *supplitie* (=*aanvulling, supplement*) en executie van Isabelle Van Damme.
Daarna allebei 10 jaar opsluiting in het provinciaal correctiehuis van Gent.

Wordt vervolgd

WEST-VLAMINGEN IN DE MILITAIRE GEVANGENIS TE AALST 1825-1830 (7/7)

Jef Van der Straeten

nr. 944 **Lauwerens Sap** °Egem, 22 jaar, fuselier bij de 16e afdeling, zoon van Maria Sap.
Krijgsraad Brugge: zitting van 31 maart 1830.
Vonnis: 3 jaar gevangenis met vervallenverklaring van militaire stand voor desertie en diefstal.
Ingekomen op 28 april 1830 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

nr. 948 **Charles Louis Deplancke** °Brugge, 20 jaar, soldaat, zoon van Pieter en Barbara Leveer
(In de burgerlijke stand van Brugge vinden we de geboorteakte van Charles Louis, akte 280 van 3 april 1809, vader Pierre is 30 jaar en moeder Barbe Leviere is 20 jaar)
Krijgsraad Bergen: zitting van 23 december 1829.
Vonnis: doodstraf veranderd in 10 jaar kruiwagen voor insubordinatie tegen oversten.
Ingekomen op 11 mei 1830 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

nr. 962 **Dominique Francis Becu** °Brugge, 22 jaar, huzaar bij het 8e regiment, zoon van Joannes en Joanna Claeys.
Krijgsraad Gent: zitting van 14 mei 1830.
Vonnis: 1 jaar detentie voor insubordinatie tegen oversten.
Ingekomen op 04 juni 1830 en getransporteerd naar Gent 30 september 1830.

nr. 974 **Louis Joseph Borgenjon** °Brugge, 22 jaar, soldaat, zoon van Coleta Bourgenjon.
(In de burgerlijke stand van Brugge vinden we de geboorteakte van Louis Joseph Francois Borgenjon, akte 762 van 5 september 1808; de moeder Jeanne Borgenjon is 24 jaar. Verder vinden we de huwelijksakte van Ludovicus Borgenjon, wever, met Maria van Hautere op 9 januari 1839, akte 8)
Krijgsraad Brugge: zitting van 05 juni 1829.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor desertie met ontvreemding van kameraadsgoederen.
Ingekomen op 28 juni 1830 1 oktober 1830.
In vrijheid gesteld door de commissie van rust eenheid: 6e afdeling. [1]

nr. 976 **Felix Van Eycke** °Kortrijk, 18 jaar, huzaar bij de 6e afdeling, zoon van Bartholemeus en Maria Coleta Dessin.
Krijgsraad Brugge: zitting van 10 juni 1830.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor desertie met ontvreemding van kameraadsgoederen.
Ingekomen op 28 juni 1830 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

nr. 977 **Ignatius Franciscus Blondeel** °Moorsele, 25 jaar, soldaat bij de 16e afdeling, zoon van Jacobus en Anna Catharina Bernaert.
Krijgsraad Brugge: zitting van 02 februari 1830.
Vonnis: 1 jaar kruiwagen voor diefstal in de chambrée.
Ingekomen op 28 juni 1830 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

---

[1] https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33S7-9Y1N-XD4?i=13&cc=1498335 nr. 14423

nr. 978 **Leonardus Van Compenolle** °Markegem, 22 jaar, soldaat bij 16e afdeling, zoon van Frans en Isabelle Tilly.
Krijgsraad Brugge: zitting van 05 juni 1830.
Vonnis: 3 jaar gevangenis voor desertie en diefstal.
Ingekomen op 28 juni 1830 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

nr. 979 **Bernadus Himpe** °St Baafs Vijve, 29 jaar, soldaat, zoon van Joseph en Carolina Vanhoute.
Krijgsraad Brugge: zitting van 05 juni 1830.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor diefstal in de kamer.
Ingekomen op 28 juni 1830 en getransporteerd naar Gent op 30 september 1830.

nr. 1021 **Charles De Poorter** °Moorslede, 27 jaar, soldaat bij de 6e afdeling, zoon van Ivo en Jacoba Verminck.
Krijgsraad Brugge: zitting van 24 juli 1830.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor desertie met ontvreemding van kazerneringsgoederen.
Ingekomen op 16 augustus 1830 en getransporteerd naar Gent 30 september 1830.

nr. 1022 **Frans Leopoldus De Schacht** °Brugge, 22 jaar, soldaat bij 6e afdeling, zoon van Joseph Cornelis en Anna Loentjens.
Krijgsraad Brugge: zitting van 24 juli 1830.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor diefstal in de chambrée.
Ingekomen op 03 augustus 1830 en getransporteerd naar Gent 30 september 1830.

nr. 1024 **Philip Jacob Louf** °Westnieuwkerke, 24 jaar, flankeur bij de 16e afdeling, zoon van Fidel Amant en Dorothea Lemaire.
Krijgsraad Brugge: zitting van 24 juli 1830.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor diefstal in de slaapkamer.
Ingekomen op 16 augustus 1830 en getransporteerd naar Gent 30 september 1830.

nr. 1025 **Jan De Vos** °Zillebeke, 20 jaar, tamboer bij de 16e afdeling, zoon van Ludovicus en Coleta Van Acker.
Krijgsraad Brugge: zitting van 19 juli 1830.
Vonnis: 1 jaar kruiwagen voor diefstal in de chambrée.
Ingekomen op 16 augustus 1830 en getransporteerd naar Gent 30 september 1830.

nr. 1026 **Pieter Joseph Rommelaere** °Oostnieuwkerke, 19 jaar, soldaat bij 16e afdeling, zoon van Joannes en Catharina de Grijze.
Krijgsraad Brugge: zitting van 24 juli 1830.
Vonnis: 3 jaar gevangenis met vervallenverklaring van de militaire stand voor desertie en diefstal.
Ingekomen op 16 augustus 1830 en getransporteerd naar Gent 30 september 1830.

nr. 1028 **Alexander Vanderwinckele** °Menen, 25 jaar, dragonder bij het 4e regiment, zoon van Jacobus en Berga Ducatel.
Krijgsraad Antwerpen: zitting van 16 juli 1830.
Vonnis: 3 jaar kruiwagen voor diefstal van kazernegoed.
Ingekomen op 21 augustus 1830 en getransporteerd naar Gent 30 september 1830.

EINDE

Brugse Stam

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
ISSN 2294-5415
54ste jaargang nr. 5 - september-oktober 2022
Verspreiding op ca. 2 300 mailadressen
Gratis via mail (aanvraag: brugsestam@gmail.com)

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN REGIO BRUGGE
Kennisplatform voor familiegeschiedenis
FV Brugge vzw - BE 0535.565.209

http://brugge.familiekunde-vlaanderen.be/
FV Brugge, Kleine Hertsbergestraat 3, 8000 Brugge
BE19 9730 9465 0412 van FV regio Brugge
Hoofdredacteur: Paul Lanssens (brugsestam@gmail.com)
Redactie: Johan Haerynck, Reinhilde Aendekerk,
Raf Barzeele, Jean-Marie Bulthé
Secr: Eddy Dubruqué (familiekundebrugge@skynet.be)
Verantw. uitg: Jo Patteeuw, Kerklaan 30, 8310 Brugge

In dit nummer

NIEUWE WEBSITE VAN FV REGIO BRUGGE	2
BASISCURSUS GENEALOGIE IN OKTOBER	2
STUDIENAMIDDAG: ARCHIEVEN KASSELRIJBESTUREN ALS GENEALOGISCHE BRON	3
KASSELRIJARCHIEF IEPER VERHUISD NAAR RA BRUGGE	3
OEFENING OUD SCHRIFT EN LATIJN	4
LIVE WEBINAR: MEER ZEKERHEID IN JOUW STAMBOOMONDERZOEK INBOUWEN	5
VRAAG EN ANTWOORD	6
TERUG VAN WEGGEWEEST: VOORBEELD VAN EEN ZOEKTOCHT DOORHEEN DE GENEALOGISCHE BRONNEN (1/2)	7
OPENINGSTIJDEN DOCUMENTATIECENTRUM	10
EEN WEST-VLAAMSE *H*ASTARBEIDER IN 1911	10
VERLUYDBOEK STAD BRUGGE 1788-1795 - (9/9)	11

NIEUWE WEBSITE VAN FV REGIO BRUGGE

https://brugge.familiekunde-vlaanderen.be/ ➔ **zie blz. 2**

Blijf of word lid in 2023 van onze genealogische vereniging, Familiekunde Vlaanderen v.z.w.

Als lid kan je terecht in alle FV-afdelingen in Vlaanderen en Brussel. Vlaamse Stam (gedrukt tijdschrift) en Brugse Stam (digitaal tijdschrift) zijn inbegrepen en je krijgt grote korting op alle publicaties, cursussen en voordrachten.

De jaarlijkse bijdrage bedraagt 37 euro op BE58 4141 1712 2179 van Familiekunde Vlaanderen, met vermelding "***Lidgeld 2023 afdeling Brugge***".

Brugse Stam met steun van: BRUGGE Familiekunde Vlaanderen

NIEUWE WEBSITE VAN FV REGIO BRUGGE

https://brugge.familiekunde-vlaanderen.be

Tot nu stond onze website op het platform van de koepel Brugge-Lokaal. De gebruikte technologie is achterhaald en onveilig geworden (o.m. geen https-certificering). Daarom wordt dit platform opgedoekt. In ons januarinummer Brugse Stam jg. 54, n°1 van 2022, blz. 2, lanceerden we een oproep naar een vrijwilliger, om onze website nieuw op te bouwen met een hedendaagse look en in een correcte html-taal. Het was een aangename verrassing dat we reactie kregen van de webmasters van onze collega's uit Oostende (Wim Chamon) en Vlaamse Ardennen (Ignace Verschaeve). Hartelijk dank aan beiden voor het aanbod !!
Een derde reactie kwam van een Bruggeling, Hervé Ceulenaere. Het leek ons logisch om bij voorkeur samen te werken met een streekgenoot. Hervé is gepassioneerd door genealogie, informatica en wandelen (www.ceulenaere.net).

Vanaf 1 september 2022 is de nieuwe site operationeel. Ze is opgebouwd op het platform van Joomla en wordt gehost als subdomein bij Familiekunde Vlaanderen v.z.w.

BASISCURSUS GENEALOGIE IN OKTOBER

Eén van de belangrijke meerwaarden die Familiekunde Vlaanderen regio Brugge biedt aan de stamboomonderzoekers, zijn de lessenreeksen. We starten opnieuw met de Basiscursus Genealogie. Doelgroep is zowel de beginnende stamboomonderzoeker, als de iets gevorderde onderzoeker, die alle codes van goede praktijk en alle bronnen (online en offline) eens op een rijtje wil zien.

Waar en wanneer:
De cursus gaat door op 6, 13, 20 en 27 oktober 2022, telkens van 19h30 tot 21h00, op de verdieping van ons documentatiecentrum, Kleine Hertsbergestraat 3, Brugge (niet voor rolstoelgebruikers).

Programma:
- Donderdagen 06 en 13 oktober: PERIODE NA DE FRANSE REVOLUTIE door Johan Haerynck.
- Donderdagen 20 en 27 oktober: PERIODE VOOR DE FRANSE REVOLUTIE door Jo Patteeuw.

Deelname:
Leden van Familiekunde Vlaanderen (FV) betalen 20 euro. Cursus en syllabus zijn inbegrepen voor dit bedrag(je). Niet-leden betalen 30 euro.

Inschrijven door storting van 20 of 30 euro op BE19 9730 9465 0412 van FV-Brugge met vermelding van uw eventueel lidmaatschap bij Familiekunde Vlaanderen.
Maximum 15 deelnemers. Momenteel 8 deelnemers ingeschreven.

GENDER EN CRIMINALITEIT IN HET 17de-EEUWS BRUGGE

Lezing door dr. Heidi Deneweth (onder voorbehoud – check de website)

In samenwerking met Brugs Ommeland - Koninklijke Heemkundige Kring Maurits Vancoppenolle.

Tijdstip: Maandag 24 oktober 2022 om **19:30**
Waar: CM-lokaal, Moerkerkse Steenweg 118, Sint-Kruis
Toegang: Toegangsprijs leden € 2,00, niet-leden € 5,00. Vooraf inschrijven niet nodig.

Lang niet iedereen die een misdrijf had gepleegd werd vervolgd en nog minder mensen werden veroordeeld. Bij nader onderzoek blijkt dat het gerecht wel eens twee maten en twee gewichten durfde te hanteren naargelang de feiten door mannen of vrouwen werden gepleegd, of door Bruggelingen of vreemdelingen. In deze lezing zal Heidi Deneweth bespreken welke types criminaliteit er zoal gepleegd werden in het 17de-eeuwse Brugge. Zo blijkt dat er in de zeventiende eeuw heel zwaar getild werd aan beledigingen en dat vooral vrouwen zich hieraan schuldig maakten; mannen daarentegen werden vaker opgepakt voor geweld en diefstal.

STUDIENAMIDDAG: ARCHIEVEN KASSELRIJBESTUREN ALS GENEALOGISCHE BRON

Familiekunde Vlaanderen - Regio West-Vlaanderen i.s.m. Rijksarchief Brugge-Kortrijk organiseert een **zeer interessante** studienamiddag voor iedereen die nog meer wil zoeken in oude bronnen, om zijn of haar familiegeschiedenis uit te breiden of beter te staven. Alle sprekers zijn top-onderzoekers. Na de voordrachten is een receptie inbegrepen, zodat iedereen nog ruimschoots de gelegenheid krijgt voor kennismaking en vragen.

Waar en wanneer
Vrijdag 14 oktober 2022 in de lokalen van Rijksarchief Brugge, Predikherenrei 4A, Brugge-centrum.

Programma:
13u15: Onthaal.
13u30: Welkom, Wilfried Devoldere, voorzitter.
13u35: Kasselrijen van het graafschap Vlaanderen, Johan Roelstraete.
14u00: Kasselrij Veurne, staten van goed, Jan Van Acker.
14u30: Kasselrij Ieper, wettelijke passeringen, Kevin Dekoster.
15u00: Kasselrij Kortrijk, poorters & buitenpoorters, Hendrik Callewier.
15u30: Kasselrij Brugse Vrije, procesdossiers, Laurent Inghelbrecht.
16u00: Tentoonstelling archiefdocumenten Kasselrijen.
16u15: FV-West-Vlaanderen trakteert met een natje en een droogje.

Deelname:
Leden Familiekunde Vlaanderen en vrijwilligers RA € 20, anderen € 30.

Inschrijven door storting op BE19 9730 9465 0412 van FV-Brugge met eventuele vermelding van lidmaatschap of van vrijwilliger.
Momenteel ca. 50 deelnemers ingeschreven.

KASSELRIJARCHIEF IEPER VERHUISD NAAR RA BRUGGE

Hierboven maken we u warm voor de interessante studienamiddag van 14 oktober a.s. over de kasselrijarchieven. Net nu krijgen we bericht van het Rijksarchief dat het kasselrijarchief van Ieper voortaan bewaard zal worden in het RA Brugge.

De kasselrijen ontstonden in de 11e eeuw en groeiden uit tot een regionale overheidsinstelling met administratieve, financiële en rechterlijke bevoegdheden. Van 1678 tot 1713 behoorde de kasselrij Ieper tot Frankrijk. Daarna keerde ze terug naar de Zuidelijke Nederlanden als de aparte bestuurlijke entiteit WestFlandre of Pays Rétrocédés met Ieper als hoofdzetel. De kasselrij werd opgeheven in 1795.

Na dertig jaar bewaargeving door het Rijksarchief aan het Stadsarchief Ieper, bewaart het Rijksarchief het archief van de kasselrij Ieper terug in eigen huis. Dit archief is vanaf 1 september 2022 raadpleegbaar in het Rijksarchief Brugge, Predikherenrei 4A, 8000 Brugge.
rijksarchief.brugge@arch.be
https://archief.ieper.be/inventarissen-kasselrijarchief
https://archief.ieper.be/archief-van-de-kasselrij-ieper

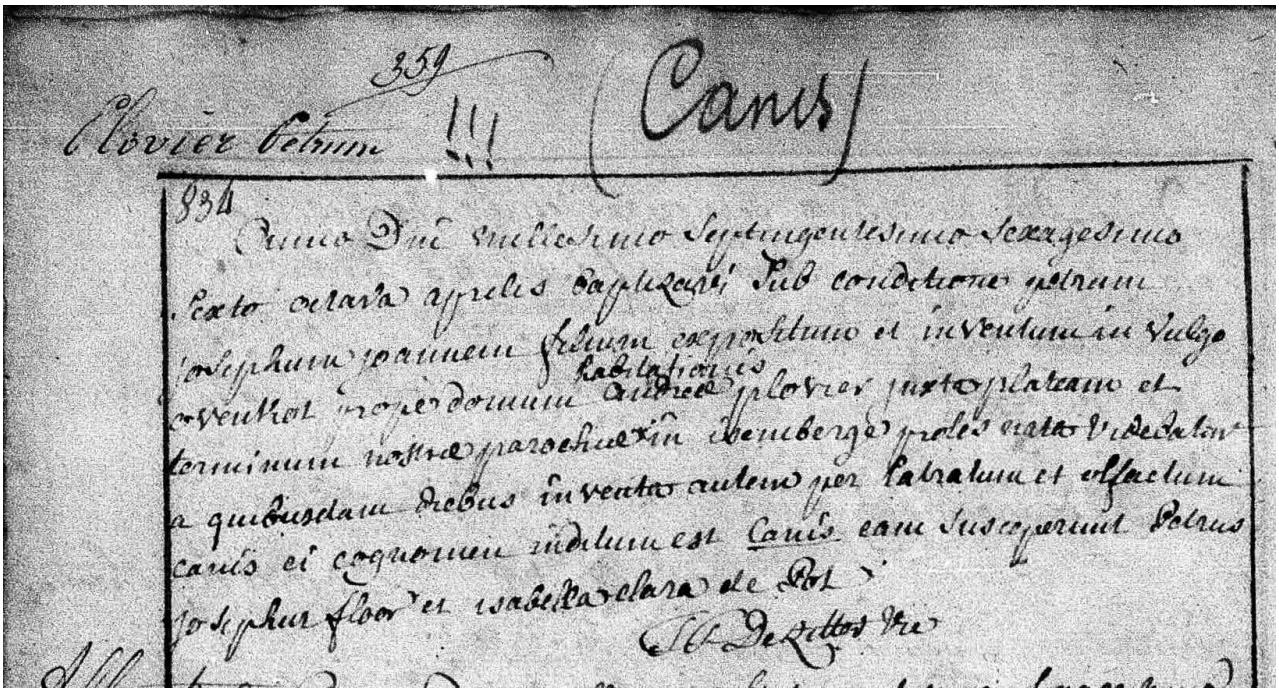
OEFENING OUD SCHRIFT EN LATIJN

De familienaam 'Canis' (= 'Hond')

Aimé Smeyers

Lezer en FV-lid Werner Goussey uit Kessel-Lo ontdekte een speciale doopakte in de parochieregisters van Leisele (Alveringem). Hij vroeg om deze doopakte te transcriberen en te verklaren. Dank aan lezer en FV-lid Aimé Smeyers uit Alsemberg om dit te willen doen.

Leisele-Doop-1766-834 (Familysearch Filmnr. 008412739/Afbeelding 384/431)

Anno D(omi)ni millesimo septingentesimo sexagesimo
sexto octava aprilis baptisavi sub conditione petrum
josephum joannem filium expositum et inventum in vulgo
ovenkot prope domum habitationis andreae plovier juxta plateam et
terminum nostrae parochiae in isemberge proles nata videbatur
a quibusdam diebus inventa per latratum et olfactum
canis ei cognomen inditum est canis eam susceperunt Petrus
josephus floor et isabella clara de pot
JF [??] De Zitter vic

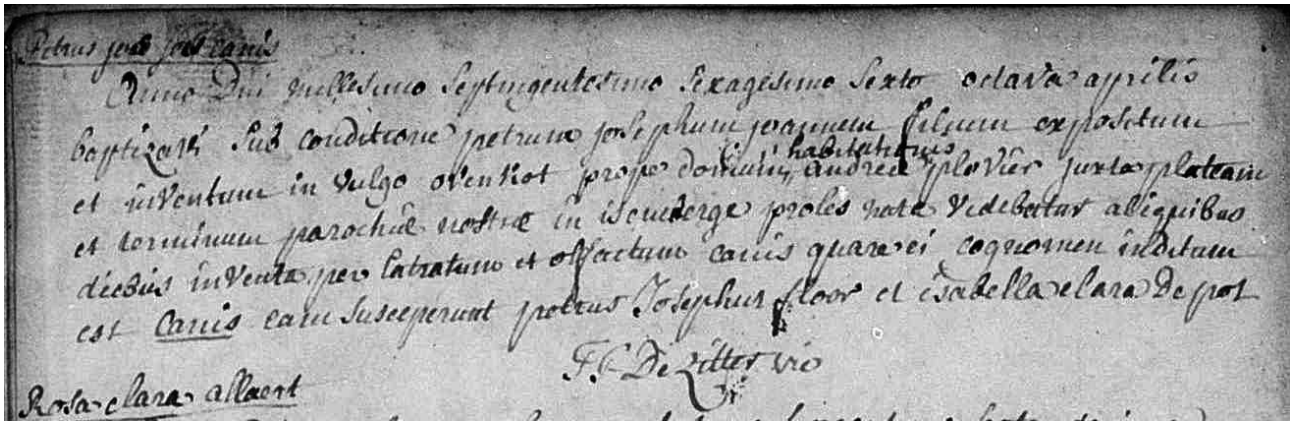
In het jaar zeventienhonderd zesenzestig, de achtste april, heb ik onder voorwaarde gedoopt Petrus Josephus Joannes, een zoon te vondeling gelegd en gevonden in wat in de omgang genoemd wordt "het ovenkot" naast het woonhuis van Andreas Plovier tegen de straat en de grens van onze parochie. Het schijnbaar in Izenberge geboren kind werd enkele dagen later ontdekt door het blaffen en snuffelen van de hond, waarop zinspeling bij de keuze van Canis [= Hond] voor zijn familienaam.
Peter en meter: Petrus Josephus Floor en Isabella Clara De Pot.
JF [??] De Zitter, onderpastoor

Kanttekeningen:

1. "Ovenkot" = ovenbuur of bakhuis (De Bo, West-Vlaamse Idioticon, 701b; met verwijzing naar de Lamentatie van Zegher van Male, Gent, 1859, p. 38: heure huysen, moten, scheuren, stallinghen, ovenkoten).
   Omwille van brandgevaar staat het bakhuis dikwijls los van de woning, wat hier het geval is.

2. Wat kan het belang zijn om de herkomstparochie te kennen van die boreling: toch liever Izenberge dan Leisele? Zou het te maken kunnen hebben met een voorschrift dat ik hier en daar heb vastgesteld nl. dat het niet (steeds en overal?) volstaat gedoopt te zijn in een parochie om er ook recht te hebben op de steun van de armentafel? Zolang beide ouders ook niet op die parochie wonen, zou het gedoopte kind beschouwd kunnen worden als een “vreemdeling”, die in dit geval zou ressorteren onder de zorgen van de parochie Izenberge? (zie bv.: R. Van Passen, Vondelingen in het Antwerpse in de 16e-19e eeuw, in: Naamkunde, jg. 2, 1970, p. 124).

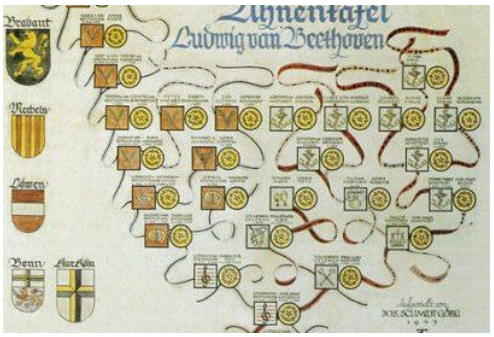
Van dit doopregister werd later een kopie gemaakt door overschrijving van de tekst. **[**[1]**]**
Hieronder de scan van dezelfde doopakte in kopie: de later overgeschreven tekst sluit meer aan bij ons hedendaags schrift en is dan ook veel leesbaarder.

LIVE WEBINAR: MEER ZEKERHEID IN JOUW STAMBOOMONDERZOEK INBOUWEN

Voorouders vinden voor 1800 is voor niemand evident. Vaak raak je het spoor bijster in de parochieregisters en ben je helemaal niet zeker over hoe je verder in je stamboom kan opklimmen. Wil jij daarom ook aan de slag met andere bronnen uit het ancien regime maar weet je niet hoe eraan te beginnen? Hoe krijg je meer zekerheid dat je op het juiste spoor zit? We gaan in deze lezing concreet aan de slag met de bekende stamboom van Ludwig van Beethoven in Brabant en met nieuwe inzichten uit DNA-onderzoek. Op het einde van de lezing heb je veel tips en achtergrondinformatie om met meer bronnen en zekerheid jouw voorouders op te sporen.

Wanneer: **Donderdag 6 oktober 2022, 19u30**.
Prijs: Gratis.
Inschrijven: Geen inschrijving vooraf nodig.

Iedereen kan deelnemen via Facebook.
Wie geen Facebookaccount heeft kan het webinar eveneens volgen, maar kan niet reageren.

Om deel te nemen, klik op 6 oktober 2022, even vóór 19:30, op volgende link:
https://www.facebook.com/events/573405111122082/

[1] Brugse Stam 52ste jaargang nr. 5 (september-oktober 2020), blz 8, handelt over de Theresiaanse Dubbels.

VRAAG EN ANTWOORD

Een koopman in kloten…??

Filip Menu, *ondervoorzitter van FV Oostende, heeft volgende vraag.*
Rond 1840 werd van de parochieregisters van Brugge een overkoepelende klapper gemaakt. Bij de dopelingen is er onder de letter 'N' elk jaar een lijst van natuurlijke kinderen waarvan enkel de voornaam vermeld is. Om de moeder te kennen heb ik de doopakte nodig, maar die vind ik niet.

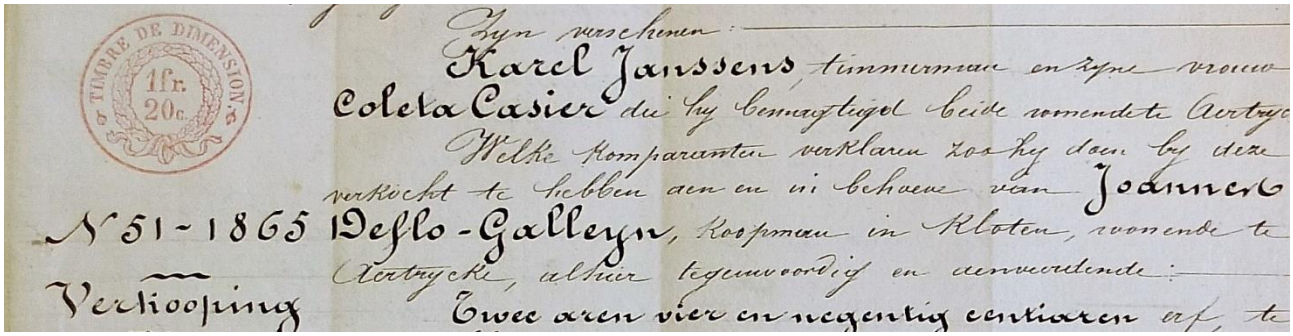
Antwoord van onze secretaris en Brugge-expert **Eddy Dubruqué**.
Ik heb enkele parochieregisters bekeken bij de letter NN. en inderdaad geen akten. Maar in Brugge werden de onwettige kinderen van de meeste parochies gedoopt in de Sint-Donaaskerk. Daarnaast denk ik dat de onwettige kinderen ook in de Cumulus Ecclesiasticus bij de visitatie van de bisschop werden vermeld. Hopelijk zet ik u hiermee op de goede weg.

Lezer **Eddie Verbeke** *maakt een scriptie over de Gentse etser Henri Van Peteghem (+1955).*
Die heeft meerdere etsen over Brugge gemaakt o.a. van de 'porte Maréchal'. Welke poort is dit?

Opnieuw antwoord van onze secretaris en Brugge-expert **Eddy Dubruqué**.
Porte Maréchal is gewoon de vertaling in het Frans van de Smedenpoort. De poort heette oorspronkelijk Magdalenapoort en werd een eerste maal gebouwd in 1297-1299 en gesloopt in 1367.
1368: bouwen van de huidige Smedenpoort door Jan Slabbaerd en Matthieu Saghen.
1615: jaarcartouche boven de poort: optrekken van een nieuw bovendeel boven de bewaarde benedenbouw van de oude poorttorens, zie jaarsteen.
1909: aanbrengen van een doorgang in de noordelijke toren ten behoeve van een voetpad.
1944: zware beschadigde poort en gedynamiteerde poortbrug.
1948: restauratie naar ontwerp van architect Jozef Viérin.

Zie o.m. auteur Brigitte Beernaert t.g.v. Open Monumentendag 2010 en 2011 voor meer info.

En om deze rubriek af te sluiten **een vraag aan de lezers**.
Lezer **Daniël Janssens** uit Aartrijke stelt de vraag **wat een '*koopman in kloten*' doet?**

Onze voorzitter **Jo Patteeuw** onderzocht enkele mogelijkheden, maar hij vindt geen zekerheid. In onze volkstaal en in meerdere gezegden is 'kloot' een synoniem voor teelbal, of een zwak mannelijk onderdeel, maar daar doet men geen handel in. Het on-line-oud-woordenboek Nederlands en Van Dale's Woordenboek Oudnederlands geven evenmin een verklaring voor een handelsactiviteit. Jo hoorde ook volgende verklaring: een kloot zou een soort 'schietspoel' zijn (onderdeel van een weeftoestel, waarvan in de tijd van de huisnijverheid er veel nodig waren).

Ons bestuurslid **Jean-Marie Bulthé** weet nog meer betekenissen: klomp, klont (= aardkloot), bol, kogel (= klootschieten), ronde knop op vlaggenstok.

Wie weet waarin deze koopman handel dreef? (➔ brugsestam@gmail.com)

TERUG VAN WEGGEWEEST: VOORBEELD VAN EEN ZOEKTOCHT DOORHEEN DE GENEALOGISCHE BRONNEN (1/2)

Johan Haerynck

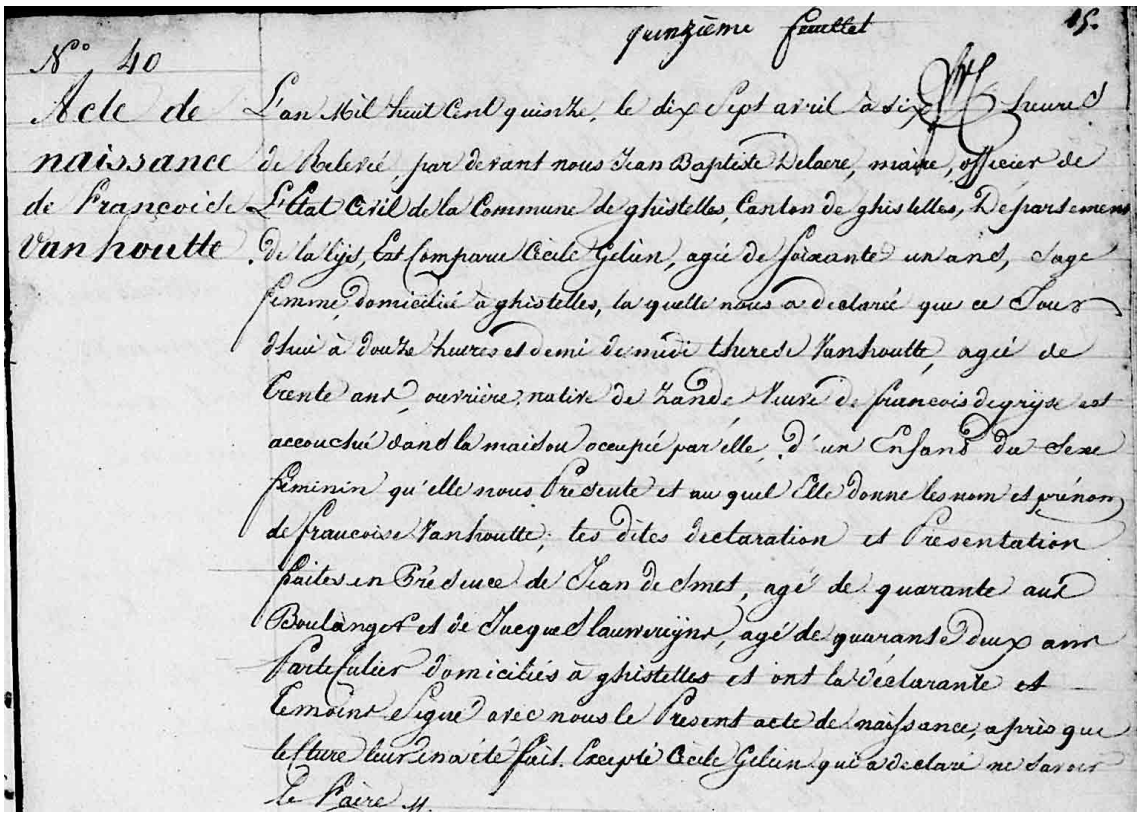
Laat me jullie meenemen in een zoektocht door geboorteakten, huwelijksakten, huwelijksaankondigingen, overlijdensakten, bevolkingsregisters, volkstellingen en dossiers van soldaten van Napoleon.

Bij het opmaken van een kwartierstaat stootte ik op de geboorte van een tweeling in Gistel: op 17 april 1815 werden François en Françoise Vanhoutte geboren. Zij intrigeerden mij omdat ze de familienaam van hun moeder kregen. Wat kunnen we over hen vinden?

Vrijwilligersrab geeft ons een summiere info. Bij veel voorkomende familienamen duurt het wel even voor de hele database geladen wordt: in dit geval 9190 stuks. De vele reclame die tegenwoordig meegeladen wordt is wel hinderlijk. Het meest linkse icoontje geeft ons geen extra info. Het groene icoontje (van Familysearch) brengt ons, na inloggen, naar scan 126, akten 39 en 40. De eerste akte is wat onduidelijk, maar de tweede is volledig leesbaar.

		126	Gistel		17/04/1815		39	**VANHOUTTE** François	NN	**VANHOUTTE** Therese	SCAN 126 GSU
		126	Gistel		17/04/1815		40	**VANHOUTTE** Françoise	NN	**VANHOUTTE** Therese	SCAN 126 GSU

https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33SQ-GGVB-9PV7?i=125&wc=QZ9J-GBR%3A1009500401%2C1009508201&cc=2139860

Het is vroedvrouw Cécile Gelien die de geboortes komt aangeven. De moeder is Therese Vanhoutte, 30 jaar oud, werkvrouw, geboren te Zande, weduwe van François Degrijse. Aangezien de kinderen de naam van hun moeder krijgen, moet François al meer dan 9 maanden geleden overleden zijn.

We gaan op zoek naar het huwelijk Degrijse-Vanhoutte en de kinderen uit dit huwelijk.

Opnieuw geeft Vrijwilligersrab ons een eerste aanduiding.
Op 26 september 1802 (4 Vendémiaire XI), is er een aankondiging van het huwelijk dat zal aangegaan worden op 4 oktober 1802:
https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33S7-9GVB-9MK8?i=38&cc=2139860

De eigenlijke huwelijksakte vinden we onder:
https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33SQ-GGVB-99YB?i=49&cc=2139860&cat=84091

Degrijse François Joseph, geboren te Gistel op 23 september 1780, dagloner, 22 j., zoon van Engelbert (+) en Pristique Pick, wonende te Gistel huwt er met Marie Therese Vanhoutte, dochter van Vital (en niet Charles zoals in de huwelijksaankondiging vermeld) en Marie Desmet, geboren te Zande op 18 april 1779, 23 jaar oud en eveneens wonende te Gistel.

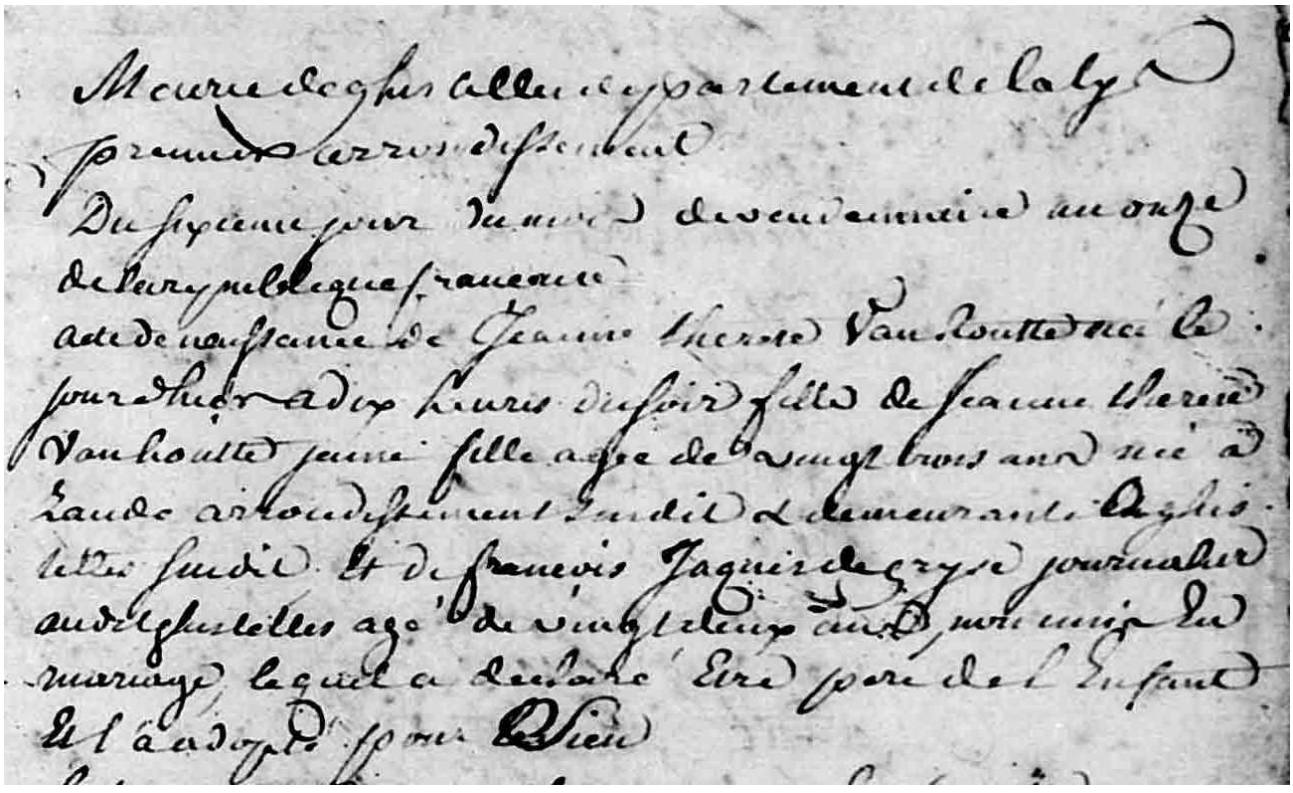
Kort vóór dit huwelijk was de geboorte van een 1ste kind: Jeanne Therese Vanhoutte.

Eerst Vrijwilligersrab en daarna Familysearch brengen ons naar de geboorteakte:

		77	Gistel		28/09/1802			**VANHOUTTE** Jeanne Therese	NN	**VANHOUTTE** Jeanne Therese	SCAN 77 GSU

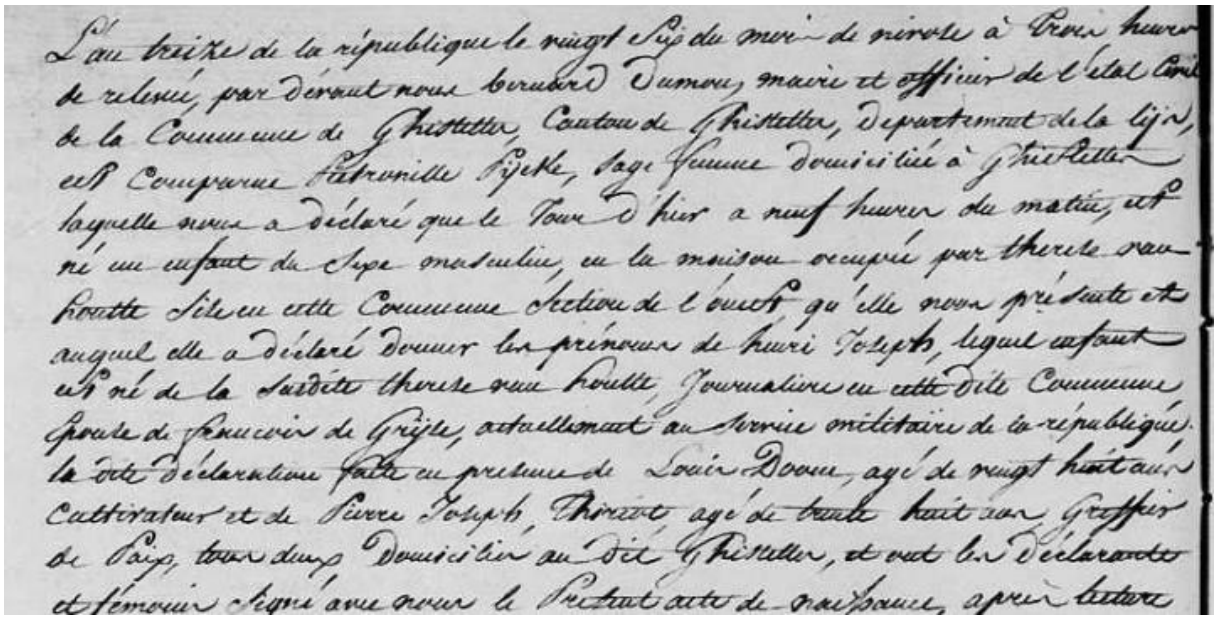
https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33S7-9GVB-9MC5?i=76&wc=QZ9J-GYN%3A1009500401%2C1009504601&cc=2139860

De geboorte van Jeanne Therese Vanhoutte was op 28 september 1802 (6 Vendémiaire XI). We lezen dat de moeder afkomstig is van Zande, 23 jaar, wonende in Gistel.
In deze akte hebben moeder én dochter dezelfde voornaam en naam: Jeanne Therese Vanhoutte.
Maar ook de vader is aanwezig: François Jacques Degrijse, dagloner in Gistel, 22 j., nog niet gehuwd, *"non unis en mariage, lequel a déclaré être père de l'enfant et l'a adopté pour le sien"*.
Het kind zal dus de familienaam 'Degrijse' dragen.

Een tweede kind wordt geboren bínnen het huwelijk: Henri Joseph Degrijse.

Via vrijwilligersrab vinden we de geboortedatum. Hij is geboren in Gistel op 16 januari 1805, zoon van Francois en Therese Vanhoutte. De foto van de akte vinden we op FamilySearch (scan 194):
https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33S7-9GVB-153?i=193&wc=QZ9J-GYN%3A1009500401%2C1009504601&cc=2139860

Het kind wordt aangegeven door Petronille Lycke, vroedvrouw, bij afwezigheid van de vader, *"actuellement au service militaire de la république"*. Dat belooft niet veel goeds: vader François Jacques Degrijse is blijkbaar ingelijfd bij de 'Grande Armée' van Napoleon. Hopelijk is hij niet gesneuveld tijdens één van de vele bloedige expedities van de Franse keizer.

Familiekunde Vlaanderen afdeling Brugge heeft de volkstelling van 1814 bewerkt, in boekdelen uitgegeven en sindsdien gedigitaliseerd en op stick uitgebracht. Als we daar naar Therese Vanhoutte zoeken, vinden we haar terug in het gezin Cys-Wulleput met de twee hogervermelde kinderen Joanna Degrijse en Hendricus Degrijse.

52.	Cijs Philippus	70	H.	bijzondere	Jabbeke
	Wulleput Joanna	69			Leke
	Vanhoutte Theresia	35		werkster	Zande
	Degrijse Joanna	11			Gistel
	..... Hendricus	9			"
	Vanborme Joanna	80			"

Vader François Jacques Degrijse wordt niet vermeld … wat is er gebeurd: **is hij gesneuveld ??**

Dan komen we in 1815: nu wordt de tweeling geboren waarmee we het artikel begonnen.

Theresia Vanhoutte wordt aanzien als weduwe sinds geruime tijd (meer dan 9 maanden). De tweeling François en Françoise krijgt dus moeders' familienaam 'Vanhoutte'. De verrassing brengen we in ons volgend nummer.

Wordt vervolgd

OPENINGSTIJDEN DOCUMENTATIECENTRUM

Iedereen is welkom tijdens de openingstijden van ons documentatiecentrum. Een bestuurslid is beschikbaar voor uw vragen, hulp bij het lezen van oud schrift, e.d. Ook het contact met de medezoekers is leerrijk. Het adres is Kleine Hertsbergestraat 3, 8000 Brugge. De toegang is gratis voor leden en vrijwilligers, niet-leden betalen € 2,00 per bezoek.
Check evt. wijzigingen op brugge.familiekunde-vlaanderen.be (onze nieuwe website).

OPENINGSTIJDEN:

- Elke eerste maandag van 13:30 tot 16:30
- Elke tweede woensdagvan 13:30 tot 16:30
- Elke vierde zaterdag van 09:00 tot 12:00

Concreet zijn dit volgende maandagen, woensdagen en zaterdagen:

- ma 05/09: Paul Lanssens
- wo 14/09: Eddy Dubruqué
- za 24/09: Raf Barzeele
- ma 03/10: Johan Haerynck
- wo 12/10: Eddy Dubruqué
- za 22/10: Reinhilde Aendekerk
- ma 07/11: Raf Barzeele
- wo 09/11: Eddy Dubruqué
- za 26/11: Anne Marie Viaene
- ma 05/12: Jean-Marie Bulthé
- wo 14/12: Eddy Dubruqué
- za 24/12: Kerstavond, gesloten

- Afwisselend di en do van 13:30 tot 16:30 met Eddy, Tony, Johan en de vrijwilligers

Concreet zijn dit volgende dinsdagen en donderdagen:

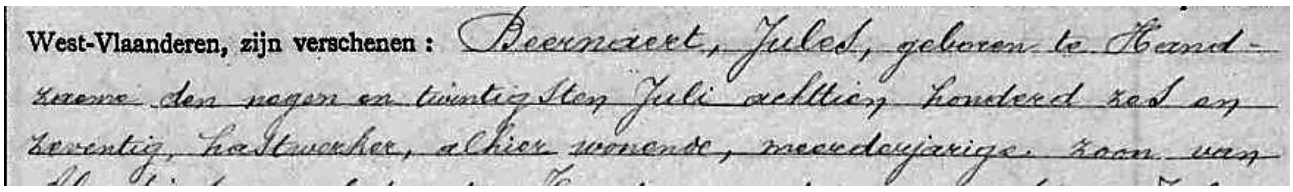
do 08/09	di 13/09	do 22/09	di 27/09	do 06/10	di 11/10	do 20/10	di 25/10
do 03/11	di 08/11	do 17/11	di 22/11	do 01/12	di 06/12	do 15/12	di 20/12

Buiten bovenstaande uren in het documentatiecentrum werken onze vrijwilligers ook thuis.
Nieuwe vrijwilligers die willen helpen bij het digitaliseren (o.m. naamgeven van ingescande bidprentjes) zijn welkom en kunnen zich aanbieden tijdens de openingstijden.

- Vanaf september is er opnieuw de **helpdesk Aldfaer** met Tony Strypsteen.
  Om gebruik te maken van de helpdesk, stuur je een bericht met een korte schets van het probleem naar familiekunde_brugge_aldfaer@telenet.be Dan wordt er een datum afgesproken voor een afspraak in ons documentatiecentrum. Breng, indien mogelijk, uw eigen laptop mee. Voor leden van Familiekunde is het consult gratis, anderen betalen € 5,00.

EEN WEST-VLAAMSE *H*ASTARBEIDER IN 1911

Lezer en FV-lid **Ivan Beernaert** daagt ons uit met een merkwaardig beroep in een huwelijksakte van 10.10.1911 in Handzame. Wordt de 'g' van gastwerker in het West-Vlaams een hastwerker?

West-Vlaanderen, zijn verschenen : Beernaert, Jules, geboren te Hand-
zame den negen en twintig sten Juli achttien honderd zes en
zeventig, hastwerker, alhier wonende, meerderjarige zoon van

We trappen er niet in. Jules Beernaert is helemaal geen gastarbeider. Een *hastwerker* is een *astwerker*, d.w.z. iemand die in een cichoreidrogerij werkt.

VERLUYDBOEK STAD BRUGGE 1788-1795 - (9/9)

(Stadsarchief n° 192 boek 1788-1795)

Jean-Marie Bulthé

F°36V Zaterdag 05 september 1795

Cornelis Clauwer, fs Pieter, 18 à 19 jaar, geb. in Hoek in het land van Waas, woonachtig in het huis van Jacob Van Laere, hoofdman van de parochie Schoondijke in het land van Cadzand, ongehuwd, knecht.

Misdaad: Hij kreeg bij Van Laere als knecht kost en drank, waarbij hij er als kind des huizes werd behandeld en opgevoed. In plaats van dankbaarheid en getrouwheid te tonen, heeft hij zich door trouweloze handel onwaardig gedragen.
Zijn meester gaf hem op 21 juni ll. de opdracht zijn wagen te bespannen met 2 paarden. Hij moest vervolgens 5 zieke soldaten vervoeren van Philippine naar Aardenburg, met de uitdrukkelijke opdracht om niet verder te rijden en zich daar te laten vervangen. Daartoe had hij een biljet mee bestemd voor de municipaliteit van Aardenburg.
Na 2 uur rijden stopte hij in Oostburg en ontleende er in een herberg een gulden geld op naam van zijn meester. Hij had dit niet nodig als hij niet van plan was om verder te rijden dan Aardenburg. Toch reed hij door naar Brugge, waar hij op 21 juni de *imperiaal* stalde in herberg De Kroone. Hij verkocht aan herbergier Pieter Van Hulle één paard en het andere kocht Pieter Morisse. Hij kreeg de geringe som van 14 pond courant en 2 flessen wijn, waarbij hij ieder paard 40 pond waard vond. Het harnas, de garelen en de wagen verkocht hij aan Eugenius Hennekens voor 6 kronen en 2 flessen wijn.
Na zijn aanhouding hield hij op arrogante manier vol dat de paarden, de wagen, het harnas en de garelen zijn eigendom waren, aangezien hij met zijn zuster in het gehucht De Posthoorn, dicht bij Philippine, een hofstede gebruikte van 90 gemeten land groot. Hij probeerde zo zijn schelmenstreek aan Justitie te onttrekken.
De stralen van de waarheid brachten al vlug licht in het duistere doolhof, waarin hij de rechter had gestuurd. Toen men zijn meester, ontboden vanuit Schoondijke, voor hem leidde, kwam dit als een blikseminslag over. Hierbij werden de fundamenten van zijn verdediging vernietigd en viel de blinddoek af die hij de rechter had voorgebonden.
Ontbloot van al de wapens die hij voor zijn verdediging gebruikte om de waarheid te verdoezelen, zoals het gebruik van een hofstede, bleek uiteindelijk dat hij niets meer was dan een knecht die de paarden en de wagen van zijn meester had verkocht.

Straf: 5 jaar opsluiting in het provinciaal correctiehuis in Gent.

F°37V Zaterdag 12 september 1795

Henry Monnet (HM), fs Joseph Gabriel, 18 jaar, geb. in Arras, woonachtig in Brugge, strijker voor de katoendrukker,

en

Carel Van Hove (CV), fs Carel, 17 jaar, geb. en woonachtig in Brugge, blikslager,

en

Jan Laforce (JL), fs Hendrijck, 19 jaar, geb. en woonachtig in Brugge, lijndrager.

Misdaad: In april werkte HM in Sluis als *spannier [spa(e)n(h)ier = een losse arbeider, afgeleid van 'spade', de heemkring van Koekelare ('Spaenhiers') is er naar genoemd]* en werd hij er verdacht van diefstal van stukken lood. Met dat geld logeerde hij bij Vergalle in de Bezemstraat in Brugge en verteerde hij het ook in de *debauche* (=*onzedelijkheid*).
Met CV, die er ook logeerde, stal hij tijdens de laatste Brugse *foire* meerdere dozen kokarden, ongeveer 23 snuifdozen, 2 dozijn messen, 2 verrekijkers en een dozijn kammen.
Zij zochten daarnaast personen die wilden meewerken om de goederen te verkopen, want eens gestolen, moesten de goederen van bij de dief zo snel mogelijk verdwijnen wegens het grote gevaar in handen van Justitie te vallen. Zo ontmoetten ze Marie Judoca Travé (MJ), een dartele dochter bezield met dezelfde onrechtvaardige geest, en konden ze haar overtuigen om voor hen de goederen te verkopen.
Op 11 juni wilde JL zijn medewerking aan de diefstallen verlenen. Daarop trok het trio door de Gentpoort naar het huis van Andries Deryckere. Ze klopten er op de deur om te zien of iemand thuis was en er eventueel om een stuiver karnemelk vragen.
CV kon een grendel van een houten watervenster openschuiven; HM haalde de gekraakte ruit er uit om het venster te openen, waarop CV het huis binnen sprong. Uit het bed in de keuken stalen zij 2 mannen- en 1 vrouwenhemd , 1 jacquet, 1 pluisen vest en 1 slaaplaken. Ze verborgen de goederen in een graanstuk aan de overkant van de straat.
HM was ontgoocheld in de omvang van de buit en trok zelf het huis in, waar hij een staande keukenkast openbrak voor 2 laken kazakken, 1 mans *kinnenbroek* (=*laag gedragen broek?*), 3 jakken, 3 vrouwenschorten, 2 katoenen doeken, 1 zijden doek, 1 kantoenen mantel bedekt met zilveren haken en ogen, 1 *camelotten faillie*, 1 tinnen pint, 1 paar witte katoenen sokken en enkele vrouwen- en mannenhemden. Zij gingen daarop naar het huis van Bruno Peutemans in het Gistelhof. Daar wachtte MJ hen op voor de verkoop.
Nog niet voldaan gingen zij de volgende dag naar het huis van Clara Dehans op de parochie Sint-Andries. JL was vertrouwd met het huis en de parochie, want hij had er nog als hooiwachter gewoond. Hij wist dat er hier weinig of geen mensen thuis waren.
Opnieuw nam HM het glas uit een gebroken ruit om het venster te openen en er door te kruipen. Daar stal hij uit een niet gesloten *rebbank* 1 kantoenen mantel, 1 *kallemanderok*, 3 katoenen schorten, 2 jakken, 1 katoenen vrouwenkleed, 2 gefouleerde en 2 witte vrouwenhalsdoeken, 1 mand, 8 vrouwenhemden, 1 groene laken kazak, 1 paar zilveren broekgespen en 1 gouden halskruis. Uit een ongesloten kist: 1 katoenen jak, 5 vrouwenschorten, 2 oostindische en 3 witte neusdoeken, 1 nieuwe katoenen mantel, 1 zijden faillie, 1 vrouwen hoofdijzerken met gouden koppen. Net zoals de vorige keer trokken zij naar het huis van Peutemans, waar MJ hen opwachtte.
MJ en JL verkochten samen de goederen voor 19 kronen. In de nacht van 13 op 14 juni hebben ze dit verteerd aan dartele wellusten en grove debauchen.

Straf: Monnet en Van Hove: 2 uur *geëxponeerd* (=blootgesteld) worden op een schavot en daarna 10 jaar opsluiting in het provinciaal correctiehuis in Gent.
Laforce: 2 uur geëxponeerd worden op een schavot en 5 jaar opsluiting in het provinciaal correctiehuis in Gent.

EINDE

Brugse Stam

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
ISSN 2294-5415
54ste jaargang nr. 6 - november-december 2022
Verspreiding op ca. 2 300 mailadressen
Gratis via mail (aanvraag: brugsestam@gmail.com)

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN REGIO BRUGGE
Kennisplatform voor familiegeschiedenis
FV Brugge vzw - BE 0535.565.209

http://brugge.familiekunde-vlaanderen.be/
FV Brugge, Kleine Hertsbergestraat 3, 8000 Brugge
BE19 9730 9465 0412 van FV regio Brugge
Hoofdredacteur: Paul Lanssens (brugsestam@gmail.com)
Redactie: Johan Haerynck, Reinhilde Aendekerk,
Raf Barzeele, Jean-Marie Bulthé
Secr: Eddy Dubruqué (familiekundebrugge@skynet.be)
Verantw. uitg: Jo Patteeuw, Kerklaan 30, 8310 Brugge

In dit nummer

LEZING: DE POURBUSKAART	2
49ste ONTMOETINGSDAG MET BOEKENVERKOOP IN RUMBEKE	2
BRUGSE STAM IN 2023 OP PAPIER BIJ U THUIS = 15 EUR	2
OEFENING OUD SCHRIFT EN LATIJN	3
MEER ZEKERHEID IN JOUW STAMBOOMONDERZOEK INBOUWEN	3
KOOPMAN IN 'KLOTEN'	4
ONS OUDSTE LID NÖELLA KESTELOOT WERD BIJNA 107 JAAR	5
HERINNERING AAN STEFAAN LOUAGIE	5
VAN WINGENE EN ZWEVEZELE NAAR AMERIKA!	5
HKO ONTSLUIT HET NOTARIAAT BEAUCOURT-CLAEYS	6
RAADPLEGINGSVOORWAARDEN NOTARISAKTEN IN HET RIJKSARCHIEF	6
TERUG VAN WEGGEWEEST: VOORBEELD VAN EEN ZOEKTOCHT (2/2)	7
OPENINGSTIJDEN DOCUMENTATIECENTRUM	10
GAREMIJN ONTCIJFERD	10
PROCESDOSSIERS VAN HET BRUGSE VRIJE (1)	11
EEN STREEP DOOR DE REKENING IN LISSEWEGE	11

UW LIDMAATSCHAP VOOR 2023

Blijf of word lid van onze genealogische vereniging, Familiekunde Vlaanderen v.z.w.

Hierbij een oproep om het lidgeld voor Familiekunde Vlaanderen (FV) te voldoen vóór 31 december. Het bedrag van € 37 is ongewijzigd. De lidgelden dienen voor het tijdschrift Vlaamse Stam, de aankoop van boeken, computers, scanapparatuur, huisvesting en algemene werking.
Als lid kan je terecht in alle FV-afdelingen in Vlaanderen zonder telkens bezoekrecht te betalen. Vlaamse Stam (gedrukt tijdschrift) en Brugse Stam (digitaal tijdschrift) zijn inbegrepen en je krijgt grote korting op alle publicaties, cursussen en voordrachten.
Stort de € 37 op BE58 4141 1712 2179 van Familiekunde Vlaanderen, Van Heybeeckstraat 3, 2170 Merksem, met vermelding **"Lidgeld 2023 afdeling Brugge"**.

Brugse Stam met steun van: BRUGGE Familiekunde Vlaanderen

LEZING: DE POURBUSKAART

door Jan Trachet

In samenwerking met de heemkundige kring Brugs Ommeland vzw.

Tijdstip: Maandag 28 november 2022 om **19:30**
Waar: CM-lokaal, Moerkerkse Steenweg 118, **Sint-Kruis**
Toegang: Toegangsprijs leden € 2,00, niet-leden € 5,00. Vooraf inschrijven niet nodig.

In het midden van de 16e eeuw kreeg schilder Pieter Pourbus opdracht om het grondgebied van het Brugse Vrije op kaart te stellen. Het resultaat toont de Zwinregio in zijn laatmiddeleeuwse dagen, net voordat oorlog, overstromingen en economisch verval het landschap ingrijpend zouden veranderen.

Hoewel het schilderij vaak wordt gebruikt als illustratie, is het inhoudelijk amper onderzocht. Dankzij een nieuwe digitale verwerking, kunnen we de details van deze geschilderde kaart nu eindelijk ontsluiten.

Is middeleeuwse landschap voorgoed uitgewist? Of zijn er nog restanten zichtbaar onder dat laagje polderklei?

https://brugge.familiekunde-vlaanderen.be/index.php/activiteiten/komende-activiteiten/2022-pourbus

Jan Trachet (°1987) studeerde archeologie aan de Universiteit Gent tussen 2006 en 2010. Sinds januari 2013 is hij daar verbonden aan de onderzoekseenheid Historische Archeologie. Zijn doctoraat kaderde in het onderzoeksproject dat focust op de ontwikkeling van het middeleeuws havensysteem tussen Brugge en het Zwin. In zijn huidig postdoctoraal onderzoek maakt hij een landschaps-archeologische studie van de kaarten van Pieter Pourbus.

https://mappingpourbus.ugent.be/index.html

Jan Trachet
(foto © VLIZ)

49ste ONTMOETINGSDAG MET BOEKENVERKOOP IN RUMBEKE

De 49ste jaarlijkse ontmoetingsdag van Familiekunde Vlaanderen, provinciale afdeling West-Vlaanderen, gaat dit jaar door op **zaterdag 26 november 2022 van 9:30 tot 12:30** in De Zilverlink (grote zaal), Meensesteenweg 412, 8800 Rumbeke-Roeselare. Er is een boekenbeurs met een ruime keuze aan de talrijke stands: genealogische werken, formulieren, e.d.
Het is ook een gelegenheid voor contact met collega's en om gegevens uit te wisselen.
Familiekunde Vlaanderen regio Brugge zal aanwezig zijn met een stand.

http://fv-mandelleie.familiekunde-vlaanderen.be/documenten/tijdschriften/stamboompje2022_4.pdf

BRUGSE STAM IN 2023 OP PAPIER BIJ U THUIS = 15 EUR

Een papieren zwart-wit afdruk van Brugse Stam bij u thuis ontvangen via de post blijft mogelijk. Ook voor 2023 volstaat het om € 15 te storten op rekening BE19 9730 9465 0412 van FV-Brugge.

➔ **NIET VERGETEN DE BETALING *NÚ* TE DOEN, WE KUNNEN GEEN HERINNERING STUREN** ←

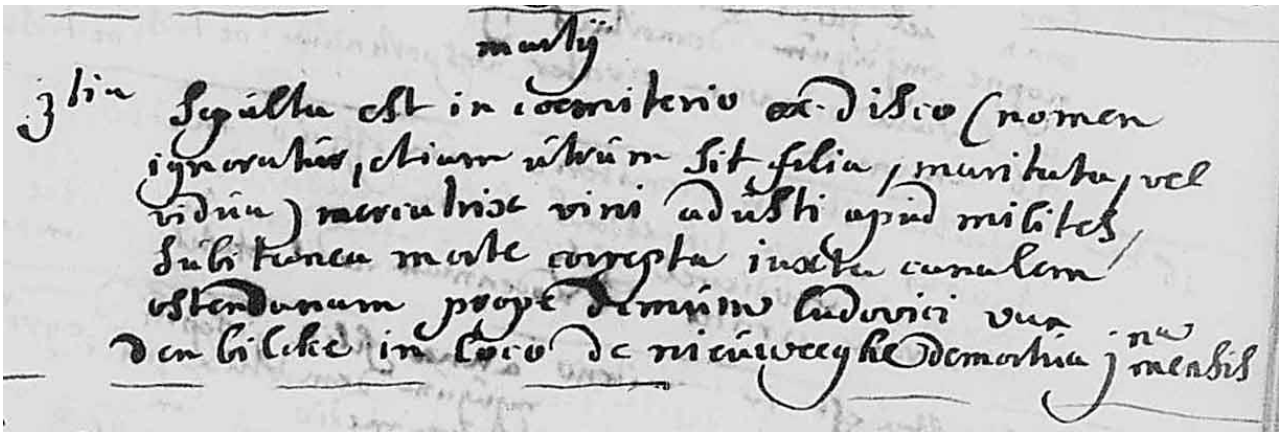
OEFENING OUD SCHRIFT EN LATIJN

Varsenare: een dode in de wijk/herberg Nieuwege

Aimé Smeyers

Lezer en FV-lid Johan Tousseyn uit Varsenare ontdekte een speciale begrafenisakte in de parochieregisters van Varsenare. Hij vroeg om deze doopakte te transcriberen en te verklaren. Dank aan lezer en FV-lid Aimé Smeyers uit Alsemberg om dit te willen doen.

Varsenare begrafenis 3 maart 1747 (Familysearch Filmnr. 008457576 /Afbeelding 302)

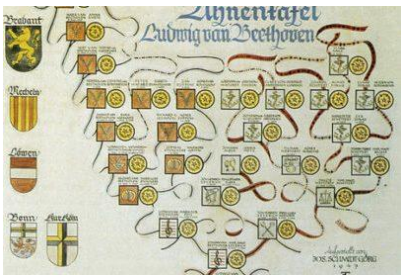
3tia martij (1747)	*3de maart (1747)*
*sepulta est in cœmiterio ex disco (nomen ignoratur, etiam utrum sit filia, maritata **(1)**, vel vidua) mercatrix **(2)** vini adusti **(3)** apud milites, subitanea morte correpta **(4)** iuxta canalem ostendanum prope domum ludovici van den bilcke in loco de nieuweeghe demortua **(5)** 1na **(6)** mensis*	*Werd begraven op het kerkhof uit de rang van de armendis (naam is onbekend, verder was zij ofwel jongedochter, ofwel gehuwd, ofwel weduwe) een handelaarster in brandewijn bij het leger. Zij werd getroffen door een plotse dood naast de vaart van Oostende, nabij het huis van Ludovicus Van den Bilcke, in de wijk Nieuwege **(7)**. Gestorven de 1ste van de maand.*

(1) correct Latijn: marita
(2) mercator = koopman
(3) adustus = verbrand
(4) corripere = grijpen, aantasten
(5) demori = ontvallen, sterven
(6) una mensis = de eerste dag van de maand
(7) vandaag is Nieuwege een bistro aan de Oostendse vaart

MEER ZEKERHEID IN JOUW STAMBOOMONDERZOEK INBOUWEN

Een webinar hierover vond plaats op donderdagavond 6 oktober 2022 en werd in ons vorig nummer aangekondigd. Na afloop heeft Histories de lezing online gezet op youtube.

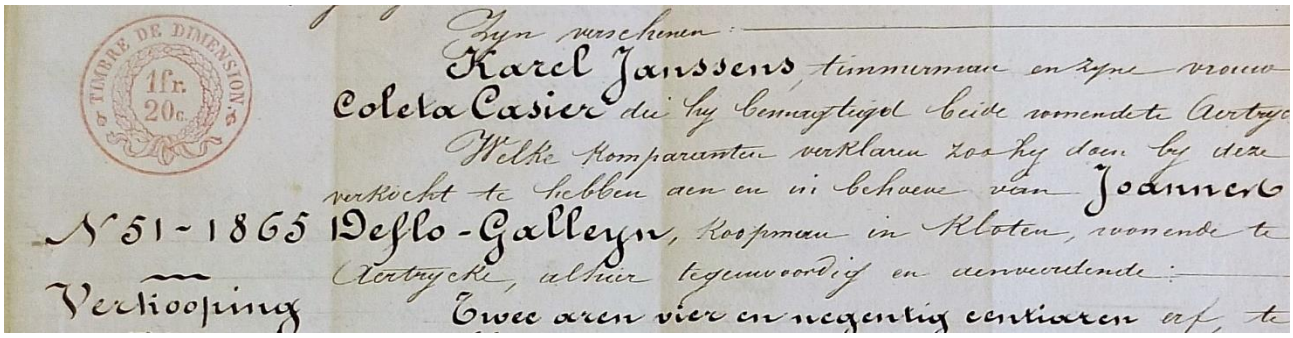
In deze lezing krijg je tips en achtergrondinformatie om met meer bronnen en zekerheid jouw voorouders op te sporen.
https://www.youtube.com/watch?v=jAQA0LOcTMg

KOOPMAN IN 'KLOTEN'

Jo Patteeuw en Paul Lanssens

In ons vorig nummer stelde lezer **Daniël Janssens** uit Aartrijke de vraag: **wat soort handel doet een '*koopman in kloten*' ?** Nog nooit kregen we zoveel reacties …

Eens te meer blijkt dat we gouden lezers hebben:

- We kregen 23 reacties, met name van ***Marc Van den Cloot, Werner Goussey, Ronny Debbaut, Roel Struyve, Rik Verhanneman, Paul De Clerck, Paul Callens, Martin Lievens, Marnix Tack, Marc Christiaens, Majella Martelé, Johan Tousseyn, Ivan Beernaert, Herman Bos, Hendrik Vandeginste, Géry Cappon, Gerard Vanparys, Filip Van Devyvere, Etienne Van der Stichele, Eric Holvoet, Gilbert Allemeersch, Dirk Ameye en Alex Calmeyn***. Allen bijzondere dank.

- Sommigen deden voor het beantwoorden van de vraag heus opzoekingswerk. Een paar gingen na welk beroep de man later had bij de geboorte van zijn kinderen en bij zijn overlijden, anderen doken in hun boekenkast of op het internet. Vermelde interessante referenties:
  * Van kloten en klakkebussen, door Benedikt De Langhe op www.zwinstreek.eu.
  * Westvlaamsch Idioticon, door Leonard-Lodewijk De Bo, 1870-1873.
  * Woordenboek der Nederlandsche Taal (WNT) in 43 delen:
    https://gtb.ivdnt.org/iWDB/search?actie=article&wdb=WNT&id=M033891.re.1&lemmodern=klodden&domein=0&conc=true
  * Wonder en is gheen wonder (over Simon Stevin 1548-1620), Davidsfonds 2003.
  * Twintig Eeuwen Vlas in Vlaanderen, door Bert Dewilde, Lannoo, Tielt, 1983, pag. 364 e.v.

- De rijkdom van de antwoorden. De verscheidenheid in de antwoorden is groot, maar altijd zeer gefundeerd. De lezers hebben het hierbij over de vele betekenissen van kloot / cloot / clot / clodde /… Dat gaat van kleine akker (een clootken grond > kluitje grond), over een schijfvormig voorwerp (cfr. klootschieten, schietspoel), vodden tot vlasafval. Een lezer meent te moeten besluiten dat, gezien de vele betekenissen van het woord, dit een klotenvraag is.

Samenvatting (of toch een poging). Een handelaar in kloten is:

- Enkelingen hebben het over een handelaar in (grote) houten kralen voor de scheepvaart (kloten dienen om het grootzeil vlotter te laten glijden) en over een turfkoopman (kloot = plag van turf).

- Twee lezers verwijzen naar het boek 'Wonder en is gheen wonder'. Hierin wordt uitgebreid melding gemaakt van de '*clootkrans*'. Dit is een geheel van stenen of ijzeren bollen. Volgens hen is een handelaar in kloten een handelaar in (ijzeren) bollen of een handelaar in kanonkogels.

- Een viertal lezers concluderen dat het een voddenhandelaar was.

- Veruit de meeste lezers - waarvan vijf vermelden dat hun (groot)vader in de vlasnijverheid actief was - geven aan dat het om een handelaar in vlasafval gaat. Roel Struyve vat het bondig samen: «Kloten zijn de minderwaardige korte vlasvezels die men bekwam na "booten" en "zwingelen". Bij mijn grootvader, die "vlasmarchand" was, spraken ze van kroten of klodden, synoniem voor kloten. Dit "afval" werd bv. gebruikt om goedkopere stukken te weven of om kussens te vullen.»

➔ **We concluderen dat het een handelaar was in vlasafval en/of vodden.**

ONS OUDSTE LID NÖELLA KESTELOOT WERD BIJNA 107 JAAR

Noëlla Kesteloot, ons oudste lid aller tijden, geboren in Zwevezele op 27 november 1915, is daar overleden op 2 september 2022. Ze werd bijna 107 jaar. Noëlla had lidnummer 6514 bij Familiekunde Vlaanderen (FV) en betaalde elk jaar - ook nog in 2022 - voor Brugse Stam op papier. Bij haar 100ste en haar 105de verjaardag woonde ze nog thuis en gingen wij van FV Brugge, op bezoek met bloemen. Beide gelegenheden kregen een artikel met foto in Brugse Stam. *(volg de link hieronder en ga naar blz.3)*

https://brugge.familiekunde-vlaanderen.be/documents/stam/brugse_stam_2021_jg53

Noëlla Kesteloot
1915-2022

HERINNERING AAN STEFAAN LOUAGIE

Paul Lanssens

Op 7 december 2022 is het exact 10 jaar geleden dat **Stefaan Louagie** (°1958) én zijn vrouw Gerd Lejuste (°1962) om het leven kwamen bij een vreselijk auto-ongeval. Ze werden op hun rijvak geramd door een tegenligger.
Stefaan was een reus in het stamboomonderzoek. Werkte niet alleen aan zijn eigen stamboom, maar verzamelde zoveel mogelijk gegevens van zijn collega-speurders om daarmee anderen vooruit te helpen. Daarvoor had hij een groep van een 100-tal vrijwilligers, die meewerkten aan zijn reusachtig gedcomproject. Hij verzamelde de gedcoms van iedereen en werkte dag en nacht om die te verenigen, uit te zuiveren en aan te vullen. Al wie bijgedragen had, kreeg een kopie van het geheel.
Nog altijd vraag ik me af hoe FV er vandaag zou uitgezien hebben mét hem.

https://www.lanssens.be/stefaan_louagie/

Stefaan Louagie
1958-2012

VAN WINGENE EN ZWEVEZELE NAAR AMERIKA!

Jo Patteeuw

Naar aanleiding van het 25-jarig bestaan van heemkring Ons Wingene wordt werk gemaakt van een speciale uitgave en een tentoonstelling over emigratie vanuit Wingene en Zwevezele naar Noord-Amerika.

Het boek

Paul Van Laere verzamelde gedurende 20 jaar gegevens over de emigratie naar Noord-Amerika vanuit Wingene en Zwevezele. Hij vond een 3.500 emigranten, of ongeveer 1 op 8 inwoners die hun bestaan aan de overzijde van de oceaan zochten. Hierover maakte hij **een boek van 300 blz. met als titel: Naar Amerika!** Er wordt ingegaan op de situatie *hier* (waarom vertrokken ze) en *ginder* (wat bracht hun nieuwe leven). Uiteraard mag de genealogisch erg belangrijke lijst van de 3.500 emigranten niet ontbreken (660 familienamen). Het boek kost in voorverkoop € 29 (+ € 7 bij verzending), te storten op BE 59 8508 1331 8726 van HK Ons Wingene. Later betaalt men € 35.

De tentoonstelling

In samenwerking met de gemeente Wingene, Vlacan (Vlaams-Canadese Vriendenkring), FV-Tielt, Paul Callens en Jo Patteeuw, wordt een sfeerbeeld gebracht over deze uitwijking naar N.-Amerika.
Waar: Gemeentehuis Wingene.
Wanneer: Za-zo 26 & 27 november en 3 & 4 december 2022, telkens van 14 tot 17 uur.
Inkom: Gratis – Uw vooraf besteld boek kan hier afgehaald worden.

HKO ONTSLUIT HET NOTARIAAT BEAUCOURT-CLAEYS

De **Heemkundige Kring Oostkamp (HKO)** heeft opnieuw een huzarenstukje geleverd. Marc Verschilde en Jan Demulder digitaliseerden de repertoria van de notariële akten 1798 - 1921 van de notariaten Beaucourt en Claeys (Oostkamp). Het bestand is online consulteerbaar in pdf. Met de zoekfunctie (Ctrl-F) kunnen namen en andere woorden teruggevonden worden.
https://www.heemkringoostkamp.be/rijksarchief-brugge-repertoria-notariaat-claeys-1798-1921

Een repertorium is een inhoudsoverzicht dat notarissen moeten opmaken van al hun akten:
- volgnummer van de akte
- datum en aard van de akte
- namen van de partijen
- bondige aanduiding van de onroerende goederen

De akten zelf kunnen dan geconsulteerd worden in het rijksarchief van Brugge:
- TBO132/14, notaris Beaucourt, VI-1846 en Claeys Henri J., 1847-1849
  https://search.arch.be/nl/?option=com_rab_findingaids&view=findingaid&format=pdf&eadid=BE-A0513_101720_100337_DUT
- TBO132/32, notaris Claeys Henri J., 1850-1872
  https://search.arch.be/nl/?option=com_rab_findingaids&view=findingaid&format=pdf&eadid=BE-A0513_101977_100522_DUT
- TBO132/45, notaris Claeys Henri J., 1872-1897
  https://search.arch.be/nl/?option=com_rab_findingaids&view=findingaid&format=pdf&eadid=BE-A0513_103362_101606_DUT
- TBO 183/36, notaris Claeys Henri M., 1899-1935
  https://search.arch.be/nl/?option=com_rab_findingaids&view=findingaid&format=pdf&eadid=BE-A0513_101805_100416_DUT

Een schitterend initiatief voor de stamboomonderzoeker die zijn familiegeschiedenis wil aankleden. Notarisakten zijn een perfecte link tussen genealogie en heemkunde. Enerzijds krijg je er correcte gegevens over de familie en anderzijds krijg je informatie wat deze familie teweegbracht binnen een gemeente (testament, koop, huwelijkscontract, gift, lening, inventaris, enz.). Veel van deze akten samen geven de geschiedenis van een familie, hofstede, molen, enz.
Wie deze akten leest, komt direct in aanraking met de leefomgeving, de bezittingen en familierelaties van onze voorouders. Je ziet als het ware een wereld van enkele eeuwen geleden tot leven komen… Genealogen kunnen op die manier hun stamboom uitbouwen tot een echte familiegeschiedenis!

Dit initiatief is een interessante verderzetting van het project van de HKO omtrent de wettelijke passeringen van de heerlijkheid Oostkamp.

RAADPLEGINGSVOORWAARDEN NOTARISAKTEN IN HET RIJKSARCHIEF

Notarisakten ouder dan 100 jaar zijn vrij raadpleegbaar.

Akten jonger dan 100 jaar zijn vrij toegankelijk voor de bewaargevende notaris, diens rechtsopvolger of een gemachtigd personeelslid van het notariskantoor.
Andere personen kunnen de akten van een notaris raadplegen indien ze een schriftelijke verklaring van een notaris (niet noodzakelijk de voormalige houder van de minuten of zijn opvolger) kunnen voorleggen waarin wordt geattesteerd dat de betrokkene een onmiddellijk belanghebbende persoon, een erfgenaam of rechtsverkrijgende is voor de in de toelating opgegeven akte.

Deze toelating moet opgemaakt zijn volgens een standaardmodel en bevat de volgende gegevens:
- Naam en voornaam, standplaats van de notaris.
- Naam en voornaam, adres van de verzoeker tot inzage of kopiëring.
- Verklaring van de notaris dat de verzoeker inzage mag nemen in de hoedanigheid van onmiddellijk belanghebbende persoon, erfgenaam of rechtverkrijgende.
- Identificatie van de akte. Enkel de akte(n) die in de toestemming worden opgesomd, mogen worden ingezien
- Stempel en handtekening van de notaris.

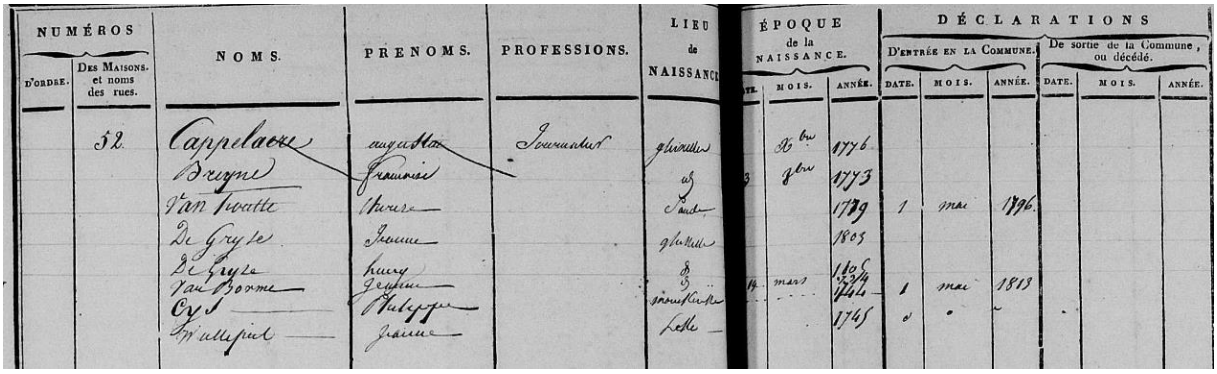
TERUG VAN WEGGEWEEST: VOORBEELD VAN EEN ZOEKTOCHT DOORHEEN DE GENEALOGISCHE BRONNEN (2/2)

Johan Haerynck

Het vervolg van een zwerftocht door geboorteakten, huwelijksakten, huwelijksaankondigingen, overlijdensakten, bevolkingsregisters, volkstellingen en dossiers van soldaten van Napoleon.

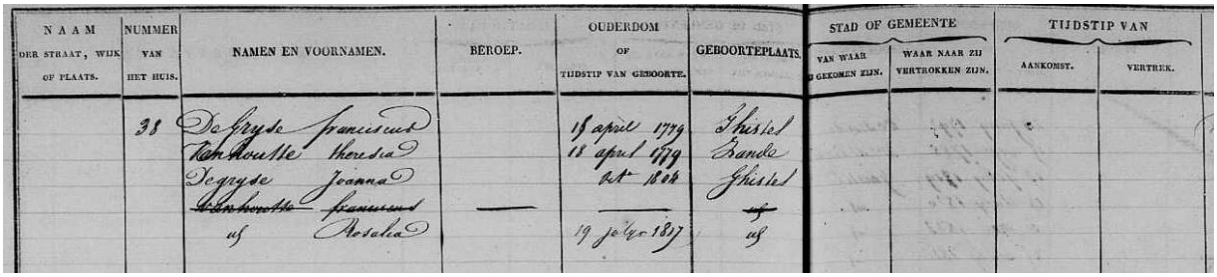
Toen in 1805 een tweede kind geboren werd in het gezin Degrijse-Vanhoutte was de vader afwezig wegens militaire dienst in de 'Grande Armée' van Napoleon. Ook in de volkstelling van 1814 wordt hij niet vermeld. Was hij één van de honderdduizenden gesneuvelden?
In 1815 krijgt de moeder Theresia Vanhoutte een tweeling. Ze wordt 'weduwe' genoemd en de tweeling François en Françoise krijgen háár familienaam 'Vanhoutte'.

De bevolkingsregisters van 1826 moeten daar meer duidelijkheid over geven. Via Familysearch > Catalog > Gistel > Population vinden we de bevolkingsregisters van 1826 en (scan 155):
https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3QHK-93G6-X76X?i=154&cat=1653020

Therese Vanhoutte woont er blijkbaar in bij het gezin Cappelaere-Breyne, samen met Jeanne en Henri De Grijse, haar hiervoor vermelde en nog levende kinderen, maar zonder haar man.

In de bevolkingsregisters 1846 woont de overleden gewaande echtgenoot plots weer bij haar!!
https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3QHV-13G6-XQPH?i=523&cat=1653020

Francois Joseph De Grijse moet na de nederlaag van Napoleon teruggekeerd zijn naar Gistel want op 21 juli 1817 heeft hij er samen met zijn echtgenote nog een dochter **Rosalie Degrijse** (akte 69, scan 229)
https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33SQ-GGVB-9GTJ?i=228&wc=QZ9J-GBR%3A1009500401%2C1009508201&cc=2139860

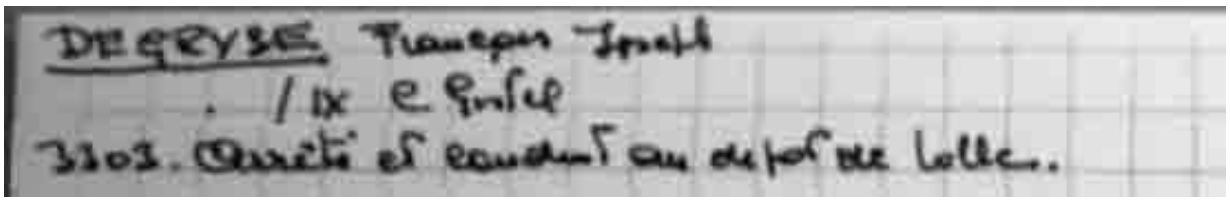
En op 19 december 1820 nog een zoon **Carolus Ludovicus Degrijse** (akte 137, scan 383)
https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33SQ-GGVB-9G8D?i=382&wc=QZ9J-GBR%3A1009500401%2C1009508201&cc=2139860

Uiteindelijk overlijdt Franciscus Josephus Degrijse, zoon van Engelbertus en Pick Pestica op 21 juni 1854, 74 jaar, echtgenoot Van Marie Vanhoutte (scan 570, akte 85).
https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33S7-9GVB-9XSK?i=569&wc=QZ9J-GBD%3A1009500401%2C1009507601&cc=2139860

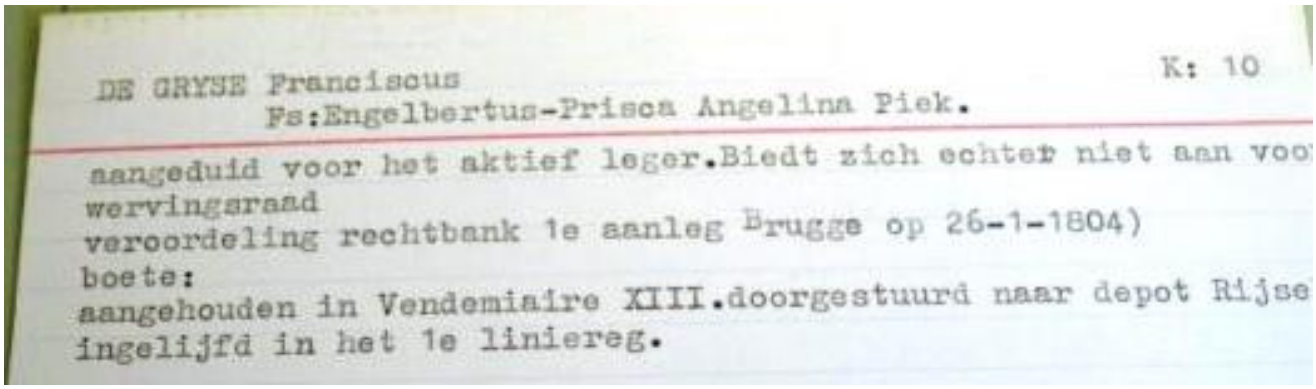
Maria Vanhoutte (haar voornaam 'Joanna Theresia' is veranderd!) overlijdt op 6 december 1868 te Gistel, 88 ½ jaar, dv Vitalis en Maria Desmet, wwe Franciscus Degrijse (scan 641, akte 217).
https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33SQ-GGKM-396?i=640&wc=QZ9J-PQ9%3A1009500401%2C1009515501&cc=2139860

Wat het wedervaren van François Joseph Degrijse als conscrit geweest is, kunnen we trachten te achterhalen via Vrijwilligersrab – Bewerkingen – Soldaten (conscrits) van Napoleon.

Vrijwilligersrab brengt ons naar de steekkaarten van de conscrits, opgemaakt door Roger Vergaerde en raadpleegbaar in het documentatiecentrum van FV Oostende.

DE GRYSE François Joseph Gistel 3303 Arrêté et conduit au depot de Lille.

DE GRYSE Franciscus, fs Engelbertus-Prisca Angelina Piek K: 10
Aangeduid voor het aktief leger. Biedt zich echter niet aan voor (de) wervingsraad.
Veroordeling rechtbank 1ste aanleg Brugge op 26-1-1804
Boete: aangehouden in Vendemeaire XIII. Doorgestuurd naar depot Rijsel, ingelijfd in het 1e linieregi(ment).

Het was niet uitzonderlijk dat conscrits deserteerden, opnieuw opgepakt werden en nadien verder in dienst genomen werden. Je had beter een soldaat op het slagveld dan in de gevangenis.

Een poging om de oorspronkelijke veroordeling te bekijken in het Rijksarchief van Brugge, gaf geen resultaat. Toch wil ik hier nog eens de verwijzing vermelden:
INV 82. Inventaris van het archief van de Franse Hoofdbesturen van West-Vlaanderen, 1794-1814' met volgende link:
https://search.arch.be/nl/?option=com_rab_findingaids&view=findingaid&format=pdf&eadid=BE-A0513_101638_100252_DUT)

Vanaf de letter K (bundel 3405) worden dienstweigeraars en deserteurs behandeld.

Samenvatting:

François Joseph De Grijse huwde in Gistel op 11 Vendémiaire XI met Maria Theresia Vanhoutte.
- Hij overleed in Gistel op 21 juni 1854 op 74 jarige leeftijd (scan 570).
- Zij overleed in Gistel op 06 december 1868 op 88-jarige leeftijd. (scan 641).

De kinderen die Maria Theresia Vanhoutte op de wereld gezet heeft zijn achtereenvolgens:

1. Jeanne Therese **Degrijse**, geboren als 'Vanhoutte' vóór het huwelijk in Gistel 28/09/1802 (scan 77). Vader was aanwezig en wordt als dusdanig vermeld bij de aangifte van de geboorte. Zij stierf te Gistel op 22/06/1841 op 39-jarige leeftijd en was ongehuwd.

2. Henri Joseph **Degrijse**, geboren binnen het huwelijk te Gistel op 16 januari 1805 (scan 194), overleed in Gistel op 01 december 1885 op 81-jarige leeftijd (scan 1014) en was gehuwd met Catharina Victoria Boussemaere.

3. Franciscus **Vanhoutte** (tweeling), geboren te Gistel op 17 april 1815 (scan 126), huwde in Zevekote op 19 april 1847 met Ludovica Rys (scan 400) **en sterft tweemaal.**
   * Een eerste keer volgens akte 203 op 15/10/1872 te Eernegem.
   * Een tweede keer te Gistel op 16/03/1899.
   De partner zou hier uitsluitsel moeten geven, maar in beide gevallen worden de ouders vermeld als Hermanus Vanhoutte en Catharina Saelens alhoewel we reeds in ons hele verhaal weten dat Joannes Franciscus als buitenechtelijk kind is geboren tijdens de afwezigheid van de man des huizes en hij dus de familienaam van zijn moeder meekreeg.
   Dit kan je enkel vinden als je eerst zoekt op "Vanhoutte" en dan de combinatie maakt met "Saelens". Wel even geduld voor de computer de 11.034 Vanhouttes geladen heeft.
   De fout ligt zeker niet bij Vrijwilligersrab want beide akten vermelden wel degelijk het vermelde ouderpaar. De fout ligt bij de opsteller van de overlijdensakte 203 die de geboorteakte van de eerste de beste Joannes Franciscus Vanhoutte, geboren in Gistel, heeft vermeld en op basis daarvan ook zijn leeftijd heeft vermeld.
   "Onze" Franciscus is wel degelijk overleden in Eernegem en was ca. 60 jaar.

			Eernegem		06/10/1872		203	**VANHOUTTE** Joannes Franciscus	VANHOUTTE Hermanus	SAELENS Catharina	RYS Maria Ludovica
		847	Gistel		04/03/1883		42	**VANHOUTTE** Coleta	VANHOUTTE Hermanus	SAELENS Anna Theresia	VANDENBERGHE Cornelis Franciscus
			Gistel	16/03/1899	16/03/1899		13	**VANHOUTTE** Joannes Franciscus	VANHOUTTE Hermanus	SAELENS Catharina	NAESSENS Joanna Clara

   Hier beide links:
   https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33S7-9P82-7X7?i=21&cc=2139860
   https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:33S7-9PZS-S9SD?i=50&cc=2139860

4. Françoise **Vanhoutte** (tweeling), eveneens geboren te Gistel op 17/04/1815 en overleden te Gistel op 09/06/1826 op de leeftijd van 12 jaar (scan 638).

5. Rosalie **Degrijse**, geboren te Gistel op 22/07/1817, gehuwd met Franciscus Josephus Malengier en overleden te Gistel op 02/10/1885 op de leeftijd van 68 jaar (scan 1005-1006).

6. Carolus Ludovicus **Degrijse**, geboren op 19/12/1820 te Gistel (scan 383) en daar overleden op 25/10/1821 op de leeftijd van 1 jaar (scan 417).

Besluit:

Wat we niet te weten komen, is wie de biologische vader van de tweeling is. Soms gebeurt het dat in de parochieregisters, onder druk van de vroedvrouw, tijdens de bevalling, informatie wordt verkregen over de natuurlijke vader. Na contact met de geestelijke overheid van Gistel blijkt dat de parochieregisters van de 19e eeuw van Gistel grotendeels verdwenen zijn. Ook de heemkundige kring Gestella kon mij geen verdere info verschaffen.
Enkel uitgebreid DNA-onderzoek zou hier uitsluitsel kunnen geven…

OPENINGSTIJDEN DOCUMENTATIECENTRUM

Iedereen is welkom tijdens de openingstijden van ons documentatiecentrum. Een bestuurslid is beschikbaar voor uw vragen, hulp bij het lezen van oud schrift, e.d. Ook het contact met de medezoekers is leerrijk. Het adres is Kleine Hertsbergestraat 3, 8000 Brugge. De toegang is gratis voor leden en vrijwilligers, niet-leden betalen € 2,00 per bezoek.
Check evt. wijzigingen op brugge.familiekunde-vlaanderen.be (onze nieuwe website).

OPENINGSTIJDEN:

- Elke eerste maandag van 13:30 tot 16:30
- Elke tweede woensdagvan 13:30 tot 16:30
- Elke vierde zaterdag van 09:00 tot 12:00

Concreet voor einde 2022 en begin 2023:

- ma 07/11: Raf Barzeele	- ma 02/01: Tony Strypsteen	- ma 06/03: Raf Barzeele
- wo 09/11: Eddy Dubruqué	- wo 11/01: Eddy Dubruqué	- wo 08/03: Eddy Dubruqué
- za 26/11: Anne Marie Viaene	- za 28/01: Jo Patteeuw	- za 25/03: Jean-Marie Bulthé
- ma 05/12: Jean-Marie Bulthé	- za 06/02: Johan Haerynck	- ma 03/04: Anne Marie Viaene
- wo 14/12: Eddy Dubruqué	- wo 08/02: Eddy Dubruqué	- wo 12/04: Eddy Dubruqué
- za 24/12: kerstavond, gesloten	- za 25/02: Reinhilde Aendekerk	- za 22/04: Paul Lanssens

- Afwisselend di en do van 13:30 tot 16:30 met Eddy, Tony, Johan en de vrijwilligers

Dit zijn de datums voor de vrijwilligers 2022-2023:

do 03/11	di 08/11	do 17/11	di 22/11	do 01/12	di 06/12	do 15/12	di 20/12	
di 03/01	do 12/01	di 17/01	do 26/01	di 31/01	do 09/02	di 14/02	do 23/02	di 28/02
do 09/03	di 14/03	do 23/03	di 28/03	do 06/04	di 11/04	do 20/04	di 25/04	
do 04/05	di 09/05	OHH	di 23/05	do 01/06	di 06/06	do 15/06	di 20/06	do 29/06

Buiten bovenstaande uren in het documentatiecentrum werken onze vrijwilligers ook thuis. Zij houden verder persoonlijk contact met Tony Strypsteen voor individuele afspraken.

HELPDESK ALDFAER MET TONY STRYPSTEEN:

Om gebruik te maken van de helpdesk, stuur je een bericht met een korte schets van het probleem naar familiekunde_brugge_aldfaer@telenet.be Dan wordt er een datum afgesproken voor een afspraak in ons documentatiecentrum. Breng, indien mogelijk, uw eigen laptop mee. Voor leden van Familiekunde is het consult gratis, anderen betalen € 5,00.

GAREMIJN ONTCIJFERD

Musea Brugge zoekt vrijwilligers om de **8 notitieboekjes van Bruggeling Jan Garemijn** uit de 18de-eeuw (543 blz.) te transcriberen via het online platform DoeDat.
Geïnteresseerden worden uitgenodigd op de startdag, **zaterdag 12 november 2022, om 10 uur** in de Vriendenzaal van Musea Brugge. Ook wie niet aanwezig kan zijn op de startdag, kan zich inschrijven voor het project. Inschrijven:

www.museabrugge.be/collecties/onderzoeksprojecten/leerling_meester_garemijn_ontcijferd

*Laurent Inghelbrecht inventariseert al meer dan 20 jaar - samen met Anne Marie Van Basselaere, Nicole Van Accolyen, Dirk Verhaeghe en de vzw Vrijwilligers van Oranje - de **burgerlijke** procesdossiers van het Brugse Vrije in het Rijksarchief van Brugge. In die tijd heeft hij al meer dan 50.000 dossiers (van de 120.000!) doorgenomen. **[1]**. Ze zijn raadpleegbaar op vrijwilligersrab.be.*

In dit en de komende nummers van Brugse Stam, zal hij telkens één dossier bespreken dat relevant is voor de tijdsgeest. We beginnen de reeks in Lissewege.

PROCESDOSSIERS VAN HET BRUGSE VRIJE (1)
EEN STREEP DOOR DE REKENING IN LISSEWEGE

Laurent Inghelbrecht

**** Rijksarchief Brugge - INV 278 - Processen Brugse Vrije - Dossier 45870 ****

Over de impact op de Lisseweegse parochiegemeenschap van enkele leningen die het Lisseweegs parochiebestuur zonder octrooi nam, nadat in 1708 een schuldeiseres naar de rechter stapte.

Tot 1 oktober 1796 werden de 'burgerlijke parochies' in het Brugse Vrije bestuurd door een hoofdman en twee pointers en zetters. Ze werden bijgestaan door een ontvanger. Er was een amman voor de dagvaardingen en de wettelijke afroepingen na de hoogmis, de zogenaamde kerkgeboden. Eén, of enkele parochies samen, vormde(n) een ambacht met een ***stokhouder*** voor de ***vrijwillige*** openbare verkopen en een ***berijder*** voor de ***gedwongen*** openbare verkopen, beslagnames en voor het politiewerk. De berijder had meerdere officieren onder zich. Wie denkt dat het allemaal peis en vree was, is wel héél naïef. Zodra we in detail inzoomen in de rekeningen van het parochiebestuur, kerkbestuur of disbestuur van een bepaalde parochie, zien we dat die bestuurders continu katten te geselen hadden. De vele duizenden procesdossiers in het archief van het Vrije, bewijzen hoeveel uitdagingen die bestuurders hadden. Zo werd bv. van hogerhand belastinggeld geëist dat er vaak niet was.

In dit artikel wordt het parochiebestuur van Lissewege als willekeurig voorbeeld bestudeerd om te zien hoe belangrijk de ***hoofdman***, de ***pointers*** en ***zetters*** en hun ***ontvanger*** waren, alsook wat het belang van de parochianen was bij het besturen van hun parochie. De parochie Lissewege was een zwaargewicht binnen de kasselrij van het Vrije, als het ging om de belastingen aan de hogere overheden, de zogenaamde ***uitzend***. Als het even wat slechter ging, dan ging het in Lissewege dus meteen over grote bedragen. Tijdens de Negenjarige Oorlog (1689-1697) en de Spaanse Successieoorlog (1701-1713), nam het Lisseweegs parochiebestuur met de regelmaat van de klok leningen, om de belastingen te kunnen betalen.

Zo ook in 1699. De ontvanger-generaal van het Vrije praamde de Lisseweegse ontvanger tot het betalen van de uitzend op het jaar en oogst 1698. Op 22 september 1699 gaven de hoofdman en vele parochianen hun ontvanger *de Tollenaere* (toepasselijke familienaam…) een volmacht om 450 £ gr. te lenen bij de weduwe Lannoije. Al op 30 september 1699 nam de Tollenaere die lening op.

Pas op 30 september 1705 betaalde Lissewege éénmalig 100 £ gr. kapitaal terug. Op 14 november 1707 diende de weduwe Lannoije bij de Raad van Vlaanderen een rekwest in, waarbij ze van de hoofdman en anderen van de parochie Lissewege de rest van haar kapitaal met intrest terug eiste. Twee weken later al gaf de Raad een tussentijds vonnis, waarbij het parochiebestuur bevolen werd onmiddellijk één jaar intresten te betalen. Op 25 januari 1708 gaven de parochianen van Lissewege toestemming om een ***omstelling*** te houden ***(een belasting per oppervlakte grondbezit)***. Op de tweede parochiale convocatie, op 26 februari, weigerden enkele eigenaars evenwel het voorstel van de hoofdman.

[1] De criminele processen van het Brugse Vrije zijn bewerkt door Geert Tavernier. Ook deze staan op vrijwilligersrab.be. De criminele processen van de stad Brugge zijn bewerkt door Paul Coghe en Jean Marie Bulthé in Brugse Stam.

De zaak zat vast en enkele dagen later liet de weduwe Lannoije de hoofdman Jan Uutterwulghe en pointer Michiel Dyserinck gevangen zetten in de herberg de Kemel in Brugge. Nu ook andere schuldeisers wakker geworden waren, gingen de poppen helemaal aan het dansen. Frans Joos had al in 1693 aan het parochiebestuur 300 £ gr. uitgeleend en ook hij bekwam nu voor het Vrije een vonnis. Hij liet op 22 maart 1708 ook de tweede pointer Beernaert Segers gevangen zetten, eveneens in herberg de Kemel.

Op 19 april 1708 vroegen de hoofdman, pointers en parochianen aan het kasselrijbestuur van het Vrije toestemming voor een omstelling van 15 stuivers per gemet. Daarnaast vroegen ze om hun parochianen te mogen samenroepen en om een kortlopende lening te mogen aangaan om de dringende problemen met de weduwe Lannoije te kunnen oplossen. De schepenen van het Vrije gaven die toestemming. Ze werd op 22 april 1708 na de hoogmis gepubliceerd. Twee dagen later voerde de ontvanger de omstelling al uit, maar een aantal parochianen vochten dit aan. Op 24 mei 1708 werd de Lisseweegse ontvanger Carrette op vraag van de ontvanger-generaal van het Vrije gevangen gezet in het landhuis van het Vrije in Brugge.

Op 25 mei 1708 bekwamen de eigenaars Pieter Adriaen de Lespee en Jan Baptiste van Praet dat de omstelling in beraad werd gehouden. Twee weken later vroegen de hoofdman, pointers en ontvanger in een nieuw rekwest om die omstelling tóch te mogen doen. Dat zagen de eigenaars Lespee en van Praet uiteraard niet zitten. Ze reageerden dat die schulden geen last van de parochie waren gezien het parochiebestuur procedurefouten had gemaakt bij het nemen van de leningen. Het parochiebestuur zou geen octrooi gevraagd hebben bij het Vrije voor die leningen. Er werd nog wat geprocedeerd, maar op 2 mei 1710 bleek het proces stilletjes te zijn uitgedoofd.

De afloop van deze parochiale financiële en fiscale impasse kunnen we proberen te vinden in andere lokale en regionale bronnen. De resolutieboeken van de regionale overheid zijn voor de beschouwde periode helaas niet bewaard. De parochierekeningen zijn dus de eersterangsbron. Zijn alle jaarlijkse rekeningen voor het einde van de 17de eeuw bewaard, zelfs voor de jaren van de Negenjarige Oorlog, dan vertonen ze voor het eerste kwart van de 18de eeuw veel hiaten. Er is geen jaarrekening te vinden voor 1704, ook niet voor de jaren 1706-1709, evenmin voor de jaren 1712-1719, noch voor 1721 en 1726! Terzijde stellen we vast dat de ontvanger van de Lisseweegse kerk pas in 1717 zijn rekening voor de periode 1703-1714 presenteerde. En ja, ook de kerkmeesters voerden een proces voor de Raad van Vlaanderen tegen de Lisseweegse ontvanger de Tollenaere.

Uit de parochierekening die in 1710 werd geliquideerd blijkt dat het boekjaar 1708 werd afgesloten met een batelijk slot ten laste van de weduwe van ontvanger Carrette. Ook het boekjaar 1709 werd afgesloten met een batelijk slot ten laste van de nieuwe ontvanger Reniers. Er was een post opgenomen met de restanten van wijlen ontvanger Francois de Tollenaere. Het is duidelijk dat de opéénvolgende ontvangers van de parochie hun broek scheurden aan het debacle met de vijf leningen zonder octrooi. Vanaf folio 65 verso tot en met 71 verso, heeft de ontvanger de intresten van die leningen zonder octrooi in rekening gebracht, maar ze werden allen bij het afhoren van de rekening geschrapt door de commissarissen van het Vrije! Op folio 86 werden de kosten voor de bijeenkomsten van de parochianen in rekening gebracht. Ondanks de miserie is het interessant om zowel in de procesbundel als in de parochierekening te vernemen dat de parochianen inspraak hadden. Aan de vele handtekeningen van parochianen op documenten in de procesbundel te zien, waren de inspraakmogelijkheden ruimer dat de primitieve zevenkoppige parochieraad die ingesteld werd met het reglement voor het platteland uit 1672. De volgende paragrafen van de parochierekening geven een duidelijk tijdsbeeld en de verklaring van de constante geldnood: de parochie betaalde eten en maaltijden voor soldaten. Soms moest de parochie geld geven aan soldaten en geforceerde giften aan de militaire gouverneurs en officieren. De parochie deed kosten voor het laten grazen, foerageren en beslaan van eigen legerpaarden. De hertog van Wurtemberg deed een militaire executie ten laste van de parochie Lissewege.

De parochierekening van 1710 geeft aan waarom het proces stil viel: er werd een akkoord gesloten tussen de parochiebestuurders en Pieter Adriaen de Lespee. Er kwam een extra omstelling en tussen 9 september 1711 en 19 maart 1712 nam het parochiebestuur in tien leningen ongeveer 2500 £ gr op. Daarvan werd de grote helft, ongeveer 1325 £ gr geleend bij niemand minder dan Pieter Adriaen de Lespee. De weduwe van Jan Baptiste van Praet leende 233 £ gr uit aan de parochie. Samen waren deze twee geldschieters/belanghebbenden goed voor 60% van de totale herfinanciering.

Wordt vervolgd